AUG 1 1913

The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 31. Brooklyn, N. Y. 30 d. Liepos (July) 1913 m. Metai XXVIII

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

Svečiai iš Lietuvos.

Dr. J. Basanavičius ir M. Yčas, buvo pranešę 30-ame num. „V. L.", jog apkelevimą lietuvių naujokynų pradėsią nuo Boston, Mass. Vėliaus-gi pagal chicagiečių užkvietimą nutarė pirmiaus keliauti į Chicagą, kur ir iškeliavo panedėlyje, liepos 28.

Pakeliui į Chicago svečiai sustojo pas Dr. J. Šliupą, Scranton, Pa.

D-rui J. Basanavičiui ir atstovui M. Yčui atvažiavus į Ameriką.

(Atkreipiame „V. L." skaitytojų domą į šį perspausdintą iš „Vilties" straipsnį, kuriame trumpai aprašyta, kas tai yra Lietuvių Mokslo Draugija ir L. Dailės Draugija, kokią rolę jos lošia ir loš visame lietuvių tautos gyvenime ir kaip tom dviem draugijom yra reikalingi nuosavi namai Vilniuje, kurių pastatymui tos draugijos šaukiasi pagalbos Amerikoje gyvenančių lietuvių.)

Lietuvių Mokslo Draugija yra viena iš svarbiausių lietuvių įstaigų. Jos uždavinys yra mokslo šviesa nušviesti seną lietuvių dvasios ir materijalę kulturą, kuri yra pamatas, taip sakant, kaip ir papėdė koki, ant kurios pasistojusi Lietuva galės lypėti vis augščiau ir augščiau kulturos laiptais. Kaip tik buvo įsteigta L. M. D-ja, tuojau pradėjo plaukti jai iš visų Lietuvos kraštų ir iš kitų šalių daugybės Lietuvai ir lietuviams brangių brangiausių daiktų, senovės iškasenų, kningų, rankraščių. Tie visi brangųs lietuvių tautos turtai, tie jos senovės paminklai, ilgainiui bus tikra versmė lietuvių historijai, jų praeičiai ir dabarčiai tyrinėti.

Lietuvių Mosklo Draugija turi tautos pasitikėjimą: tauta siunčia jai ir paveda saugoti ir laikyti savo brangius turtus. Bet reikia atminti, kad visiems tiems turtams laikyti ir saugoti negana turėti tautos pasikėjimą, negana juos rinkti, bet da reikia turėti tinkamos vietos, kad butų kame juos padėti. Dabar M. D-jos turtas yra jau labai didelis, taip didelis, kad dabarčiaus žmonės, galima sakyti, da negali, kaip reikiant jo apvertinti, nes jis tebėra neištirtas. Daugybė senovės liekanų tuno suverstų dėžėse, rusiuose, nes nėra vietos joms išdėstyti ir parodyti žinovų akims.

O Lietuvių Dailės Draugija! Visa Lietuva žino jau jos veiklumą. Savo parodomis ji turi surinkusi didelę daugybę liaudies meno gerybių ir lietuvių dailininkų tverybos. Jei tos Draugijos nebutų, visa pasiliktų išmėtyta, kaip buvę. Ypač brangųs mums, lietuviams, musų liaudies meno turtai nyktų, kaip nykę, o nerenkami, išnyktų visai. Liet. Dailės D-ja, rinkdama juos, deda į vieną daiktą. Jos darbais išliks gyva ir pražys lietuvių tautos dailė.

Tad vien tik antmetus akis, jau matyti, kad tiedviem draugijom, žut-but, reikia turėti savo lizdą, kuriame jiedvi galėtų krauti tautos turtą — reikia turėti savo namus. Apie tą tų dviejų draugijų reikalą jau buvo daug kalbėta ir daug rašyta lietuvių laikraščiuose.

Liet. Mokslo Draugija nuo-pat savo gyvenimo pradžios svajojo turėti tokius savo namus. Taip-pat ir L. D. D-ja. Svajonės pradėjo virsti tikrybe. Abidvi draugiji sumanė statyties namus draugėje ir sumanymą paskelbė viesuomenei. Visuomenė suprato namų reikalą ir karštai pritarė d-jų sumanymui.

Draugija neturi savo kapitalų. Kaip pastatyti namus, neturėdamas kuo! Bet taip nėra. Draugija viena tikrai neturi kuo, bet lietuviai, lietuvių tauta, turi kuo ir gali pastatydinti tokiuos namus, kad nebus gėdos su jais pasirodyti ir svetimtaučiams. Tik visa bėda, kad dar nevisa lietuvių tauta supranta viešus tautos reikalus. Visų-didžiausioji musų tautos dalis, valstiečiai, dar palyginamai maža kuo teprisidėjo prie tokio viešo tautos darbo, kaip L. M. ir D. D-jų namų statymas. Žinoma, gerai suorganizavus aukų rinkimą, vaikščiojant po Lietuvą ir aiškinant žmonėms namų reikalą ir jų svarbą, galima butų kad ir skatikais daug surankioti. Bet, dabar aukų rinkimo darbo Lietuvoje negalima taip plačiai pastatyti.. Yra kliučių, kurių, musų gyvenimo išlygomis, nėra galės įveikti. Lietuvių Mokslo D-jos valdyba prašė vyriausybės leisti rinkti aukas, bet vyriausybė neleido, nurodydama, jog ligšiol nebuvę tokio precedento, kad butų buvę panašioms dr-joms leidžiama rinkt aukas ir da tokiam reikalui, kaip namų statytmas. Negavus vyriausybės leidimo plačiai pastatyti aukų rinkimo darbo, dabar tiek tegali eiti į žmones, ragindamas aukoti, kiek musų žmonės skaito laikraščius, o musų sodžiuje laikraščiai dar mažai tėra išsiplatinę.

Peržiurėję musų laikraščiuose aukų skyrių, pamatysime, kad pradžioje lietuvių laikraščius skaitančioje visuomenė buvo gana dosni. Jau pirmaisiais metais, kaip buvo paskelbtas namų statymo projektas, aukų suplaukė į 10—11 tukstančių rublių. Bet juo toliau, juo dosnumas mažėjo. Dosnumui mažėti buvo priežasčių. Kas vieną kartą davė, tas antrą kartą tam pačiam nevisai be nori duoti, teisindamos: aš daviau, dabar lai duoda kiti. Ir toks pasiteisinimas yra ne be pamato. Beto, atsirado ir kitų draugijų, kurios taippat pradėjo statyties sau namus. „Saulė", ta didžiausioji ir rimčiausioji lietuvių švietimo draugija, buvo nemažiau reikalinga savo namų, kaip Liet. M. ir D. D-ji. Pats didysis ir gaususis aukų upelis pasisuko į jos pusę.

Kuone ketvirtadalis musų tautos gyvena už didžiųjų jurų, Amerikoje. Žmonės, išėję iš tėvynės į svetimą žemę, geriau ima suprasti, kas yra tėvynė, kas yra jos viešieji reikalai. Ir lietuviai, išėję į Ameriką ir budami ten niekuomet neužmiršdavo Lietuvos ir jos reikalų ir gausiai šelpdavo ją savo sunkiai, su prakaitu, uždirbtais centais. Atsiminkime tik, kaip gausiai jie dėjo ir kiek daug sudėjo „Saulės" namams! O ir tai pačiai Liet. Mosklo Draugijai ir jos namams kiek jau yra davę amerikiečiai.

Atmindamas tokį brolių-amerikiečių viešųjų Lietuvos reikalų supratimą ir jų dosnumą tiems reikalams, šių metų Visuotinis Lietuvių Mokslo Draugijos Suvažiavimas nutarė ir šį kartą tos draugijos namų statymo reikalu, šaukties amerikiečių pagalbos. Suvažiavimas išrinko delegatu į Ameriką d-rą J. Basanavičių, vyrą, kurs yra tiek daug pasidarbavęs tautai ir kurs yra įgijęs visos jos pasitikėjimą. Jam padėjėju Visuot. Susirinkimas išrinko lietuvių Valst. Dumos atstovą Martyną Yčą, vyrą jauną ir pilną energijos.

Birželio 26 (s. k.) dieną juodu jau leidosi į tolimą kelionę aplankyti tautiečių, gyvenančių Amerikoje ir prašyti jų pašalpos. Visi laukia, turi viltį ir tiki, kad ir šiuo kartu broliai-amerikiečiai neužgniauš savo delno ir duos kas kiek galėdamas: kas doleriais — doleriais, kas centais — centais. Tikime, kad Lietuvių Mokslo Draugijos delegatai parveš iš musų Amerikos tautiečių ne mažesnę dovaną, kaip anuomet „Saulės" delegatai.

Mokslo Draugija turi jau nusipirkusi plecių. Plecius didelis ir labai gražioje vietoje. Pinigai jau visi užmokėti, pirkimo dokumentai padaryti ir vyriausiojo Vilniaus notaro patvirtinti. Amerikiečiai savo dosnumu padėjo plecių įgyti, tikime, padės ir namus pastatyti. Butų tat ne pirmoji, bet viena iš gražiausiųjų Amerikos lietuvių dovana tolimai tėvynei. Tuo tik pradėjus aukas rinkti, amerikiečiai sakydavo, jog namus reikią statyti tokius, kad nebutų lietuviams gėdos prieš kitus.

Tikime, kad amerikiečiai ne tuščiai taip sakė: Jie sakė ir padės pastatyti tokius namus, kokius sakė.

L. Noreika.

Peržvalga.

// **Muzikos lekcijos.** Jau „Vien. Liet." minėjom, jog gerb. M. Petrauskas apsigyveno tulam laikui Shenandoah'ryje, kur norintiems mokyties duos dainavimo ir kompozicijos lekcijas. Taipogi duos piano ir smuiko lekcijas. — Panedėliais, seredomis ir pėtnyčiomis mokina „Sietyno" chorą nuo 8 val. ligi 11 val.. Visus dainos mylėtojus, turinčius balsus ir gerus norus prašo dalyvauti tokiuose prakilniuose „Sietyno" užmanymuose ir pagelbėti pastatyti prakilnesnius muzikos veikalus.

*

// **L. N. Tolstojus paveiksluose.** Rusų laikraščiai praneša, kad garsus rusų rašytojas Leonid Andrejev, padedant nekuriems literatoriams, gamina kinematografui didelį veikalą „Gyvenimas L. N. Tolstojaus".

Medžiagą šitam veikalui daugiausiai ima iš paties L. N. Tolstojaus autobiografijos piešinių, iš jo laiškų, aprašymų kartu su juom gyvenusių žmonių, žmonių jam artimų ir, galop, iš kritikos straipsnių bei veikalų, pašvęstų Tolstojaus tvariniams (pav. Merežkovskio kninga apie Tolstojų).

Andrejevo tikslas — priduoti tokią formą svarbiausiems momentams, paimtiems iš gyvenimo ir veikimo to didžiausio rašytojo rusų tautos, idant padaryti jo išvaizdą, mintis, gyvenimą ir veikimą prieinamus ir suprantamus, kaip akims, taip ir jausmams, delei didžių žmonių minių visuose pasaulio kraštuose. Reik atmint, kad visur randasi daug L. N. Tolstojaus pasekėjų bei jo garbintojų.

Taigi, L. Andrejev išmeta visas smulkmenas ir paima tik tuos jo gyvenimo momentus, tą jo veikimą, tas jo mintis, kurios turi svarbą delei visos žmonijos.

Sceniriumo išpildymą L. Andrejev mano pavesti žymesniemsiems rusų artistams ir režisieriams.

*

P-no A. Račiuno prietikiai Prusų Lietuvoj. Gerai žinomas Amerikos lietuviams kinematografistas p. A. Račiunas, važiuodamas Didž. Lietuvon, nekuriam laikui sustojo Tilžėje — jis, mat, norė jo šiek-tiek susipažinti su atbundančiais iš tautiško miego Mažosios Lietuvos lietuviais ir kuodaugiausiai prirengti kinematografui paveikslų, idant paskui viską perstatyti Amerikoje gyvenantiems lietuviams. Pribuvęs Tilžėn, p. A. Račiunas, kaip praneša „Birutė", kreipėsi į p. J. Vanagaitį, „Birutės" leidėją ir redaktorių, kad jis pasitartų su „Birutės" draugija delei išvažiavimo lietuvių už miesto į tam paskirtą vietą, kur but galima nuimti kinematografui paveikslus. Viskas buvo nutarta, išdirbtas išvažiavimo programas ir užkviestos dalyvauti išvažiavime visos draugijos.

Tas Prusijos lietuvių draugijų išvažiavimas atsibuvo liepos 6 d. ant Rambynkalnino... Bet tegul apie tą visą papasakoja patsai p. A. Račiunas. Žemiau paduodame ištraukas iš jo staipsnio tilpusio „Birutėje".

„Iš ryto diena buvo apsiniaukusi, išrodė ant lytaus, bet Tilžės pieplaukoje apsčiai rinkosi bureliai lietuvių. Malonu man buvo matyti taip skaitlingai musų tautiečius besirenkančius ir besiskubinančius ant laivelio plaukti į minėtą vietą. Į pusę valandos laiko laivelis prisipildė iki paskutinės vietos.

„...štai į 45 min. laiko priplaukėm minėtą vietą, puikią Rambyno pakalnę. Publika labai linksmais veidais lipa prieš didį kalną ant jo viršaus. Užlipus ant kalno viršaus, tuojaus komisija draugijų „Santaros" ėmėsi už darbo — vedimo dienotvarkio ir pildymo pagarsinto programo.

„Aš ir užlipęs ant viršaus su draugais, pirmą sykį budamas ant to kalno, neišpasakytai buvau linksmas iš atžvilgio gražumo Rambynkalnio, kurio viršus puikiai papuoštas žaliais pušynais. Medžiai nuog vėjo siubuodami, vanduo pakalnėj Nemunu liuliuodamas, tartum labai džiaugėsi jis tuo, kad sulaukė tokio burelio savo tautiečių. Na, štai man besidairant ir tyru oru bekvėpuojant, išgirstu balsą vieno lietuvio („Santaros" rašt. p. Gudaičio): „Nereikia šiandien Vanagaičiui kalbėti".

„Aš išgirdęs tuos žolžius nustebau... kad čia, suvažiavo žmonės ant pasilinksminimų, o jau tuojaus, dar pragramo nepaskelbus, atsiveria nesutikimas, užvydėjimas.

„Čia po kelių minutų laiko patsai persitikrinau, kad keli žmonės užvydėjo gerb. Vanagaičiui kalbėti, kuris buvo paskirtu sulig išdirbto programo pasakyti kalbą, taipgi pirmininku ir dienos programo vedėju.

„Aš tą viską pamatęs, labai nustebau ir klausiau savęs: na, kas čia gali buti? aš esu čia pakviestas per gerb. Vanagaitį vardu „Birutės dr. nuiminėti žaidimus su kinematografu del amerikiečių, o dabar jau matyties, kad keletas bando daryti čia nesutikimą. Tuomi, žinoma, jaučiausi labai užgautu, kaipo nekenčiamas svečias, ir pats sau truputį pamislijau — gal Mažosios Lietuvos lietuviai nekenčia svečių iš Amerikos.

„...Visi, paėmę savo pundukus, traukė jieškoti sau kitos vietos. Paskui „Birutės" dr. sekė šios draugijos: „Dobilas", „Aušra", „Vienybė", „Spindulys", „Lelija", beto pavieni sąnariai kitų draugijų ir didžiausia dalis susirinkusių svečių. Aš pats, pasiėmęs savo aparatus, traukiau su pulku. Kada pribuvome ant dailios vietos pagiryj, tuojaus „Birutės" dr. ėmasi už žaidimų, idant išpildytų tą, ką prižadėjo del manęs atlikti, t. y. kad but galima nufotografuoti judamų paveikslų kinematografui. Praėjus apie 10 min. laiko, atbėga ir patįs netvarkos darytojai ir prašo musų sugrįžimo, sakydami, kad viską atšauksią, ir viskas bus sątaikoje. Prašo, kad tik šios draugijos grįžtų atgal ir žaistų sykiu su kitomis.

„Na, štai tuojaus p. Vanagaitis buvo perprašytas, ir visi grįžome atgal ant pirmutinės vietos. Sugrįžome atgal, pradeda žaidimus, bet iš atskirų žmonių vėl

pakampiais buvo girdėties: „O-ho, jie nubėgo nuo musų ir pagaliaus vėl turėjo sugrįžti''!

„Iš šitų apsireiškimų pamačiau tą, ko per visą Ameriką keliaudamas nemačiau..''

Tai tokios naujienėlės kaslink p. A. Račiuno atsilankymo Mažojoj Lietuvoj.

Politikos savaite

MEKSIKA.

Konstitucijonalistai paskutiniose dienose padarė didelius žingsnius pirmyn — keliose vietose sumušė valdžios kareivius ir užėmė daug svarbių pozicijų. Ypač tvirtai jie laikosi šiaurinėje Meksikos dalyje, Coahuilos provincijoj. Dabar konstitucijonalistai visas savo spėkas atkreipė ant to, idant greičiau paimti į savo rankas sekančius šiaurinės Meksikos miestus, kuriuos dabar valdo federalistai: Torreon, Saltillo, Monterey, Lampazos, Monclova ir Nuevo Laredo. Kaip praneša nekurie laikraščiai, tie visi miestai yra galutinai konstitucijonalistų izoliuoti, taip kad greitu laiku butinai turi pulti.

Konstitucijonalistų vadas, gub. Carranza, su 8,000 — 10,000 kareivių laiko apsupęs miestą Torreon.

Šiokiu ar kitokiu budu greitu laiku turi pasibaigti ta baisi betvarkė Meksikoj, kur tiek bereikalingai pralieta nekaltų žmonių kraujo. Prezidento Huertos padėjimas kasdien darosi sunkesniu ir pavojingesniu, nors jis nuo užimamos vietos visai nemano pasitraukti ir yra pasiryžęs laikyties iki paskutinių savo spėkų.

Fel. Diaz, kuris buvo apšauktas kandidatu į Meksikos prezidento vietą, dabar liko pasiųstas Japonijon, kur jis tur atlikti svarbią diplomatijos misiją, iš ten jis mano važiuoti į Franciją ir į Vokietiją. Matomai, prez Huerta sumanė pasiliuosuoti nuo jam pavojingo priešo, ir delei to prašalino jį laike prezidento rinkimo iš Meksikos.

Idant dasimušti to, kad Suv. Valst. pripažintų dabartinę Meksikos valdžią, Huerta pradeda žaisti su Japonija, su kuria projektuojama padaryti net sutartį, svarbiuoju punktu kurios bus daleidimas imigruoti japonams į Meksiką. Meksikos sostinėje jaučiasi didis prielankumas japonams iš meksikonų pusės; ypač tas aiškiai apsireiškė, kada čion pribuvo naujai paskirtas Japonijos ambasadorius Mineichiro Adachi liepos 22 d. Jį sutikti bei pasveikinti buvo susirinkę keletas tukstančių studentų, tarpe kurių plevėsavo Japonijos vėliavos; valdžios įstaigos ir šiaip miestiečių namai buvo padabinti Meksikos ir Japonijos vėliavomis. Visur jautėsi kokis-tai ypatingas dvasios pakėlimas bei entuziazmas. Vienok prešingų Suv. Valst. kalbų bei krikštavimų beveik nesigirdėjo. Kiti gi laikraščiai praneša, kad liepos 22 d. mieste Meksiko atsibuvo trukšmingos demonstracijos priešais Suv. Valst.; jų inicijatoriais buvę studentai. Kaip ten nebutų, bet padėjimas Suv. Valst. piliečių Meksikoje yra didžiame pavojuje.

Liepos 22 d. į miestą Frontera, Tabasco provincijoj, Suv. V. pasiuntė kanonierką apgynimui amerikonų interesų. Kaip reaguos Suv. Valst. ant Meksikos greitoje ateityje, parodys rezultatas pasikalbėjimų tarp ambasadoriaus Wilsono ir prez Wilsono bei valst. sekret. Bryan'o.

Meksikos klausimas sukėlė daug ginčų Suv. Valst. senate. Vieni iš senatorių stovėjo už tą kad reikia, nieko dauk nelaukt, ginkluota spėka nuramînti įsikarščiavusius meksikonus ir apginti amerikonus ir ten esančią jų savastį. Kiti gi buvo tam priešingi — jiems daugiau pageidaujama, idant visi nesusipratimai delei suirutės Meksikoje but išrišti diplomatijos keliu. Karštai kalbėjo, kaipo pirmųjų šalininkas, senatorius Fall iš New Meksikos.

Paskiausios žinios iš El Paso, Texas praneša, kad konstitucijonalistų spėkos eina vis didyn, kad jie išlošė keletą svarbių mušių, kaip šiaurinėse, taip ir pietinėse provincijose ir kad daugumą Meksikoje kalba, jog Huertos valdymo dienos suskaitytos.

BALKANŲ KARAS.

Užpereitą nedėldienį, kaip praneša liepos 21 dieną iš Salonikų, bulgarų kariuomenė sunaikinusi miestą Doxatos, iš kurio beliko tiktai griuvėsiai ir pelenai. Maža kalvutė nudien riogso tenai ir liudnai byloja apie niekuo nekaltas aukas ir bulgarų žvėriškumą. Doxoto miesto gyventojai nedėldienio rytą išvydę besiartinančią, kelių iš miesto Drama, bulgarų kavaleriją, prijausdami grėsiantį jų gyvasčiai pavojų—pradėjo bėgti keliu linkon Kavalla, kur manė rasti prieglandą. Bet bulgarų kavalerija greitai suprato jų sumanymą bei pasiryžimą ir užstojo jiems kelią. Tuo tarpu pribuvo batalijonas infanterijos. Tokiuo budu kareiviai apsupę neapsiginklavusius, paprastus žmones, pradėjo juos žudyti. Moteris, kudikiai ir seneliai vyrai prašė bei maldavo kareivių, kad nežudytų jų, tečiau niekas į jų maldavimus neatkreipė domos. Skerdė visus be pasigailėjimo. Kelias liko apdengtas nužudytųjų kunais. Tik tuliems to miesto gyventojams pasisekė pabėgti ir pasislėpti turkų kaimuose, kur juos su noru priėmė bei priglaudė. Po skerdynių prasidėjo apiplėšimai. Kas atsitiko su 500 asmenų, kurie pradėjo bėgti, sako, nežinoma.

Profesionalų rateliai ir darbininkų asociacijos Solonikuose telegrafu išsiuntinėjo po visą Europą ir į Ameriką atsišaukimus, pasmerkiančius bulgarų žvėriškumą — nesuskaitytinas skerdynes, žudymus senukų vyrų, moterų ir kudikių, deginimą miestų bei naikinimą visos provincijos.

Sako, kad skerdynėse daugiausia atsižymi armija, susidedanti iš paprastų žmonių, kurie dabartiniu karo laiku paimti karionomenėn. Tuo savo atsišaukimu kviečia visas darbininkų organizacijas paskelbti pasauliui apie bulgarų nenuojiegą, kad jie neturi teisės skersti nekaltų žmonių, kad jie neturi teisės toliaus organizuotis į karo pulkus, nes toks jų organizavimosi neša pavojų miestų ir kaimų gyventojams, paprastiems žmonėms.

Ir ištikrųjų, tokios skerdynės, kokiomis bulgarai atsižymėjo Doirane, Nigritoj, Serese, Doxate ir kitose vietose, parodo pasaulyni, kaip nuožmus, žvėriški ir barbariški yra bulgarai.

Užbaigimui kruvinų Balkanų skerdynių pradėta jau tarybos. Liepos 23 d. iš Sofijos praneša, kad Serbija ir Graikija sutikusios vesti tarybas su Bulgarija Buchareste. Apie pabaigą šios savaitės Bulgarijos delegatai, kaip menama, keliaus į Bucharestą ir pradės tarties apie sątaiką, kuri prasidės neužilgo. Rusijos caras pasiuntęs Bulgarijos karaliui atsaką, ant jo prašymo, idant Rusija įsikištų ir sustabdytų tolesnį karo bėgį. Tarp ko kito tame atsake pažymėta, kad Bulgarija turi buti pasirengusi įkurimui sątaikos iš savo pusės paaukoti dalį savo teritorijos. Gi Rumunijos karalius Karolis atsakydamas į Ferdinando telegramą, paskelbė, kad jis davęs instrukcijas savo valdžiai nusiųsti bei įteikti Serbijai ir Graikijai sumanymą, kad užbaigtų ginčus, nedraugiškus kivirčus. Beto, Rumunija sutinka nesikišti į šiaurinės Bulgarijos geležinkelio bei telegrafinę komunikaciją. Toliau sakoma, kad Europos galybės užtikrinusios Bulgarijai, jog jos įsikišiančios į Trakijos reikalus, kurion veržiasi Turkija; Bulgarija delei to galinti buti rami ir nesirupinti. Ant Turkijos sumanymo, kad ir Rumunijai butų leidžiama dalyvauti sątaikos konferencijoje, pati Rumunija atsakiusi ir tą jos sumanymą atmetusi. Tečiau, reikia pasakyti, kad galima dar paabejoti apie įvyksiančią taip staiga tarp balkaniečių sątaiką. Gali įvykti ir neįvykti. Sątaikos prospektas dar gana tamsus bei neaiškus.

TURKIJA.

Europos didžiosios galybės koncertas veidas veidan susidurė su nesmagia situacija, kuri reikalauja labai taktingo diplomatinio veikimo, idant nepatekti abelnan karan. Turkija, kaipir reikėjo tikėti, atsiėmė be jokio pasipriešinimo Adrianopolį ir Kirk - Kilisseh. Bulgarija, netekusi pajiegų, žuiri kaip iš jos atima jos pergalės vaisius, kuriais taip nesenai, rodos, ji labai didžiavosi. Tarybos apie pertraukimą karo eina, taip pasakius, vėžio žingsniu. Liepos 22 dieną iš Konstantinopolio gautos oficialės žinios apie Adrianopolio paėmimą sukėlė tikrą bruzdėjimą ir neramumą diplomatiniuose rateliuose. Skubinai pradėta tarties, kas reikia daryti ir kokiuo budu sulaikyti Turkijos veikmę. Rusija, sako, esanti pasirengusi priimti Europos mandatą ir priversti portą (Turkijos valdžią) gerbti Londone padarytą sutartį, kurią turkai baigia draskyti. Britiškas kabinetas liepos 23 d. žadėjo sušaukti susirinkimą ir apsvarstyti — ar galima leisti Rusijai į tai įsimaišyti. Anglijos premjeras Asquith panedėlio vakare laikytoj savo kalboj išsireiškęs, kad Rusija galinti paimti abi Bosforo pusi ir Konstantinopolio priešakį bei užpakalį, jeigu Turkija neapsisaugosianti.

Austrija ligi šiol laikėsi nuošaliai. Tečiau, jeigu Rusija be jos pritarimo pasiryžtų lysti į Turkiją, tai ji, kaip Balkanų situacijos žinovai tikrina, butinai umu laiku paimsianti Sandžaką.

Įžengus turkų kariuomenei, po vadovyste Enver bei'jo į Adrianopolį, Hadži Adil bei, buvusis vidurinių reikalų ministeris, liko paskirtas jo gubernatoriu. — Iš Kirk - Kilisseh žinios skelbia, kad to miesto gyventojai pasitikę turkų kariuomenę su dideliu džiaugsmu: moteris pamačiusios turkų kareivius net apsiverkusios. Iš namų per langus metė kareiviams gėles ir siuntė pilnus džiaugsmo pasveikinimus.

Liepos 25 dieną į Londoną pranešta, kad turkų kariuomenė įžengusi į svarbų Bulgarijos miestą — į Filipopolį. To miesto gyventojai esą desperativiškame padėjime. Tečiau Bulgarijos legacija Londone apie turkų kariuomenės įėjimą į Filipopolį nieko neminė. Diplomatiniuose rateliuose viešpatauja ta nuomonė, kad ties Filipopoliu galėjo pasirodyti kelios lekiančios kolumnos ir delei to pasklido žinios, buk Turkijos kareiviai paėmė jį. Betgi, kaip ten nebutų, yra jau tikrai žinoma, kad Turkijos kariuomenė traukia Bulgarijon gilyn ir kad paėmė Jamboli.

CHINIJA.

Iškilę pietinėj Chinijoj sumišimai eina vis smarkyn; atsibuvę keliose vietose mušiai revoliucijonierių su valdžios kareiviais neturėjo aiškių pasekmių, nors nuostoliai iš vienos ir kitos pusės buvo dideli. Arti Šanghai'jaus plaukioja 10 kariškų laivų, kurie yra pasirengę padėti revoliucijonieriams.

Gen. Chan Kantone pagarsino Kvang Tung'o provincijos neprigulmybę. Jis užmeta Yuan Ši-Kai'jui daug prasikaltimų, tarp kurių yra paskolos ir Mongolijos klausimai.

Labai galimas daiktas, kad pietinės Chinijos provincijos atsiskirs nuo Chinijos valstijos ir liks neprigulmingomis arba sudarys pietinių provincijų sąjungą. Svarbiausią rolę šitame naminyj Chinijos kare lošia miestai Kanton'as ir Šanchai'jus.

Apsaugojimui gyvasties ir turto amerikonų, gyvenančių apimtose revolucija Chinijos provincijose, pareikalauta, kad į tų provincijų portus pributų keletas laivų iš Suv. Valst. laivyno, stovinčio Azijos pakraštyje. Admirolas Nicholson tuoj išplaukė į portą Kulling, Kiang - Si prov., kur gyvena labai daug amerikonų ir kitų tautų žmonių.

Provincijose Kiang-Si ir Kiang Su liepos 22 d. apskelbtas karo stovis. Kiang-Su prov., kurios sostinė yra Šanghai, šiose dienose atsiskyrė nuo chinų respublikos. Iš miesto Kanton'o išsikraustė tukstančiai gyventojų ir mano laikinai apsigyventi šiaurės apielinkėse, kur negręsia tokis pavojus. Labai daug žmonių pasislėpė Portugalijos kolonijoj Macao ir Hong-Kong'e. Visi laukdami šitame mieste bei jo apielinkėse generališko mušio stengiasi kur-nors pasislėpti Daugelis parduoda savo namus ir kitą savastį ir apleidžia miestą. Anglijos laivynas šitame porte liko žymiai sudrutintas.

Visi laukia, kad, pribuvus gen. Lunga'i su didžia kariuomene, čia atsibus baisus mušis. Apie 60,000 kareivių yra pilnai pasirengę stoti mušin su valdžios kareiviais.

Vienok žinovai tvirtina, kad visai negalimas daiktas, idant Yuan - Ši - Kai'jaus kariuomenė liktų pergalėta, nes jos kareiviai yra labai išlavinti, disciplina jų tarpe pavyzdinga, amunicijos dalykai taipgi gerai pastatyti, o valdžia turi pakaktinai pinigų ir yra remiama kitų valstijų.

Galop ir tas apsireiškimas, kad Kong'o pirkliai ir pramonininkai neatjaučia tai revoliucijai, ji vargiai galės turėti geras pasekmes. Revoliucijonieriai gi tvirtai tiki, kad išlaimėjimas jų rankose; jų vadu yra gen. Huan - Hsing.

Iš Visur.

Policijantai sulaikė didžiuosius kunigaikščius. Kopenhagenas, Danijoj, liepos 22 d. Trys rusų automobiliai, greitai bėganti, Koldinge užbėgo ant mėsininko vežimo, apvertė jį ir sužeidė keturius jame buvusius žmones. Automobiliai, nežiurint to atsitikimo, važiavo tolyn, bet mėsininkas apie tai pranešė telefonu policijai, kuri netoli Vokietijos sienos juos sustabdė. Tarp kitų buvo: didieji kunigaikščiai, caro giminiečiai, Dimitras ir Cyrilius; grafas Trubetzkoi, kunigaikščiai Kropotkinas ir Mešcuka, baronas ir baronienė Ceressai bei grafas Šuvalov. Paleido juos važiuoti toliau tik tuomet, kai padėjo bankan pinigų atlyginimui už padarytą nuoskaudą.

Kuba rupinasi paskola. Havana, liepos 22 d. Kubos valdžia laukia sugrįžtant iš Suvienytų Valstijų savo ministerio, kuris Amerikon atvyko tuo tikslu, kad išgauti Kubai paskolą — keletą milijonų dolerių. Tarybos buvo vedamos su New Yorko firma — Speyer Brothers.

Waldo studijuoja policijos sistemą. Paryžius. New Yorko policijos komisijonierius Rhinelander Waldo, kuris tuo tarpu gyvena Paryžiuje, studijuoja to miesto policijos sitemą. Paryžiaus policijos veikimas padarė į jį didelį įspudį, tečiau esą vietos pagerinimui.

Mme. Curie gyvensianti Paryžiuje. Nesenai buvo laikraščiuose paskelbta, kad garsi chemikė, poni Curie, žadėjusi ant visados apleisti Paryžių ir kur kitur apsigyventi. Jinai tik vakacijos laiku važiuosianti į Varšavą ir organizuosianti tenai radiumo preperacijos laboratoriją. Po vakacijų vėl grįšianti į Paryžių, skaitysianti Sorbonso universitete paskaitas ir tyrinėsianti bei tęsianti savo darbą savo Paryžiaus laboratorijoje.

Nesutikimai tarp garlaivių kompanijų. Berlinas. Pereitą savaitę „The New York Times'' korespondentas pranešė, kad tarp dviejų Vokietijos garlaivių kompanijų — Hamburg-American ir North German-Lloyd — kilstantis tikras karas. Jų savitarpiniai sątikiai jau dikčiai įtempti ir kįla ginčai. Tečiau, pagal padaryto kontrakto, ligi 1 dienos sausio mėn. jiedvi turi veikti sutartyje. Jeigu ligi pažymėtos dienos nebus galima prieiti prie sutarties, tai nuo naujų metų pervežimo čienios bus papigintos.

Maištas Vatikane. Roma, liepos 23 d. Pereitame „Vien. Liet.'' num. jau minėjome apie iškilusį tarp popiežiaus šveicariškos dvardijos maištą. Šveicariškos gvardijos sąnariai pirmų pirmiausia reikalauja prašalinimo tiraniško bei autokraštiko viršininko, pulkininko Repondo, ir nori, kad ateityje pavelytų jiems patiems išsirinkti sau viršininkus. Popiežiaus sekreteriatas, kardinolas Merry del Val jų reikalavimus visiškai atmetęs. Delei to atmetimo jų reikalavimų Vatikano valdžia tikėjosi formališku riaušių ir todel įsakė kunigaikščiui Ceccopieri, Vatikano žandarų viršininkui, idant žandarai butų pasirengę numalšinti šveicariškąją gvardiją, jeigu ta sukiltu ir verstinai versti priimti jų reikalavimus. Priegtam šveicariškosios gvardijos sąnariams buvo pranešta, kad jie nedarytų demonstracijų; visus demonstrantus areštuosią popiežiaus žandarai ir išvarysią atgal — į Šveicariją.

Tris šveicariškosios gvardijos sąnarius, to judėjimo vadovus, jau išvarė iš Vatikano, kaip tik apsireiškė neramumas, keturius išvarė liepos 23 d. naktį, o dvylikai prisakyta pasitraukti spalio mėnesyje. — Išgintuosius palydėję jų draugai ir persiskyrimo valandoje sušukė: „Viva Garbaldi!'' Tuli jų net „Marseillaise'' dainavę. Tokios scenos, sako, Vatikanas dar niekuomet nematęs.

Nieko tame apsireiškime, reikia pasakyti, nėra taip nuostabaus: jeigu popiežius turi savo žandarus, tai visai naturališka, kad turi kilti tarp kitų ir neužsiganėdinimas. Ypač tokie apsireiškimai nieko nebegali labai nustebinti šioje moderninėje gadynėje, kuomet visi žemesnieji sluogsniai pradeda reikalauti sau žmogaus teisių. Žmogus nori buti žmogumi.

Keturioliką angliakasių užmušė. Geilenkirchen, Vokietijoje. Liepos 23 d. rytą vietinėse angliakasyklose rado keturioliką negyvų angliakasių. Didelis kasyklų plotas įgriuvęs iš priežasties smarkaus lietaus.

Amerikėnai piligrimai. Roma, liepos 23 d. Amerikos ir Kanados piligrimų grupė, susidedanti iš 64 asmenų aplankiusi popiežių, kuris suteikė jai privatine audienciją. Tą grupę vedęs Londono vyskupas Fallon iš Ontario (Kanadoje) ir įteikęs popiežiui 2,000 dol., kaipo šv. Petro skatikus. Kun. Fallon savo prakalboje pranešęs popiežiui apie Kanados ir Amerikos katalikų lojališkumą Šventam Tėvui. Popiežius suteikęs piligrimams savo apaštališką palaiminimą.

Darbininkų streikas Vokietijoj. Kiel. Liepos 18 d. sustreikavo laivų dirbtuvių darbininkai skaitliuje apie 8,000 žm.; liepos gi 14 d. Hamburge panašiose įstaigose sustreikavo apie 20,000 žm.; Kiel'io streikas yra pasekme Hamburgo streiko.

Revoliucija Chinijoje. Pekin. Dalis revoliucijonierių, susidedanti iš 4,000 žmonių iš Nanking miesto Kiang-Lu provincijos, perėjusi upę Yang-Tse-Kiang su tikslu sumušti šiaurinius, liko dikčiai sumušti valdžios kareiviais.

Dr. Sun Yat Sen, buvęs laikinai Chinijos prezidentu, stovėjęs pirmiau nuošaliai nuo visų sumišimų, liepos 18 d. prisidėjo prie revolucijonierių ir išvažiavo į Nanking'ą.

Turkai užėmė Adrianopolį. Lonodnas, liepos 20 d. Turkų kariuomenė, vedama Enver-bay'jum paėmė atgal Adrianopolį. Bulgarų garnizonas susidėjo tik iš 2,000 kareivių, todel kokių-nors didesnių pasipriešinimų iš bulgarų pusės beveik nebuvo; priegtam bulgarų garnizonas buvo gavęs nuo savo valdžios paliepimą turkams nesipriešinti.

Pasiryžimas susitaikinti. Londonas, liepos 21 d. Iš tikrų šaltinių sužinota, kad Graikija, Serbija ir Juodkalnija galutinai pasiryžo užbaigti karą ir užverti su Bulgariją taiką.

Visą tą trukdo paskutinių dienų Turkijos veikimas. Turkija

pranešė Europos valstijų valdžioms, kad ji reikalauja, idant rubežiu butų upė Marica, o ne Enos-Midija linija. Tą savo reikalavimą ji remia ant to, kad ji visad tvirtai stovėjo už tą rubežių nuo Balkanų valstijų, bet ji buvo priversta vadstijų nusileisti. Ji tvirtina, kad bulgarų pasielgimas užimtose provincijose privertė ją vėl pradėti aktiviškus žingsnius. Apart to Trukija pasižada nepereiti upės Maricos ir prašo valstijų apsaugoti ją nuo Bulgarijos ir pasistengti, idant but užlaikoma taika.

Vienok žymesnieji diplomatai nesitiki, kad valstijos prilejstų Turkiją sulaužyti padarytą Londono taikos konferencijoj sutartį.

Sumišimai Chinijoj nesiliauna. Pekin, Chinija, liepos 21 d. Chinijos valdžia išsiuntusi dideles kariškas spėkas į revoliucija apimtas provincijas. Vienok kariuomenė — Mongolijoj lieka nejudinama.

Prezidentas Yan-Ši-Kai norėjo važiuoti į pietines provincijas ir stoti kariuomenės priešakyje priešais revoliucijonierius, bet jį nuo to pavojingo žingsnio atkalbėjo arti prie jo stovį žmonės, nes, kaip daugelis tvirtina, jį tenai but užmušę jo priešai.

Sulig pranešimo iš Londono dešimtis karišku laivų plaukioja arti Šanhai'jaus ir yra pasiryžę kiekvienoje valandoje suteikti pagalbą revoliucijonieriams. Arsenalas Kianguan'e, kur randasi apie 1600 kareivių, taipgi yra apsuptas revoliucijonierių, ir kareiviai negali išsilaikyti nepasidavę.

Maksim Gorkij važiuoja Rusijon. Neapolis, Italija. Masksim Gorkij galutinai pasiryžo važiuoti Rusijon, delei to paėmė jau nuo vietinio konsulio pasportą. Jis sulig paskutinio manifesto paliuosuojamas nuo visų užmetamų jam apkaltinimų ir dabar liuosai gali gyventi Rusijoje.

Iš Amerikos.

Dideli nuostoliai. Washington, D. C. Liepos 21 d. federalinės valdžios ekspertai paskelbė, jog Alabama, Georgia, Tennessee ir Florida valstijų bovelnos augintojai turės panešti kasmet kuone po 108,000,000 nuostolių, jeigu bus priimtas South Carolina senatoriaus Smitho sumanymas, draudžiantis auginti bovelną esančiose valstijose Atlantiko pakraščiais į rytus.

Sufragistės Washingtonan. Iš Washingtono liepos 21 dieną praneša, kad į šį miestą atvyko daugelis sufragisčių, kurios liepos 31 d. mano paduoti senatui ir atstovų rumui petcijas. Tose peticijose bus prašoma pridėti prie konstitucijos priedą, suteikiantį visoms moterims bālsavimo teises.

Moteris-sufragistės, važiuodamos automobiliais į Washingtoną, pakeliais sako prakalbas ir renka parašus po savo peticijomis. Tuo tarpu jau keliauja bureliai iš New Yorko, Montanos, Tennessee, Virginia, Massachusetts, Pennsylvania, New Jersey ir kitų valstijų.

Mikytojai į Porto Rico. Washington, D. C. Pereitą savaitę pusėtinas skaitlius mokyklų mokytojų iškeliavo į Porto Rico ir užims valdžios paskirtas jiems vietas. Daugiausia paskirta iš Illinois valstijos — 24 mokytojai.

Perkelia kituosna kalėjimuosna. Albany, N. Y. Kaip iš Sing Sing kalėjimo, to gėdą darančio visai Amerikai urvo, praneša, kad neužilgo nebereikėsią talpinti po du kaliniu vienon kameron. Gauta nuo New Yorko valstijos kalėjimo departamento superitendento Riley įsakymas perkelt 185 kalinius į kitus kalėjimus Iš tų 125 perkels į Auburn kalėjimą, o 60 į Great Meadow kalėjimą. Dabar Sing Sing kalėjime viso randasi 1441 asmuo.

Keista išvaizda senato prezidento. Liepos 21 dieną, kaip laikraščiai praneša, Washingtono mieste buvo šitoks gana juokingas atsitikimas. Senatorius Clarke iš Arkansas, senato pro tempore prezidentas, stovėjo prieš susirinkusius senatorius su pusiau apskustu veidu. Vice-prezidentas buvo kaž-kur išvažiavęs. Kai suskambėjo varpelis, apreiškiantis senatorių susirinkimą, senatorius Clarke maloniai sau sėdėjo barzdaskučio kresėje. Pažai, kurių čielas burys buvo išbėgę ieškoti senato prezidento, užtikę jį barzdaskutėje pranešė jam, jog senatas neturi vedėjo. Išgirdęs tai senatorius skubinai pašoko, apsišluostė veidą ir nuėjo. Tokiuo budu republikonai matė dailiai apskustą veido pusę, o demokratai — apžėlusią vienos dienos barzda.

Gaisro aukos. Binghamton, N. Y., liepos 22 d. Nepaklusnumas arba įtikėjimas neišmintingam patarimui kartais padaro daug blogo. Apie 3 val. po pietų Bingham ton Clothing kompanijos dirbtuvėje iškilo gaisras. Automatiškam aparatui suskambėjus bei apreiškus gaisrą, paliovė dirbti 125 jaunos merginos. Bet tasai signalas jų nenugazdino. Viena mergina, dirbanti ant ketvirto augšto net pastebėjus, juokdamos savo draugėms: „Tai vienas tų žinomųjų gaisro muštrų. Aš neisiu taip apsirengus ant gatvės ir nerodysiu savęs''. Ir daugelis merginų vėl pradėjo dirbti. Už dviejų minutų jas apsupo liespnos ir dumai. Sukilo jos ir puolė prie siaurų laiptų, bet jau buvo per vėlu. Po aštuoniolikos minutų keturių augštų dirbtuvė pradėjo griuti ir virsti į pelenų kruvą.

Apie penkiosdešimts merginų žuvo gaisre, ir apie kitą tiek sunkiai, beveik fatališkai apdegintų. Iš 125 merginų tiktai 17 liko nesužeistų. Gaisras kilęs sklepe, kur buvo daug skudurų, popierų bei išsmaluotų rąstų. Kai merginos patyrė, kad signalas buvo duotas ne muštrai, jos pradėjo bėgti iš dirbtuvės, bet liepsnos užkirto kelią: laiptai ir elevatorius buvo lipsnų apsiausti. Kitos gi, matydamos kad nėra kitokio budo ištraukti gaisro nasrų — šoko per langus į gatvę ir užsimušė.

Galų gale reikia pasakyti, kad laimingai pasisekė nuo gaisro pabėgti tik toms, kurios dirbo ant pirmojo ir antrojo augštų. Sako, kad ugnis taip greitai parsiplatini, jog tik skubinai bėgant nuo augštųjų augštų but buvę galima pabėgti.

Amerikos jureiviai Kulingan. Liepos 22 dieną iš Washingtono praneša, kad Suv. Valstijų valdžia neužilgo žada siųsti savo jureivius į Kulingą, Chinijoj, apsaugojimui Amerikos misijonierių. Mat, tuo tarpu ten iškilo sumišimai.

Konsulatas iš Kantono praneša, kad Kwangtung provincijos sumišimai palietę Kantono prekybą — prikliai uždarę krautuves ir vaizba sustojus.

Įtaria sargus. Paterson, N. J. Liepos 22 d. naktį Helvetia Silk kompanijos dirbtuvėje, ant 11-os gatvės ir Sixth avenue, eksplioda vo bomba. Nuo eksplioziios išbirėjo langai vietomis muras sudras kytas ir gazo dudos pertrukusios. Nuostolių busią padaryta į 500 dlo. Spėja, kad dinamituotojai bene bus itik pačios kompanijos sargai.

Cigaras ir dinamitas. Yonkers, N. Y. Liepos 22 d. Yonkerse į Park avenue tramvajų ant Getty Square įlipo darbininkas St. Nazzano, kuris vienoje rankoje laikė dinamitą, popieron įvyniotą, o kito degantį cigarą. Kiti pasažieriai, kaip tik apie tai patyrė, tuč tuojaus išėjo iš to vagono. Nazzano, turėjo užsimokėti 30 dol. bausmės, kurią teisėjas Beall priteisė.

Gaisras Sing Sing kalėjime. Ossining, N. Y. Liepos 22 dieną, po pietų iškilo gaisras čia ir sudegė trįs to kalėjimo dirbtuvės. Anot kalėjimo užveizdos, nuostolių busią apie 150,000 dol. Pirmų pirmiausia gaisrą pradėjo gesinti kaliniai-ugnagesiai, o paskui tik pribuvo ir tikrieji ugnagesiai, kurie pagelbėjo kaliniams sulaikyti gaisrą, kad toliaus neišsiplėstų. Prie gaisro gesinimo buvo paimti 200 kalinių, tečiau nė vienas jų nepasikėsino pabėgti, nors tuo tarpu, kaip sako, lengvai butų pasisekę.

Tose sudegusiose dirbtuvėse dirbo 250 kalinių, kurie dabar bus be jokio darbo. Kalėjimo užveizda Clancy tikrina, kad butinai reikia statyti naują kalėjimą. Sing Sing kalėjimo atnaujinti niekuo budu nėsą galima.

Gydytojas paaukavo savo gyvastį. Towanda, Pa., liepos 19 d. Dr. A. T. Randall, vienas iš žymiausių gydytojų šiaurinėje Pennsylvanijoj, prarado savo gyvastį, stengdamas išgelbėti gyvastį vieno darbininko, kuris kasdamas 35 pėdų gilumo šulinį nuo aštraus gazo buvo apalpęs. Dr. Randall, kuris umai buvo arti tos vietos, įsileido šulinin, idant suteikti darbininkui pagalbą, bet tenai mirtinai užtroško. Darbininkas, nors dar serga, bet išgys..

Priverstinai turės užlaikyti nedėldienį. Madison, Wis. Šiose dienose valstijos senatas po ilgų debatų priėmė atstovų rumo bilių, reikalaujančio, idant kiekvienas darbdavys, užlaikantis mažiausiai 7 žmonės, but priverstas suteikti savo darbininkams bėgyje kiekvienos savaitės vieną dieną, arba 24 val. (nedėldienį) šventės.

Taigi dabar nedėldienio užlaikymas bus paremtas ne tiktai ant tikibinių ritualų, bet ir ant civilinių teisių Wisconsino valstijoje.

Sulig sutarties paliuosuotas iš kalėjimo. Helena, Mont. Gubernatorius Stewart paleido iš kalėjimo tulą H. A. Hall iš Butte, kada kalinys pasižadėjo laike penkių metų išmokėti savo klijentams pinigų sumas, ant kurių jis buvo juos prigavęs.

Hall turėjo bankinę įstaigą ir prigavo savo klijentus ant $50,000. Jeigu laike penkių metų neapmokės skolų savo klijentams, tai bus priverstas sugrįžti kalėjiman ir dabaigti dar 7 metus bausmės.

Milžiniška apievarta. Washington, D. C. Valstijos iždo departamentas pagarsino metinę pinigų apievartą už pereitą administracijos metą, pasibaigusį birželio 30d.

Ta apievarta siekia milžiniškos sumos, butent $7,071,520,000 — ji yra augščiausia už visas kada padarytas Suvienytų Valstijų valstijų iždo apievarta.

Išmiegojo 150 valandų. St. Louis, Mo. P-lė Kr. Fisher po ilgam tennis'ui miegojo be atbudimo 150 valandų, t. y. virš 6 parų. Parėjusi namon iš žaidimo vietos, mergaitė pajuto nuovargį, atsigulė ir saldžiai užmigo. Atbudusi po 150 val. miego, ji skubinosi ant geležinkelio, kur ji buvo susitarusi susitikti su savo seserimi.

Policistai organizuojasi. Pittsburgh, Pa. Vietiniai policistai pradėjo skubiai organizuotiesi; jie pasiryžo sutverti savo uniją ir prisidėti prie Amerikos Darbo Federacijos. Virš pusės policistų išreiškė pageidavimą prisidėti prie unijos. Policijos unija stengsis dasimušti 8 val. darbo dienos (vietoj 9 val.) ir mokesnio už viršlaikį.

Išimtinas stovis Seattle. Seattle, Wash. Dar liepos 18 d. čia stovinčios eskardos jureiviai užpuolė ir išardė kvateras socialistų, Industrial Workers ir Salvation Army.

Miesto majoras, G. F. Cotteril, uždėjo cenzurą ant laikraščio „Seattle Times', kuris pagyrė jureivių pasielgimą; paskui uždarė pardavinėjimo įstaigas; patsai gi majoras vadovauja policijos korpusu.

Vienok jo paliepimus atmetė teisėjas Humptrey.

Socialistai pasiuntė prezidentui Wilsonui pranešimą apie jureivių pasielgimą ir išardymą socialistų įstaigų. Socialistai visą tą kaltę meta ant jureivystės ministerio, kuris prieš tą vakarą, kuriame jureiviai padarė užpuolimus, pasakė karštas prakalbas prieš socialistus ir raudoną vėliavą.

Visų žiniai. Liepos 22 d. Waterburyje, Con. įvyko S. L. R.-K. A. kolonizacijos komisijos susivažiavimas, į kurį pribuvo komisijos nariai: kun. V. Matulaitis, V. Kovas ir V. Riktoraitis. Jie apžiurėjo vietas, aprinktas per p. A. M. Martų tarp Hartford, Conn. ir Springfield, Mass., ir pripažino jas tinkamomis iš visų atžvilgių lietuvių kolonizavimui-apgyvendinimui. To viso dalyko programas bus išdirbtas kiek vėliaus ir apskelbtas S. L. R.-K. A. organe „Drauge''. **X.**

Iš Lietuvos.

Salakas, Ežer. pav. Miestelis stovi prie Luodžių ežero, turi apie 400—500 namų, daugiausia žydų gyvenamų, ir naują, gražią, tašytų akmenų, bažnyčią. Beto yra pačto-telegrafo skyrius, vartotojų draugija, 2 kredito kasos, aptieka, monoplis, keletas alinių ir keletas desėtkų slaptų smuklių; priegtam mokykla, valsčiaus raštinė, antstolis ir stačiatikių cerkvė. **Limino vaikas.**

Amerikiečių palikmai. Rusijos konsulas, kuris gyvena Chicagoj, siunčiąs į Kauno apskričio teismą 286 rublius, paliktus mirusio Akmenės valsčiaus valstiečio Jūozo Gudavičiaus ir 743 rub., paliktus mirusio Telšių pav. valstiečio Antano Geriko. Tie pinigai bus atiduoti tiems žmonėms, kurie pristatyts teismo pripažinimą, jog jie yra tikri įpėdiniai. Taippat parsiunčiama kiek tai pinigų, paliktų mirusio Aigypte, netoli Kairo, Pažvitinio valsč. valstiečio Dominko Mačiuno, pirm keleto metų iškeliaviusio į pietinę Afriką.

Aknysta, Ežer. pav. **Negirdėtas kovos budas su „Liet. Ukin.'' skaitytojais.** Musų kunigas Budris pirmąją sekminių dieną paliepė zakristijinui išvesti iš bažnyčios tuos, kurie skaito „Liet. Ukininką'' ir kitus, anot kunigo, bedieviškus laikraščius. Zakristijonas nieko nelaukęs, ineina priekinėn zakristijon, kur buvo pilna žmonių, ir priėjęs prie ukininko M. pranešė jam, kad kunigas liepęs jam išeiti iš bažnyčios. Bet M. atsakė, kad jis iš bažnyčios neisiąs, o jeigu kunigas noris, tegu jis ateinąs pats. Zakristijonas taip ir atpasakojo kun. B. Šis perpykęs atbėgo pats prekinėn zakristijon ir prisiartinęs prie jauno vaikino K. S., kuris dar pirmose gegužės dienose teišsirašė „L. U.'', griebė jį už krutinės ir išmetė pro duris laukan. Vaikinas norėjo dar pasipriešinti, bet budamas ne kokios sveikatos negalėjo atsilaikyti prieš geležines kunigo rankas. Ukininko M. kunigas nebelietė daugiau ir sugrįžo bažnyčion. Reikia pridurti, kad anas vaikinas stovėjo bažnyčioje, kaip priguli ir kaip visi kiti katalikai žmonės. Kun. B. norėdamas nugriežti savo apmaudą ant „L. U.'' ėmė varinėti jos skaitytojus iš bažnyčios. Tokių atsitikimų buvo jau daugiau ir anksčiau.

Kunigas mėgino varyti iš bažnyčios keletą moterų, bet papuolė ant tokių, kurios griežtai atsisakė kunigo klausyti, o jų draskyti dar nedrįso. Taigi dabar ėmėsi vyrus vaikyti.

Gelažės Brolis.

Kupiškis, Ukm. pav. **Gegužinės.** Vietinis „B—bės'' skyrius surengė Pyragių sodžiaus beržynėlyje nemokamas gegužines. Oras buvo gražus, tai gegužinės pasisekė kuopuikiausiai. Gerb. Ig. Pl. su savo choru gražiai dainavo net beržynėlis skambėjo nuo mielų tautinių dainelių. Buvo dar žaislų ir tautinių šokių su muzika, o „poniškųjų'' šokių visai maža tebuvo.

Buvo taip-pat skrajojanti krasa. Krasoj buvo ir gražių atviručių, daugelis tatai musų dailininkų darbų ataspudžiai. Ir nors brangios, bet jų buvo išparduota daugybė, Buvo taip-pat bufetas be svaiginamų gėrimų. Temstant buvo leidžiamos visokios ugnis.

Publikos dauguma buvo tatai kupiškėnų ir kitų aplinkinių parapijų apšviestesnysis sodžiaus jaunimas.

Jaunimas visą laiką gražiai ir padoriai linksminosi. Tvarkos žiurėjo keliolika iš skyriaus narių parinktų tvarkdarių. Susirinkusieji visi buvo blaivųs. Kad ir buvo atėję keli girtuokliai, bet jie nedrįso ir eiti blaivųjų tarpan. Kiekvienam atsilankiusiam buvo prisegamos dirbtos gėlelės. Jų nors buvo parupinta suviršum 500, bet antgalo pritruko, nes, netikėtinai prisirnko daug žmonių, gal tukstantis su keliais šimtais. Išlaidos, padarytos surengimui gegužinės, sugrįžo iš uždarbio nuo bufeto, skr. krasos ir aukų. Gegužinės pasibaigė dar betemstant. Tą pačią dieną Skyriaus Valdyba ir senesniems skyriaus nariams pakakinti užpirko mišias ir pamokslėlį prieš sumą.

A. Tauškutis.

Kupiškis, Ukm. pav. Niekad valstičeių taip nevargino, kaip šiemet su kelių taisymu. Kitais metais budavo nuvažiuosi du tris kartus, užveši kelis vežimus žvyro ir užtekdavo. Šiemet gi varo ir varo sargybiniai, laksto po sodžius ir vis varo kelių taisyti. Esąs prisakymas nupilti visi vieškeliai per 4 aršinas storumo, iškuopti ravai kad nebutų žolės, rudenį busią kareivių manevrai todel gerų kelių reikia.

Pusė bėdos tebutų dar, kad butų netoli žvyrio. Dabar gi kaikuriems reikia vežti bent 4—7 varstai žvyris iš upės, nes valstiečiai kad ir turi kur laukuose, neduoda. Per dieną gaišdamas tegali suvežti dvejetu arklių kokius 4 vežimus ir nei žymės nepadarai. Už netaisymą jau ir baudžiama kalėjimu arba pinigais. Nors pametęs visus laukų darbus vien tik kelius ir taisyk. Dar tolyn žvyrio ir upėj nebebus nei kitur kur gaut nebus, bet ant to niekas neboja, spiria vežti, nors ir nėra iškur. Gyva bėda.

Kai-kurie valstiečiai galvoja, ar negeriaus butų, kad butų paskirtas mokesnis pinigais už kelių taisymą nuo valdomos žemės dešimtinės visiems lygiai: dvarininkams, ir valstiečiams, nes visiems kelių reikia. Kiek ten užmokėtume, tik bent gi nebutų jokios gaišaties. **Ar.... Tauškutis.**

(„Liet. Ukin.'')

Del universiteto. Deputacijos rinkimai. Birželio 20 d. miesto Duma išrinko deputaciją, kuriai pavesta rupintis, kad Vilniuje leistų atidengti universitetą. Deputacijon išrinkta: protojerejus Golenkevičius, L. Povolockis, V. Bankovskis (V. Dumos atstovas), prisiek. adv. Strumillo, A. Gordonas ir Frumkinas, ex officio deputacijoj bus ir miesto galva M. Venslavskis. Duma pavedė miesto galvai pakviesti į deputaciją dar šiuos žmones: gub. dvarininkų pirmininką S. Kraskovski, A. Pimenovą, P. Konča, Valst. Tarybos narį Chominskį ir inž. Vileišį.

Liaudies universitetas Vilniuje. Vietinių veikėjų švietimo dirvoje organizuojamas Vilniuje „Liaudies universitetas'', kuris busiąs toksai, kaip liaudžiai skiriamas Peterburgo universitetas. Tam klausimui išanksto aptarti kviečiamas čionai kelioms dienoms lektorius Peterburgo liaudies universiteto P. Kogan'as.

Daugina veterinarijos gydytojų ir felčerių skaičių. Vilniaus gubernijoj sulig naujų įstatų įvedama 14 naujų vietų veterinarijos gydytojams ir 20 vietų apskričio felčeriams.

Veterinarijos gydytojai gausią metams po 1,200 rub. algos ir po 300 rub. važinėjimo išlaidoms, o felčeriai metams — po 360 rub. algos ir po 100 rub. važinėjimo išlaidoms. Sulig tų pačių įstatų, gubernatorius turės teises išsiųsti kasmet du veterinoriu 4 mėnesiems į veterinarijos institutus, kad jie ten galėtų ingyti daugiau savo mokslo žinių. Tam reikalui kiekvienas be savo pensijos, gausiąs dar po 300 rub.

Šie įstatai pradės veikti nuo liepos 1 dienos 1913 metų.

Kalėjimai. Šiuo laiku Vilniaus gubernijiniam kalėjime sėdi 800 su viršum kalinių. Veik visi šiuo laiku sėdintieji krim. prasikaltėliai; politiškųjų prasikalėlių dabar sėdi tik 8, tarp jų viena moteris.

Politiškųjų prasikaltėlių skaičiaus sumažėjimas prasidėjęs nuo žiemos šių metų.

Verkų Kalvarija. Griaustinis. Birželio 27 dienos vakare apie 7—8 valndą Vilniaus apygardoje kilo didelė perkunija su lytum ir

stambiais ledais, kurie išmušė javus. Perkunas pataikė į Kalvarijos bažnyčios bokštą, nudraskė jo kertę ir sugadino stogą, ėmė vanduo tekėti bažnyčion; parapijoje užmušė vieną žmogų. Lijo per visą vakarą, vanduo griovius išgriovęs padarė daug nuostolių.

Šviekšnos ukio ratelis. Šviekšnos ukio rateliui (Ras. pav.) valdžia paskyrė 1914 metams 500 r. Tie pinigai bus atiduota rateliui šių metų pabaigoje. Jie duodama tik ta sąlyga, kad ir ratelis paskirtų nuo savęs tiek jau, ir visą sumą pavestų vietiniam pavieto agronomui.

(„Liet. Žin.")

Vilnius. Birželio 15 ir 16 d. aplankė Vilniaus lietuvius Peterburgo Mokslo Akademijos narys profesorius Volteris.

Vidaus reikalų ministerija neleido Kaune įsteigti katalikų draugiją „Pašalpa".

Šiemet Vilniaus seminariją baigė 21 klierikas. Jų tarpe tik trįs lietuviai: Akstinas, Breiva ir Mincevičius.

Žem. Kalvarija. Musų padangėje žemaitis X. kaip beįmanydamas stengiasi praplatinti lenkybę. Tuo tikslu veltui išrašinėja lenkų laikraščius ir kningas, dalina kiekvienam, kurs šiek-tiek pažleberioja lenkiškai. Tam reikalui kasmet leidžia pinigus dešimtimis ir gal šimtais rublių. Taip elgdamos daro skriaudą savo kraštui, o išdalies ir bažnyčiai. Budamas pats tikras žemaitis ir užimdamas augštą vietą, galėtų ne vienam akis atkasti. **Kalvarietis.**

Vilkaviškis, Suv. gub. **Žydai paveržia dvarus.** Vilkaviškio apskrityje vis daugiau ir daugiau dvarų atatenka žydams. Pirmąjį dvarą žydas čia pirko 1900 m., o dabar žydai turi nupirkę 10 dvarų: Budovanės, Novinkų, Markovo, Jonavėlės, Laukupių, Paražuiškių, Gutkavo Penkinų, Purviniškių ir Juozapavo. Nuomoja žydai 4 dvarus: Pašeimenės, Dėtoniškių, Trydenės ir Pabarko; valdytojais (komisoriais) yra 6 dvarų: majoratinio dvaro Pašemenės, Karklių, Parausių, Varšvilių, Liubiškio ir Šilsodo. Žydai perka dvarus dažniausiai del pelno, tikėdamiesi brangiau parduoti juos arba valstiečių bankui, arba privatiniams žmonėms. Paskutiniais metais jau pardavė Pašrivičių ir Norvydų dvaru valstiečių bankui, o Vaizbuniškių, Pilekalnio, Vilkabalio ir Vladislovavo lenkams-ponams.

Įdomios iškasos. Štabs-kapitonas Janiševas kasinėjo nesenai Pakalniškių sodžiuje, Panemunio apylinkėje (Suvalkų gub.) Bekasinėdamas užėjo senobės kapą, kuriame rado kiaušą, trilinkai supintą kasą, peilių, pinigų ir daug papuošalų. Daugybė pinigų ir parašai ant jų rodo, jog tai XVII amž. turtingos moters kapas (karal. Jono-Kazimiero laikų).

Janiševo iškasenos galės duoti nemaža medžiagos Lietuvos historikams.

Duosnė auka. Vilniaus gub. dvarininkas Paklevskis-Kaziela mirdamas paliko 36,000 rublių labdarybės reikalams. Iš tų pinigų 10,000 rublių gavo Vilniaus Greitosios pagalbos įstaiga.

Rugių pirkimas. Vilniaus intendantura nutarė karįuomenės reikalams 755,000 pudus rugių pirkti pas vietos žemdirbius.

K. Buga. Sekmadienyje išvažiavo iš Vilniaus kalbininkas K. Buga. Vilniuje budamas jis peržiurėjo visą lietuvių žodynui medžiagą, koki yra L. Mokslo Draugijos kningyne ir archive, nurašė ištraukas. Parašytąjį žodyno medžiagos aprašymą pristatys Peterburgo Mokslo Akademijai.

Siesikai, Ukm. ap. Javų derlius pas mus šiemet yra toks: rugiai vidutiniai, kviečiai gražus, vasarojus kol kas auga labai gražiai; šienapjutė labai prasta: ką nupjauni, tas ir pusta, nes kasdien lietus lija. Javai labai pigus: rugių ir miežių pudas 65 kap. Gyvuliai branguš. Dvarams labai truksta darbininkų. Dieninninkai labai branguš: už dieną moka po 75 kap. ir valgyti duoda.

Žilvytis.

Vaškai, Pan. apskričio. Senai vaškiečiai troško mokyklos ir gubernatoriui padavė prašymą, kad leistų. Bet daugel kliučių buvo: vieni norėjo mokyklos, kad ir patiems reikėtų ją laikyti, kiti sakė, kad jeigu taip, tai nereikią. Vieni iš neturto taip kalbėjo, kiti iš tamsumo. Musų tėvai, girdi, gyveno be mokyklos, ir mes gyvesime. Bet musų gadynėje nebegalima be rašto gyventi. Ar tai kariuomenė, ar tai svetur kur išvažiavus, sunku aklam žmogui. Šiemet atsirado nemažas burys žmonių, mylinčių apšvietimą. Šiomis dienomis Vaškuose buvo 1-mos ir 7-os senunijis sueiga. Surašė nutarimą, kad apsiima Vaškuose paimti nuomon namus liaudies mokyklai. Šiemet abiejų senunijų valsčiai mokės mokytojui algą. Yra viltis, kad greitai susilauksime ir mokytojo. Ateinančią žiemą iš iždo girių gausim medžiagą, tik reikės suvežti ir plecių patiems nusipirkti. Nebėra ko gailėties išlaidų, by tik galima bus įsitaisyti mokyklą. Kad ir yrajau Skrebotiškyj liaudies mokykla, bet visam valsčiui tai tik kaip juroje lašas vandens. Antrai esant, vis daugiau sutilps vaikų, vis apie 100 jų gaus šiokio-tokio apšvietimo. **Švieto parėjunas.**

(„Viltis".)

Vabalninkas, Panevėžio pav. **Moterų draugija ir jos veikimas.** Moterų Draugijos skyrius čia inkurtas 1909 metais. Beveik kas paskutinis kiekvieno mėnesio nedėldienis rengiami narių susirinkimai, per kuriuos daromos paskaitos, (Šiemet, pavyzdžiui, P. S. turėjo indomią paskaitą apie vaikų auklėjimą — kuniškai, protiškai, doriškai ir tikybiškai.) pasikalbėjimai, svarstomi bėgamieji reikalai, trumpiau betariant — gvildenama moterų klausimas, moterų buvio pagerinimas. Nelko viskas vien žodžiais. Sumanyta inkurti moterų ukio mokyklą. Tam reikalui pernai metais nuirkta dešimtinė žemės su nekokiu triobėsiu, kuriame, pataisius, bus galima patalpinti audimo ir nėrimo dirbtuvė.

Lietuvaitės, nuo seno dailiai išsiausdamos, nešioja drapanas savo rankų darbo. Bet delei išeivybės sumažėjo darbininkai, prireikė moterims užsiimti kitokiais ukio darbais (kuriuos pirmiau vyrai padarydavo). kitos ėmė labiau grožautis kitų išdirbiniais, negu savo, todel kai-kurios pradėjo manyti ir net sakyti, kad geriau sankrovoje nusipirkti, negu namie pasidaryti. Taigi kad palengvinus darbą ir sutraukus esan čią medegą, Vabalniniko skyrius ir inkurė audimo ir nėrimo dirbtuvę. Audžiama skaros (skepetos), milai, čerkesai ir kitokie įvairus audimai; nėriama kepurės, pirštinės, blauzdinės (pančekos) ir k. Galima pirkti arba užsisakyti tokių daiktų, duodant medegos arba ir neduodant.

Mergaitės priimamos mokyties už tam tikrą mokestį. Narėms, kurios duoda darbo, nuleidžiama du nuošimčiu. Mažomis staklėmis, atsinešus savų ataudų, gali dovanai mokytis, audimą pasiima sau, užmoka tik už bovelną. Pagerintais dirbtuvės muštuvais galima austi ir parastose staklėse; narėms muštuvai duodama dovanai.

Ta pati.

Lieplaukė, Telšių apskr. Musų jaunimas po truputį kįla iš miego. Noriai skaito kningas, laikraščius ir mokinasi rašyti. Nors nuvargę sunkiu darbu, bet nieko: tuoj imasi už kningos, ar už plunksnos ir randa širdies nuraminimą. Linksminasi padoriai ir pavyzdingai. Man teko buti vienam tokiam pasilinksminime. Buvo labai malonu ir smagu. Išgirdau ir pamačiau tai, ko nesitikėjau. Jaunimas pasakė eilių, padainavo, pažaidė tautiškų žaidimų. Paskaitė apie alkoholio kenksmingumą, papasakojo apie sodžiaus jaunimo ydas. Buvo malonu. Tik senesniemsiems, prisigėrusiems senobės puvėnų, čia tai nepatinka. Bet tokių neverta nei paisyti, o kita — jų ir nedaug: savaime su laiku persimainys. Prakilnesniems nevertėtų į tai atsižvelgti. o tik varyti savo prakilnų pradėtąjį darbą. **V. P.**

(„Šaltinis".)

Iš Rusijos.

Įžeidimas garbės išvarė iš proto. Odesa. Išėjo iš proto paliuosuotas iš kalėjimo muitinyčios valdininkas Geisman. Kaip žinoma. Geisman buvo visai nekaltai nuteistas už valdžios pinigų vogimą.

Papuolė nelaisvėn. Tiflis. Nesenai liko paimtas nelaisvėn Bogan dirbtuvės viršininkas, inžinierius Kulikovskis, kartu su vertiku ir sargu. Žmogžudžiai užpuolė juodu Bielakano klonyje, Zakatalsko apskr., ir nusivedė į tam tyčia parengtą vietą; jie reikalauja didžios pinigų sumos; priešingame gi karte grumoja pražutimi. Vietinė administracija su pilnu atsidavimu jieško žmogžudžių ir jų urvų.

Policijos viršininkas kalėjime. Kijev. Buvęs apsaugos skyriaus viršininkas Kuliabko liko patupdytas tvirtovėn ir atlieka bausmę kameroje, kuri yra gret Stolypino užmušėjo Bogrovo kameros.

Pamenklas S. A. Muromcevui. Maskva. Ant Dono vienuolyno kapinių pradėjo statyti pamenklą ant kapo pirmsėdžio 1-os V. Dumos S. A. Muromcev'o. Pamenklo viršunė turėjo buti padabinta velionio biustu; vietinė dvasiškijos valdžia tam užprotestavo ir pakėlė klausimą, ar galima ant kapinių statyti kokius-nors pamenklus, apart koplytėlių bei kryžių, ir ar galima ant paminklo viršaus uždėti ne kryžių, bet ką-nors kitą.

„Dašnakcutiun" byla. Tiflis. Byla 24 sąnarių „Dašnekcutiun" partijos kurie buvo Tifliso teismo palatos nuteisti katorgon, nesenai buvo nagrinėjama senate. Garsus advok. Zarudnyj prašė atmainyti ne tik teismo nuosprendį, bet ir paliuosuoti juos nuo apkaltinimo dėlei netiesoto tardymo vedimo. Senatas atmainė tik palatos nuosprendį.

Žydų persekiojimas. Kijev. Žydų persekiojimas, kuris buvo laikinai sustojęs, dabar vėl atsinaujino. Areštams nėra galo. Vietinis gubernatorius paskelbė, kad bus baudžiami ir tie, kurie namų savininkai, kur bus užtikti beteisiai žydai. Delei to namų savininkai sergsti patįs naktimis namus, nepasitikėdami savo tarnams. Ant nekurių gatvių susiorganizavo liuosa namų savininkų milicija, kuri aštriai sergsti, kad žydas neįkeltų kojos į jų namus. Sunkius laikus perleidžia dabar Kijevo žydai.

Milijoninis palikimas. Maskva. Nesenai paplito žinia, kad telegrafistas stoties „Bielokamennaja" Kramovič gauna mirusio Paryžiuje savo dėdės palikimą sumoje 40,000,000 rublių. Išpirmo niekas tam netikėjo, bet galop žinia liko patvirtinta oficiališkai, ir Kramovič su dviem Maskvos advokatais išvažiavo Paryžiun, idant užtvirtinti pinigus ant savo vardo. Sunku apsakyti apie užganėdinimo bei džiaugsmo jausmus, sukeltus iš priežasties tų milžiniškų palaikų. Atsisveikindamas su savo draugais, Kramovič pažadėjo padovanoti jiems $500,000 rublių. Iki šiam laikui Kramovič uždirbdavo po 40 rub. į mėnesį. Vienok kiti pranešimai tą galutinai užginčija.

Užtiko senovės pinigus. Poltava. Miestelyje Verguny nesenai surasta labai daug pinigų: 216 št. didesnės vertės ir 8 svarus smulkių sidabrinių. Ant pinigų stovi parašai: „Petr I", „Anna Joannova", „Ekaterina I", „Sigizmund", 1622 m. Jų skaitliuje yra „grivna" 1709 m. ir 3 kap. 1704 metų.

Žemdirbystės institutas. Šiemet Voroniežiuje atidengiama augšta žemdirbystės mokykla. Studentų šiemet priims tik 80 žm., žydų visai nepriims.

Pasmerkimas L. Tolstojaus raštų. Peterburgas, liepos 22 d. Rusijos Šv. Sinodas nutarė sunaikinti tris pomirtinius Leono Tolstojaus veikalus delei to, kad, anot Sinodo, tuose jo raštuose visai netinkamai aiškinamas „Senasis Testamentas".

Korespondencijos.

NEW BRITAIN, CONN.

Tulas Antanėlis N. iš Binghamton'o, N. Y. atvažiavo į New Britain'ą darbo sau jieškotų. Darbą greit surado. Bet štai paskui Ant. pribuvo ir Veronika N., suareštavo vaikiną ir padėjo po $1000 kaucijos. Kadangi tiek niekas neuždėjo, tai vyrukas turėjo tupėti belangėje. Ten bebunant suminkštėjo Antanuko širdis, ir jis sutiko vest Veroniką. Vestuvės atsibuvo kalėjime, liepos 14 dieną.

Šiose dienose pas mus atsilankė tulas lietuvis iš Brooklyn'o, N. Y. su tikslu uždėt čia lietuvišką duonkepyklą; gal neužilgo turėsime ir mes lietuviškos duonutės. **S.**

PHILADELPHIA, PA.

Mes, šv. Jurgio parapijos sąnariai, esame dideliame sujudime; žmonės nerimastauja ir daug kalba apie satikius tarp kun. A. Miluko ir parapijonų. Liepos 6 d. parapijonams reikalaujant, buvo sušauktas visuotinas parappijos susirinkimas, kuriame apsčiai dalyvavo vyrai ir moterįs; išviso susirinkime dalyvavo virš 700 žmonių. Visi vienbalsiai nutarė, kad dar kartą reikia atsišaukti prie dvasiškos vyriausybės, reikalaujant prašalint iš tos parapijos kun. A. Miluką; tam padėt 30 dienų laiką. Jei praėjus tam laikui nebus atimtas nuo musų kun. A. M., tai nutarta apšaukt visuotiną parapijonų streiką — neit bažnyčion ir visai neduot bažnyčios reikalams pinigų, pakol neliks parkeltas kitas kunigas. Liko išrinktas komitetas, kuris įneš tą klausimą ant draugysčių susirinkimų.

Liepos 13 d. buvo pusmetinis šv. Jurgio Kareivio draugijos susirinkimas, kuris nutarė, kad jeigu bus apšauktas parapijos streikas, tai draugystės sąnariai taipgi tur streikuot; jeigu kas laužys tą nutarimą ir eis „skebaut", tai tas bus nubaustas 5 dol., o tolesniai bus prašalintas iš draugystės sulig sąnarių nutarimo.

Iš savo pusės kun. A. Milukas leidžia paskalas per savo pasiuntinius, kad nuo tų draugysčių, katros yra jam priešingos, jis atimsiąs čarterį, o tuos žmones, kurie vadovauja parapijos susirinkimuose, pasodįsiąs kalėjiman; kalba, kad jis turįs jau net valdžios leidimą tą padaryti.

Tai, mat, koki dabar pas mus viešpatauja betvarkė.

Putinas.

SHENANDOAH, PA.

Štai liepos 15 d. pas mus ant kelių mėnesių atkeliavo iš Brooklyno žinomas visiems lietuviams kompozitorius ir dainininkas **Mikas Petrauskas.** Jis čion atvažiavo ne pasilsėjimui, bet su tikslu pamokinti vietinę jaunuomenę tinkamai dainuoti, griežti ant įvairių instrumentų ir, pagaliaus, įskiepyti patraukimą prie scenos ir nurodyti teisingus kelius scenos dirvoje. Kiek galima buvo patėmyti, Mikas Petrauskas — tai stebėtinos energijos žmogus, pilnai pasišventęs dailai ir lietuvių labui; priegtam, pas jį randasi gabumai ne tik muzikališki, bet grynai pedagogiški, ką aiškiai patvirtina Lietuvių Konservatorijos vedimas Brooklyne ir jos skyriuose Waterbury'je, Ct. ir Elizabettport'e, N. J. Taigi, labai but geistina, kad Shenandoah lietuvių jaunuomene tinkamai pasinaudotų gera proga. Vyrai ir merginos, visi imkimės už dainavimo, muzikos ir scenos dalykų — juk turime geriausią mokytoją ypatoje nesenai čion pribuvusio Miko Petrausko.

Reikia taipgi pridurti, kad musų miesto jaunuomenė supranta dailos naudą ir turi prie jos partukimą, nes, pribuvus Mikui Petrauskui, visi sujudo ir labai karštai imasi už darbo. Pasirodo, kad yra daug gerų balsų, tik, žinoma, reik juos tinkamai išlavint. Linkėtina visiems geriausios kloties muzikos srityje! Dirbkim su atsidavimu laike viso buvusio Shenandoah'ryje Miko Petrausko, o naudą iš to turėsim labai didelę...

Daiios Mylėtojas.

LAWRENCE, MASS.

Liepos 13 d. keletas jaunų vaikinų ir merginų turėjo išvažiavome į Boston'ą. Ten kartu su vietiniu jaunimu puikiai pasivažinėjome ant laivo; bostoniečių buvo daugiau. Bostono jaunimas man buvo beveik nepažįstamas, už tai viską tėmijau su pasistebėjimu.

Turėjau progą išgirst keletą gražių lietuviškų dainelių ir pasigėrėt jurių gražumu; reik pridurti, kad smagios dainos buvo tik iki pusiaukelio, o paskui taipsau. Šiuom turiu išreikšti padėką Bostono merginoms ir vaikinams už jų draugiškumą, svetingumą ir už gražias dainas. Geistina but užmegsti artimesnius ryšius su bostoniečiais, idant visiems vienybėje veikt pasekmingiau ant tautiškos dirvos. Jaunimui reiktų atkreipti daugiau domos ant tinkamesnio praleidimo nedėldienių, ant sveikų, gražių žaidimų, ant rengimo vakarų... **J. Žukauskas.**

LAWRENCE, MASS.

Liepos 20 d. vietinio „Birutės" Klubo sąnariai turėjo linksmą išvažiavimą į Sealbury Beach. „Birutės" klubas yra pasistatęs sau už siekį pratint jaunuomenę prie dailos; šitas išvažiavimas patvirtino, kad musų jaunuomenė moka gražiai pažaisti, padainuoti, o kas dar maloniau, — kad ir čia gimę pasirodo esą gerais lietuviais ir nesislepia pasirodyti tokiais svetimtaučių akyse — ypač tas apsireiškia lietuvaičių tarpe, kurios net laiko sau už garbę, kad jos lietuvaitės.

Laike pietų buvo kalbama apie šių dienų jaunuomenę — jos auklėjimą, lavinimą, tautiškumą; kalbos rimtos ir neužgaunančios. — man jos labai patiko.

Bet iš kur tai jaunuomenės tarpe atsirado neprašytas svečias — vaikų tėvas, kuris pradėjo kalbėti šlykščias ir netinkančias vietai bei susirinkimui kalbas. Šiuom kartu jo vardo neminėsiu; kalba, kad tai siuvamų mašinų agentas, atvažiavęs iš kito miesto; jis statosi labai išmintiingu, bet saugok Dieve kitus nuo panašaus išmintingumo...

Linkiu „Birutės" klubui ir ateityje kuogeriausios pasekmės pratinime jaunuomenės prie doros, gražaus užsilaikymo, prie naudingų darbų, prie blaivybės, prie tautiškumo... **Buvęs.**

CLEVELAND, OHIO.

Pas mus susirgo daug mažų kudikių vasarinėmis ligomis, vadinamomis: „fiedra" (tymai); ypatingai daug serga kudikių lietuviškose šeimynose — beveik įėjus į kiekvieną lietuvišką namą, kur randasi maži kudikiai atrasi ligonį. Jau kaip kieno, minėta liga nuvarė daugelį kudikių į kapus. Taigi, turime lietuviškų ligonių, bet neturime lietuviškų gydytojų... Čia gydytojas užimtų neblogiausią vietą. Lietuvių randasi pusėtinai. Keli metai atgal musų gerb. kun. J. Halaburda buvo surinkęs statistiką vietinių lietuvių, pasirodė, kad jų yra virš 5,000 žmonių; žinoma, dabar tas skaitlius diktokai pasidaugino.

Musų lietuviški daktarai daugiausia apsigyvena keliuose dideliuose miestuose, kaip: Chicagoj, Brooklyne ir kitur; ten jų randasi net po kelis. Bet yra daug tokių miestų, gana tirštai lietuviais apgyventų, o nėra nė vieno lietuviško daktaro. Taigi, Clevelande labai yra reikalingas lietuvis daktaras, nes čia lietuvis, reikalui prisiėjus, turi kreiptis prie svetimtaučio daktaro; bet kaip yra sunku tam žmogui, kuris su svetimtaučiu negali susikalbėti... **K. Aksomaitis.**

CLEVELAND, OHIO.

„Vien. Liet. N 27 tlipo tulo A. J. Naučiko korespondencija iš Cleveland, O., kurioje liko iš-

kraipyti faktai, o tuom pačiu suklaidinti ir laikraščio skaitytojai. P-as A. J. Naunčikas visą dalyką perstatė ne taip, kaip buvo, bet kaip jam patiko. Jis nepasakė, kad McQueen ir Bonda dirbtuvėje visi darbininkai priėmė tuos abrusėlius, kaip tai: italai, žydai, slavai ir kiti; tik mes — apie 15 lietuvių ir du žydukai, kurie dirbo tarp musų, pritarėme grąžinti tuos abruselius ir muilą, už ką buvo reikalaujama po 5 c., o ne po 10 c., kaip A. J. N. rašo; buvo atitraukta išsyk iš kiekvieno mokesties už praėjusią ir už ateinančią savaites.

Aš čia ne kompaniją užstoju, bet sakau taip, kaip buvo ištikrųjų. Taigi, mes visi lietuviai ir du žydukai sugrąžinome tuos arbusėlius ir muilą ir atsiėmė užturėtus pinigus. Dabar gi vartojame savus, kuom parodome bosui, kad ir mes juos mokame nusipirkti. Toliau p. A. J. N. rašo, buk aš sakęs: „kas kaip nori, tegul ir daro — aš del 10 c. nemesiu darbo''... Šitie žodžiai taip gi p. A. J. N. išsvajoti. Matydamas, kad tarpe darbininkų nėra vienybės, aš tik pasakiau: „kalbėsim kožnas už save'', nes aš patėmijau, kad arti 200 darbininkų priima boso reikalavimą, ir tik apie 15 nesutiko, — taigi viskas atrodė keblai. Pernai metą, kada mane pavarė už didesnio mokesnio reikalavimą, irgi nei žodžio niekas neužtarė ir tik nusijuokė. Paskui p. A. J. N. sako, kad birželio 23 d. šeši lietuviai laukė iki pietų, bet paskui susitarę nuėjo pas bosą, atsiėmė pinigus ir apleido darbą; gaila, kad korespondentas nepažymi lietuvių pavardžių; aš žinau, kad darbą apleido du lietuviai, butent A. P. ir J. L., bet ne del abrusėlių, o del stokos darbo.

Tamista, p. Naunčike, perstatote mane priešu visų musų dirbtuvės darbininkų — ne, drauge, niekad nebuvau darbininkų priešu; čia turbut yra kokis ypatiškas piktumas..

Liepos 13 d. atsibuvo šv. Jurgio parapijos pucmetinis susirinkimas; svarbiausias klausimas— pirkimas naujis bažnyčios. Atsiradus priešingoms pusėms, tapo nutarta išrišti tą klausimą slaptu balsavimu; balsai bus renkami bažnyčioje — rinkimas balsų atsibus nuo liepos 13 d. iki to laiko rugpjučio mėn. Žinoma, musų vertelgos ir šiaip žmonės, turį savastį prie bažnyčios, nenori pristoti prie pirkimo naujos, o kuriems niekas nekliudo, tai tie rėkia pirkt. Tiesa, į mažiukę senąją bažnyčią netelpa žmonės per Kalėdas, Velykas ir kitas didesnes šventes — pusė žmonių turi lauke stovėti.

Liepos 13 d. prigėrė ežere Samuelis Dyraitis, 16 m. amžiaus vaikinas, kuris maudėsi kartu su P. Bernaičiu ir P. Ragažinsku; nors uoliai jo jieškojo, tečiaus surado tik liepos 15 d. vakare.

A. Š.

Vergija senovės Graikijoje.

Sulig Aristotelio (garsaus senovės Graikijos mokslinčiaus, gyvenusio 384—322 mm. prieš Kristų) šeimyna, o taipgi ir valstija, susideda iš liuosų žmonių ir vergų. Tuli tvirtina, sako jis, kad pono galė yra priešinga valstijai, ir jei vienas yra vergu, o kitas liuosu žmogumi, tai vien tik delei to, kad taip reikalauja tiesos, bet iš grynai gamtiško atžvilgio tarpe jų nėra jokio skirtumo; pavaldinystė nėra teisybės darbu, bet prievartos. Aristotelis visai nesutinka su panašia nuomone. „Žmogus, sako jis, negali apsieiti be įrankių, nors ir pagaminimui sau daiktų, reikalingų jo gyvasties palaikymui. Vieni iš tų įrankių yra gyvi, kiti negyvi. Laivo styrininkui styras yra negyvu įnagiu, o jurininkas, saugojantis laivą jo priešakyje, — gyvu įnagiu. Panašiu budu kiekvienas daiktas, kurį valdome, yra įrankiu, reikalingu gyvasties bei gyvenimo palaikymui, o nuosavybė yra visų tų daiktų rinkiniu. Vergas yra gyva nuosavybė ir tokis įrankis, kuris stovi augščiau už visus kitus''.

Aristotelis eina net dar toliau. Pripažindamas, kad nekurios vienatos lieka vergais tik esant nekurioms aplinkybėms (pavyzdin, papuolę nelaisvėn kareiviai), jis išveda, kad dauguma žmonių užgimė tiktai delei to, kad likti vergais ir kad tas yra jų tikras paskyrimas. Panašiai kaip žmogaus esybė yra suorganizuota tokiu budu, kad dvasia prisako bei paliepia, o kunas klauso, taip vienata, kuri kunu ir dvasia stovi žemiau, už sau panašius, kaip gyvulys, sulyginant su žmogumi, yra vergu sulig pačios gamtos įstatų, ir tokis jo padėjimas yra jam naudingiausias.

Jeigu tokis milžiniškas protas skelbė panašias nuomones, tai lengvai galima įspėti, kokios buvo abelnos tuolaikinės visuomenės pažvalgos. Graikai niekad neburniavo ant vergijos ir negalvojo apie to instituto netiesotumą.

Sulig valdiško gyventojų sąrašo, padaryto Attkoj 309 m. prieš Kristaus gimimą, vergų priskaityta apie 400,000 galvų, o visų gyventojų skaitlius Attikoj siekė tik 550,000.

Vergijos šaltiniai buvo labai įvairus. Pirmiausiai buvo vergai iš prigimimo. Jie neprigulėjo savo tėvui bei motinai, nes tie, kaipo vergai, neturėjo tiesos ką-nors valdyti. Tos rųšies vergų buvo nedaug.

Pasibaigus kiekvienam karui, pergalėtojas pardavinėjo paimtuosius nelaisvėn, kaipo vergus.

Buvo net tokių žmonių, kurie užsiimdavo žmonių gaudymu ant sausžemio ar jurės, o paskui juos pardavinėdavo. Šita prekystė niekad galutinai nesustodavo, nors už panašius dalykus buvo smarkiai baudžiami prasikaltėliai.

Skolininkas atsakydavo savo ypata už skolas, ir gan tankiai pasitaikindavo, kad, neturėdamas iš kur išmokėti, jis likdavo vergu.

Vaikas, nuo kurio tėvas atsisakydavo valandoje jo gimimo, turėjo likti vergu. Kituose atvejuose nustoti laisvės galima buvo sulig teismo nuosprendžio.

Vergai buvo sunaudojami atlikimui įvairių darbų: žemės apdirbimo, prekybos, kasyklų eksploatacijos, namų tarnystos ir tt.

Taip vadinami viešieji vergai pildė vietinės tarnystės pareigas: jie buvo budeliais, kankintajais ant tarturų; jiems buvo pavesta prižiurėti ir saugoti valdiškus mastus ir svarus; jie taipgi pildė pareigas vadovų bei pranešėjų, raštininkų, skaitliuotojų; likusieji buvo paprastais valstijos darbininkais.

Privatiškas belaisvis buvo savo rųšies šeimynos sąnarys. Kada pirmą kartą įeidavo jis į ateniečio namą, sėsdavo visad arti ugnavietės ir birstindavo sau ant galvos sausas figas, datules (daktilinė palma), pipierninkaičius, tartum tuom pasielgimu prisijungdamas prie naminio kulto. Vienok šita apeiga nesuteikdavo jam jokios pozityvinės tiesos. Abelnai imant, vergas buvo niekuom ir nieko neturėjo. Jo ponas turėjo ant jo neaprubežiuotą galę, darė su jo ypata, ką tik norėjo ir galėjo atimti jo smulkiausius daiktus. Paklusnumas, prie kurio buvo priverčiamas vergas, buvo visai neaprubežiuotas, delei jo nebuvo nei tiesos, nei teismo; jis skaitomas buvo už žmogų, bet iš ekonominio bei teisių atžvilgio jis buvo laikomas už daiktą, už nuosavybę.

Vienok praktiką tankiai sušvelnindavo perdidelį tiesų žiaurumą.

Visgi ateniečių tiesos suteikdavo vergams šiokią-tokią apsaugą. Tos tiesos išdalies apsaugodavo jo ypatą, pripažindamos jam galę reikalauti atlyginimo už skriaudą, kaip ir laisvam piliečiui; prieg tam, už jo gyvastį galima buvo atkeršyti, kaip ir už gyvastį liuoso žmogaus. Įstatai kai-kada siekė net toliau — vergo savininkas buvo prižiurimas, kad jis tinkamai išpildytų jį paliečiančias tiesas. Belaisvis prigulėjo ponui, bet tas negalėjo jo sunaikinti. Tas buvo uždrausta tiesų, už kurių peržengimą grumojo bausmė, — nors kiek mažesnė, kaip paprastuose atsitikimuise — išgujimas ir tikybinė pabauda. Vergo ponas negalėjo taipgi naudoties įrankiais naminės pabaudos; belaisvis, kuris panašiame karte turėji tvirtus pasiskundimui pamatus, reikalavo, kad jį parduotų, ir tokiu budu jis pereidavo į kito pono rankas, kur paprastai budavo liuosiau.

Vergas turėjo progą pajieškoti liuosybę ar pasinaudodamas valstijos privilegijomis, ar išsipirkdamas, arba sulig savo pono noro bei užtarimo.

Jei vergas atliko prakilnų darbą delei respublikos, pavyzdin — danešdavo apie kokį blogą suokalbį, kaipo atlyginimą, suteikdavo jam liuosybę. Šitokiame karte vergo savininkas turėjo tiesą reikalauti už jį atlyginimo, kurį išmokėdavo iš valstijos iždo.

Belaisvis galėjo nusipirkti sau laisvę už savo suotaupas arba už trečiojo amens pinigus. Nežinia, vienok, ar ponas buvo priverstas priimti belaisvio kainą, ar jis taip gi galėjo atsisakyti tą išpildyti.

Tankiausiai paliuosuojami buvo vergai sulig mirusio pono testamento, kada mirštantis duodavo laisvę tam, kuris jam gerai ir ištikimai tarnavo: galėjo vergo savininkas suteikti jam laisvę ir prie savo gyvasties, bet tada raikalingas buvo užtvirtinimas teismo bei viešos piliečių sueigos.

Iš lenkiškos kalbos vertė

Geidutiškis.

Už 50 metų.

Kiek laiko atgal iš Belgijos Rusijon sugįžo vienas iš žymesniųjų rusų agronomų, kuris su didžiu entuziazmu pasakojo savo viengenčius apie žmogaus genijaus pergalę ant žemės.

Musų laikuose negali rasties „nenašios bei nederlingos žemės'' — ją visur ir visad sulig noro galima pagerinti. Musų dienose kokį nebut medį, kokią nebut daržovę bus galima sėti ant uolos — ir jie išduos gausius vaisius. Taipgi negali but kalbos apie ankštumą. Šitas mokslinčius matė Belgijoj čielus daržus, patalpintus „dėžutėse'', kurios buvo sudėtos tam tikrose stoginėse bei daržinėse. Žemė padirbta pasinaudojant chemijos žiniomis, daigina apšviečiant tai fioletine, tai mėlyna spalvomis, elektrizuoja orą, vietoj lietaus veikia mechaniški liejimo prietaisai. Medžius gi tyčia daro mažučiukais, karleliais. Mažutė obelis atneša stebėtinai didelius vaisius. Yra mažučiai vynmedžių krumukai, duodanti 20 svarų sunkumo kekes.

Tokis tai progresas. Nusipirks žmogus 200 ketvirtainiškų sieksnių žemės — ir jis turės pavyzdingą ukystę. Vaismedžių sodas ant 20 ketv. sieksnių žemės ploto, daržovių daržas, susidedantis iš 20 dėžučių, patalpintų stoginėj, javų laukas, turintis 20 ket. sieksnių, ir čia pat paukštininkas ir gyvulių daržas. Geniališkas žmogaus protas išrado t. v. inkubatorių, kur išsyk išsiperi 100—200 kiaušinių. Kiek tiktai nori. Jis daėjo net iki tam, kad, pasiremiant ant mokslišku išradimų bei prityrimų, gali apvaisinti gyvus daiktus. Namus gatavais pirks ant turgavietės — jie susidės iš betono kubikų ir bus lengvai ir greitai išardomi ir vėl sudedami. Vandens gavimui bus galima pasinaudoti artezianišku šulnimi: įstatei žarną ir pumpuok vandenį. Žmonės lakios ant oro, važiuos automobiliuose su 200 varstų greitumu į valandą, galės kalbėties ir matyti viens kitą ant tinkamos tolumos. Laikas — pinigai, ir jis bus išskaitliuojamas sekundomis. Į šitą jungą surakįs amerikietis Taylor darbininką, priversdamas jį pasidaryti mašina bei jos dalimi. Pradės virti gyvenimas.

Bet kada aš mąstau apie šitas progreso pasekmes, man kartu pasirodo ir skaudu, ir baugu.

Pragaiš sodai su jų šimtamečiais medžiais, nes ant jų vietų bus pastatyti namai — milžinai „su visais naujausiais prietaisais patogumo delei''. Kinematografas pamainys teatrą, visuomeniniai gramofonai — laikraštį.

Pranyks draugiškas paprasto laiko praleidimas pasikalbėjimuose. Tada jau skaitysis prasikaltimu leisti po 2 — 3 valandas ramiame pasikalbėjime už staliuko, ant kurio stovi vyno bei alaus butelis, arba po dvi valandas pietų pavalgymui.

Darbas, darbas ir darbas.

Pinigai, pinigai ir pinigai.

Ir tuom pačiu laiku, kada visi technikos pagerinimai bei išradimai nustebina musų įsivaizdinimą savo „stebuklingumu'', — musų sveikata puola, musų dvasia eina menkyn, silpnyn.

Tik pažvelgk ant visuimeninio gyvenimo ir iškarto pamatysi, ant kiek kuno reikalavimai pergalėjo reikalavimus dvasios. Pasilinksminimų srityje, srityje malonaus laiko praleidimo, srityje minties — visur galima pastebėti dvasios sumenkėjimą ir praradimą augštų, etiškų pastangų.

Čigoniškų romansų dainininkė turi didesnę pasekmę, negu operos lošikė. Paveikslų parodon ateis šimtas, kitas; parodon kokių - nors niekų — tukstantis; nei viena pjėsa nesutrauks tiek žiurėtojų, kiek cirko imtynės, — ir greitame gyvenimo tempe negalimas jau Dickenso, Auerbacho tipo rašytojas, nes dabar nėr laiko skaityti tokius storus romanus.

Greičiau, greičiaiu, greičiau!

Žmonės kur-tai veržiasi su neapsakomai smarkiu greitumu ir apgaudinėdami patįs save kalba: „tai — gyvenimas''.

Tai — gyvenimas proza, tai — bjaurumas.

Praleisti dieną miške, laukuose, ant upės kranto; gėrėties stebuklingai gražia gamta; jausti širdyje kokią-tai viršgamtišką esybę, Dievą, ir kviesti palaimą ant viso to, kas gyvuoja — tai tikras gyvenimas.

Bet ne tame pasiutusiame lėkime kur-tai su greitumu 187 varstų į valandą ir ne tame gobšiškame troškime surasti kuodaugiausiai pinigų, kuodaugiausiai turtų ir užganėdinti savo kuniškus geidulius.

Iš rusų kalbos vertė **Geidutiškis.**

Polemika.

Atsakymas p-ui Pusdoleriui.

„Vien. Liet.'' N 28 tilpo p. Pusdolerio straipsnis „Įspudžiai iš Brooklyno lietuvių vasarinių išvažiavimų.'' Ir jisai savo gana ilgame straipsnyje, kalbėdamas apie lietuvių draugijų daromus išvažiavimus, galų gale prieina prie Liet. Gim. Klubo išvaziavimo bei jo rengėjų ir peria jiems kailį. P-as Pusdoleris jaučiasi labiausia užgautas tuo, kad jam prisiėjo duoti 50 c., ir kad išvažiavime buvo rudžio. Toliaus tvirtina, kad per prievartą buvo renkami pinigai uždengimui lėšų, t. y. prisidėjimui prie gėrimo. (Prisidėjimas ir išlaidų uždengimas — tai du griežtai skirtinu dalyku. **Red.**) Čia pasakyta neteisybė, ką parodys tolesni faktai.

Del viso ko čia privesiu keletą p. P. žodžių. Jisai sako: „Tegu tik norintieji gerti butų susimetę po 50 c. ir viskas but gerai buvę, niekas nebutų rugojęs. Dabargi tie kilektoriai kolektavo nuo kiekvieno, nes, mat, jei Jurgis geria, tai ir Raulas turi gerti''. Čia p. Pusdoleris suklydo, nes Stepas gėrė, o Pilypas ne. Priegtam, tie katrie gėrė, tie tai ir užsimokėjo, o katrie negėrė, tų niekas nevertė butinai gerti ir nuo jų niekas pinigų nerinko. Ir p. P. nebutų nuodėmės papildęs, jeigu išanksto butų pasakęs, kad negers. Jis sakos, kad tik du stiklu teišgėręs. Galima tam tikėti ir netikėti, nesa niekas neskaitė, ar jis du stiklu išgėrė arba dvidešimts stiklų. Bet kurgi tos merginos, moteriškės su mažais vaikais, kurie nuo kaitros ištroško?! Ar jiems Dievas iš dangaus atsiuntė? Ar tai p. Pusdoleris manė, jogei jam vienam tereikia išgerti už 50 c.? Jei taip, tai verčiaus reikėjo eiti į smuklę: gal su mažiau butų apsiėjęs ir nebutų reikėję rugoti. „Tuli užmokėjo, o alaus nė ragauti neparagavo'', sako p. Pusdoleris. Rodosi, alaus buvo užtektinai ir nė vienam nebuvo draudžiama. Bet jeigu tuli atsiranda, kurie jaučiasi nuskriaustais, tai gali atsišaukti, ir rengėjai visuomet sutinka skriaudą atlyginti.

Kam gi dejuoti už kitus? P-as Pusdoleris sako: „Tečiaus tiek to, jei tik savo sąnariams butų turėję šiek-tiek gėrimo.'' Taip p. Pusdoleri! Taip ir buvo iš pradžių. Bet kada žmonės ištroško, kada pradėjo reikalaut gėrimo, ir patarus p. J. Š., kuris net į Klubą neprideri, nutarta rinkti nuo kiekvieno, kuris sutiks prisidėti. Jokios prievartos nebuvo ir niekas nuo nesutinkančių prisidėti pinigų neėmė, kaip tai p. P. tikrina. Štai tikri faktai: pp. Baniulis, Stočkus, Radzevičius ir daugelis kitų, kurie negėrė ir niekas nuo jų pinigų nereikalavo. Kai-kurie linksminosi kartu su jaunuomenės bureliu ir apsiėjo be jokių išlaidų. Ir jie nė nerugoja, kad buvo verčiami prisidėti, kad buvo verčiami per prievartą gerti.

Tegu p. Pusdoleris geriau pažvelgia į tas draugijas ir klubus, kurie butinai verčia savo sąnarius mokėti po 1.oo dol. ir pašalinių asmenų be dolerio parkan neleidžia. Tegu nedrabsto purvu ant ramių burelių, kurių išvažiavimai daug kuo skiriasi nuo kitų.

Galų gale, reikia pastebėti, kad p. Pusdoleris pataria visiškai apsieiti be alaus, nes, esą jaunuomenę pratina girtuokliauti. Tokių išvažiavimų buvo. Pereitą vasarą LSS. (turbut — LSS. viena kuri kuopa. — **Red.**) buvo parengusi tokį išvažiavimą. Bet kasgi atsitiko? Ištroškę nuo kaitros žmonės buvo priversti jieškoti girioje vandens, kurio nelengva surasti. Ir jeigu pasisektų kur kokią balutę surasti, tai betgi tokio vandens negalima gerti. Tegu p. Pusdoleris pamąsto, ar galima išvažiavimuose, kur dainuojama bei žaidžiama, apsieiti be gėrimo? P-as Pusdoleris šaukia: „Atsargiau išvažiavimų rengėjai!'' Betgi atsargiau p-ai Pusdoleriai su savo išmėtinėjimais, kurie niekuo neparemti. Laikraščiai ne tam juk leidžiami, kad juose tilptų nepamatuoti įžeidimai ir atsakai, atšaukianti tai, bei aiškinanti, kaip tikrai buvo. Geriausia — pirma persitikrinti, o paskui tik rašyti. Taigi, atsargiau!

Rengėjas.

UŽMIRŠTAS.

Ankštas kalėjimo kambariukas. Pavasrio saulės spinduliai vosvos prasismelkia per mažutį, gelžimis apkaustytą kalėjimo langelį ir, liudnai nušviesdami išrasojusias kalėjimo sienas, nusileidžia ant gulinčio ant saujelės sudrėkusių šiaudų kalinio-ligonio. Ligonis, pajutęs ant savo veido saulės spindulėlį pravėrė dideles įdubusias akis, atsiduso ir pamėgino atsisėsti, bet liga, kuri vargina jį jau septintas mėnuo, taip nusilpnino visas kuno pajiegas, kad vos tik trupučiuką pasijudino, kaip surėmė jį iš visų pusių diegliai ir pradėjo sunktis per burną kraujas. Vergas, taip vadinasi kalinys, gailiai sudejavo, užvėrė akis ir paskendo atsiminimuose — —

— — — — — — — — — — — — — —

Puikus vasaros vakaras. Beribėje dangaus mėlynėje vos mirksi sužibusios žvaigždutės. Pučia švelnutis vėjalis. Pakraštyje Šešupės tyliai šnekasi tarp savęs švendrai. Alksnis, linguodamas šakomis, šlama-seka pakrantėje augantiems karklams kokią-tai stebėtiną pasaką; o karklai, užsižiurėję į stiklinį Šešupės paviršių, klausosi tos pasakos, stebisi ir, tartum pritardami jai linguoja miklaisias viršunes. Tik mėnuo, pakilęs per mįką, šypsosi žiurėdamas tai į alksnį, tai į karklus, klausosi alksnio pasakos ir nenori jam tikėti. Krantu gi, užžėlusiu visokiomis žolėmis, eina Vergas, da šeštos klasės mokinys, su savo mylima drauge Kardaite, taipogi mokine.

Kalbasi-svajoja juodu apie savo ateitį, piešia busimojo gyvenimo planą. Džiaugiasi juodu, kad jau liuosiau galės atsidusti prispaustos lietuvių krutinės, kad ne reikės jau slapstyties su lietuviškomis kningomis bei laikraščiais; bendrai svajoja apie puikią Lietuvos ateitį, užmiršta kasdieninius reikalus ir jaučiasi laimingais. Vergas pasakoja, kaip jisai, baigęs gimnaziją, universitatę, apsigyvens Lietuvoje tarp brolių-kaimiečių, visame padės jiems, rodys jų klaidas, ves prie tiesos. Kaip jis

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

Netoli aras skrenda
be sparnų,
Nors trokštų ir saulę pasiekti.

I.

Rašau.

Rašau, galvoju. Skraidau tolimame, plačiame minčių pasaulyje. Mėlyni rukai jį šiandien dengia; mėlynuose rukuose jis nuskendęs. Ir laukai, ir pievos žalios, ir girios vėsios ten nuskendę. Ir tylios-ramios tokios stovi, sapnų neaudžia.

Blyksterės-žybterės mintis-kibirkštėlė ir išnyksta—baltas debesėlis ją užgeso. Sugauti neįstengiu, — nesuprantu josios.

Štai už durų skubūs žingsniai. Tai pas mane kas ateina.

— Iš to pasaulio sugrąžins.

— Tegul sau.

Ineina tėvas. Sustojęs pasikaso pakaušį ir šypsosi meiliai.

Nudžiugau. Prablaivės gal, gundinančios mintįs atstos.

Arteliau pasitraukė. Sakys ką nors.

— Žinai, Ignasėl, ko aš tavęs prašysiu?

— Ką aš galiu žinoti?—pakalusiau iš savo pusės, plunksnos nuo popieros neatitraukdamas. Sugavau gudruolę mintį ir bijau, kad ji neišspruktų.

— Sakyk, tėveli.

— Pirmai prižadėk tat padaryti, ko paprašysiu.

— Ne, taip aš bijau. Duosi man kokio darbo, kad nei iš vietos negalėsiu pajudinti.

— Nu jau, nu jau! Darbas visai menkas. Prižadėk išviršaus ir pabaigta!... Tai ką?

Pamėginsiu. Visviena čia nesiseka. Atsakysiu, da uėpyks. Gal jam labai reikia... Bijau. Panašiai jis kai-kada gana gerai mane apgauna: užduoda darbo visai dienai... Kaip bus taip!

— Tai jau prižadu.

— Gerai! — uždėjęs man ranką ant petįes, susijuokė. — Nueik už mane malunan.

— Aš nueičiau pats, — pradėjo teisinties, matydamas, kad susiraukiau truputį, — tavęs neprašyčiau, bet matai, šiandien pasirengiau važiuoti mugėn: ketinu šitą arklį parduoti. Tu atvažiavai, tai reikia geresnio. O tas pasenęs visai, sarmata su juo ir žmonėse pasirodyti. Kuprelis vienas nei už jokiu pinigus nemals! Sakė: „Kaip tik pamatysi, kad malunas sukasi, tai ir eik nieko nelaukdamas". Jau mačiau sukasi — jis mala.

— Kad aš susimiltuosiu, — patempiau lupą.

Gailiuos savo prižado.

— Jau čia juokai! Nusikratysi. Prižadų gi laužyt negalima... Tu manai, kad jis tave darban inkinkys? Lieps maišus tampyti? Taip nepadarys: mato juk, koks tu žmogus... Tik pasišnekėsi su juo, pajuokausi. Gek žinai, kad jis tave mėgsta?

— Nežinau...

— Tylėk geriau... Grudų nedaug nuvežiau. Spustersit, vėjas, matyt, bus geras ir nepamatysit, kaip susuksit... Ir tau gi bus geriau. Prasivaikščiosi kiek. Jau penkta diena kaip parvažiavai, o da niekur nebuvai išėjęs. Svečias juk esi, tai neturi ko kampan įlindęs sėdėt. Dabar dienos tokios gražios.

Padėjęs plunksną žvilgterėjau langan. Tikrai matėsi graži diena. Oras skaidrus, medžiai skaisčiai žali, taip ir vilioja į save.

— Eik, žiurėk! — pradėjo jis nerimaut.

— Eisiu! — atsakiau atsistojęs.

— Tik greitai, jis širdysis nesulaukdamas.

— Paliukės truputi.

— Ne, ne! Skubėk, skubėk!

— Tuoj.

Išėjo kinkyties.

II.

Tai tau, ir eik dabar!

Gailoka to senio arklio. Da mane mažą jis ant savo nugaros nešiojo.

Buvo toks geras, meilus, nelyginant, kaip žmogus. Jei kada jojant nudribdavau nuo jo, jis staigu sustoja ir žiuri, laukia kolei atsikelsiu. Vėl niekuomet jo nepagaudavo svetimas žmogus. Jei budavo ir avižose pamato ir punėn norėtų parvaryti, tai nieko nepadarys, nei su virvėmis nepaims. Jau kas norėjo jo pagauti! O prie savo žmogaus ištola eina. „Žaibas, ne arklys!" sakydavo sodiečiai.

Dabar gi jau paseno. Nelekia taip greitai ir galvą eina nukabinęs. Apirambis pasidarė.

Tečiau tėvas da nei nemanė jo parduoti. Labai mat buvo prie jo inpratęs.

Bet utarninke jojo vakare arės namon. Buvo labai prilyta. Arklys, brisdamas per balą ant kelio, suklupo ir numetė jį pro grėvą vandenin.

Parsivedė jį rankoj šlapias, kaip marka ir piktas begalo. Motina da erzinti ėmė:

— Koks tu, Juzai, netikęs, oi koks netikęs! Nuo arklio nusmukai, lac mažas vaikas ir da kur — balon! Gana jau, gana!

— Parduosiu, kad jis man nesulauktų! — burbėjo tėvas mesdamas nuo savęs šlapius ir purvinus rubus kampan.

— Nejaugi taip ir padarytum? — kvatojosi motina. Ji neapsakytai nekentė to seno arklio ir senai tėvui inkalbinėjo, kad parduotų.

— Parduosiu tą velnią! Tai nejuokai, kad kiek butų suniurkęs.

— Aš tau kadai jau sakiau, kad jis tave sumindys kada nors. Laikyk tik da!

— Ne, jau gana. Ir veža blogai ir aria netikusiai, — peikė, kaip įmanė.

Ir pe dvi dieni neatsileido ant nabago. Štai dabar delto arklio eik miltuokis! Ne ką bepadarysi.

Kaip ėjau, tėvo jau buvo išvažiuota.

III.

Gėrėjaus eidamas visa siela. Rodos kad įmanytum, tai pritrauktum tą pavasario gražumą arti-arti į save ir glaustum prie širdies ir žiurėtum jam akysna.

Dangus, tas platus sodžiaus dangus, su savo nepasiekiamu skliautu, šaukė į savo mėlynę, į tylią erdvę. Ir pasikeltum, kad galėtum, ir nuskristum. Ir grįžti nesinorėtų.

Tik šen tai ten raižo jo mėlynę didėliais vingiais gandrai. Plauko rodos. Sparnais nemosuoja. Augščiau užu jų matyti tarp baltų, ištižusių debesėlių keletas juodų taškų. Stovi tie taškai, kaip įsegti. Nei nesukruta.

Žemiau, ties sodžium, narstosi, žaibu skraido skregždės. Gaudo, veja viena-kitą. Jau regis žemėn, kaip akmeniukas nupuls, tai žiurėk jau net kur padangėn nušovė.

Bitelės tik zimbia, tik zimbia po pievą. Ir su savimi gardų žiedų kvapą nešioja.

Švelnus gegužės vėjalis supa, bučiuoja medžių-medelių viršunes, vilniuoja išplaukėjusias rugių dirvas. Bėga-bėga bangomis varpos per laukus. Įsisvaruos, regis ir augštai-augštai pakils.

Šit jau netoli ir malunas. Jis stovi pasistiebęs ant gražaus, apvalaino, yt pilekalnis, kalniuko, atokiai nuo Gerveračio dvaro.

Po vienai jo pusei tęsiasi į pakalnę rugių laukai. Po kitai skaisčiai žaliuoja avižos, miežiai, žirniai ir baltuoja grikiai. Ten toliau krumeliais eilėse suangę bulbieniai matytis. Užu jų į pabalį dirvonas, linais užusėtas.

Į vakarus, už vasarojaus lauko, ošia savo viršunėmis senas-senas beržynas. Rodos senovės priminimui tepaliktas. Jo pakraštyje marguoja, kaip skraidą drugiai nuo vienos gėlelės į kitą, mergaitės ir berniukai. Vieni renka gėles, vainikėlius pina. Kiti taip sau žaidžia, gainiojasi. Lyg tiems mažučiams linksmumo pavydėdama, liudnai virš jų gegutė kukuoja.

Pietuose, tarp krumų, pievų, tarp augštų-stačių krantų, bėga-srovena upelė. Žvilga, kaip sidabras, saulės spinduliuose.

Į rytus, užu juodalksnyno, kuriame nesiliaudami krankia juodvarniai su savo naukšėiokais, styri musų, nuplpyšusiais stogais ir pakrypusiais kaminais, sodžius. Rodos jis vienas, kaip elgėta tarp to žaliumo: nuskaręs, nuplyšęs, vienas Dievo apleistas. Tik gerai da, kad jį šiaip-taip sulopo mažučiai, menki sodeliai ir keletas didelių liepų ir klevų.

Netoli gi nuo čia, į žiemius, tarp puikių sodų, tarp debesius siekiančių medžių, baltuoja dailųs, milžiniški pono Sargtauto rumai. Nuo jų žėri, ne vienas Gerveratis, bet visa tolima apylinkė. Važiuojant už dešimties varstų lengva juos įžiurėti. Kitą-syk, gražią dieną, da ir nuo toliau.

Visai užsižiurėjau. Kiekvieni metai matau šituos laukus, girias, sodžius, bet kiekvienas pavasaris jie man atrodo gražesniais. Rodosi pernai tat netaip buvo, tat netaip, o šiemet kur kas gražiau, labiau akį veria. Ir da norisi pažiurėti ir da kartą visą apylinkę akimi apibėgti.

Gi žiuriu, kiškis su trejatu savo vaikučių ant kelio iš rugių išlenda. Stapterėjau ir laukiu, kad bus, ką jie darys. Ogi senis pastatė auseles, atsitupęs ant paskutiniųjų, pakėlė augštyn pirmutines kojeles. Atsargiai žvalgosi visosna pusėsna. Ir vaikai tėvą seka. Tik štai užmatė mane. Tyliai sumykė kažin kokiuo keistu balsu ir įsmuko atgalion ruginosna. Kiškeliai truputį da lukterėjo. Indomiai į mane pažiurėjo. Ausytėmis pakraipė. Paskum gi puolė, lyg akmeniukai, paskui savo tėvą.

Malunas eina palengva. Tarytum užkimęs, burba. Taigi nėra ko skubinties. Artinuos prie jos tik-ką krutėdamas.

Maluno sparnas, iškilęs augštai, lac sustoja akimirksniui, pažiuri į žemiaus stovintį savo draugą ir puola ant jo, kaip vanagas ant vištos, bet tasai tuoj pabėga, ir ant jo, iš viršaus, žiuri ir taiko jau kitas.

Bildėsis, teleskavimas ratų-ratelių vis didinasi. Girdėtis jau ir pikliaus sunkus dusavimas. Lyg iš-po maluno jis veržiasi.

IV.

Inėjęs vidun, tuojau pamačiau patį malunininką-Kuprelį.

Tokiuo vardu jį visi žmonės vadina. Tečiau tai ne vardas ir turbut ne pavardė. Kitokios gi aš nuo nieko nesu girdėjęs. Tai tik, mattyi, yra dovana už tiedvi kupri, kurių viena krutinėje, kita nugaroje styri. Turi jis, tiesa, ir vardą, Olesis. Vardu jis tada vadinama, kada su juo asmeniškai šnekama. Jei norima išreikšti paguodą, paprašyti, kad greičiau sumaltų, tai ir „ponas" primezgiama.

Jis manęs ineinant nepasergėjo. Dirba. Pasistojęs suolelio, taiso inplyšusią, sujungiančią du ratu juostą. Jo ilgos, laibos, kaip gandro, kojos nesiliaudamos virpa. Sudžiuvusiais, kaip šakaliai, pirštais, knaibo ir siuva plyšusią vietą. Liesas, miltais išbaltintas veidas piktas. Susiraukęs net. Akutės, kaip žarijos, tik bėgioja ir bėgioja šniurelių, kuriuo siuva. Kas jį taip inpykdino, nesuprantu. Bet piktas jis dabar labai.

Pyktis matosi ir iš visos stovylos. Tik rodosi ramus vieni kailiukai, dengią jo kuną. Ingudo jie, matyt, prie jo ir nei ne galvoj jiems, ar jų ponas piktas ar linksmas. Tik kasmetai jie labiau sensta ir gausiau pro juos vilnos viršum veržiasi. Jis pats beveik visai nesimaino. Koks buvo pernai, toks ir šiemet. Ne kitoks ir užupernai ir da už keliolikos metų prieš, kaip tik jį pamenu.

Da kartą permečiau akimi visą apystovą. Ją lygiu, storu sluogsniu dengia eilė miltinų dulkių.

Žvilgterėjau kertėsna. Jose eilių-eilios voratinklių kaba. Ir jie indulkėję, sunkųs. Dreba-supasi. Kaip juose ir vorai gali gyventi! Regis, kad juos tenai lig mirčiai užkratys. Ir da į patį Kuprelį nuo galvos lig kojų pažiurėjau. Atidžiai, atsargiai. Paskum tik išdrįsau pasakyti.

— Labą dien! pons Olesi.

Neskubindamas pakėlė galvą. Žiuri į mane, tarytum nepažįsta. Nieko neatsako.

Ne to aš nuo jo laukiau. Kiekvieną pavasarį, kaip tik parvažiuoju namon, su juo susiėjęs maloniai pasišneku. Pirmiausiai pasiveikinova gražiai. Pasakova kitas kitam gerą žodį.

Nulipė nuo suolelio, užbaigęs darbą. Priėjo ir duoda savo šaltą, yt ledas, ranką. Spaudžiu ją, kaip galėdamas karščiau. Švelniai klausiu:

— Ar Tamsta, ponas Olesi, dabar musų mali?

— Uhu! — suburbia į atsakymą piktai ir pro nosę.

Antgalo klausia kiek aiškiau, bet taippat pro nosę:

— Ger jau tėvas ir neateis?!

— Tur-but, kad ne... Mat, aš jo vieton. — aiškinuos suklupdamas ir traukadmasi atopakalin.

(T. b.)

„SIMANAS DAUKANTAS"

Senai jau yra pritirta, kad biografijos arba gyvenimai prakilnesniųjų žmonių turi neišpasakytai didelę svarbą kulturoje ir daro neišmatuojamai palaimingą įtekmę ant jaunuomenės. Skaitydami apie didelius pasaulinių dvasios milžinų veikimus, jaunikaičiai ir mergaitės tveriasi sau naujas idėjas, taisosi sau plačius ateities kelius ir ruošiasi pasilikti tokiais pat garbingais pasaulio piliečiais, kaip ir tie prakilnunai, kurių biografijas sau turi prieš akis. — Nesenai man rašė vienas iš Lietuvos vaikiukas, V. Š., šiokį laišką: „'Vienybė Lietuvninkų'' man dabar labai daug naudos atnešė. **Pirmiaus aš, Miko Stakėno rašomąsias biografijas apie senovės ir dabarties didelius mįslinčius ir šiaip žmones, tik akimi perbėgdavau; o dabar vidurius išsigraibiau ir pasilikęu mokinties biografijas,** gi visais „V. L." išklijavau sienas. Aš kur tai skaičiau, kad kiekvienas daiktas vis yra sutvertas žmogui ant naudos. **Kad ne „Vien. Liet.", nebučiau žinojęs, kas ten da Epikuras, Plato, Brumo, Goethe, Hugo ir kit., o dabar žinau, kas jie da per paukščiai ir ką jie žmonijai gero padarė.** Šimtą kartų dėkui Mikui Stakėnui!.." (Rašytojas pamiršo, kad ne visos „V-ėje" biografijos buvo rašytos Stakėno: buvo rašyta ir Norkaus ir kitų; bet, matomai, jam labjausiai pamėgo Stakėno stylius, nes toliaus rašo: „Jo ir raštas toks geras skaityt, ir suprantamas, ir aiškus".) Biografijų skaitymas tą vaikiuką pasuko ant naujo kelio. Jisai tame papčiame laiške dar rašo: „Ar nepasiųstumėt man kningelės „Sidabrinis Kryželis"? Aš ją skaičiau dar budamas Amerikoje; bet tada man regėjosi ne svarbi. **Man regis, kad ten parašyta apie Jezų Kristų, o aš juomi, Sokratu ir Aristoteliu esu labai užsiėmęs. Man dabar labai patinka skaityt historija, o labiausiai iš senovės apie graikus ir romėnus"...**

Šita ištrauką padariau prašant „V. L." redaktoriui, p. Gedminui, kuriam rodžiau ir visą tą laišką. Mums iš to pasirodė, kaip iš biografijų gali pasinaudoti šimtai musų jaunimo, gali musų jaunimas pakrypti mokslo, tyrinėjimų ir prakilnumo kelian; biografijų skaitymas gali (ir turės) pas mus išdirbti eiles prakilnių žmonių ir visuomenės veikėjų. Ir niekur neradau taip tinkamos vietos tą ištrauką panaudoti, kaip paėmęs trumpai paminėti naujai iš spaudos pasirodžiusią biografiją apie vieną iš musų pačių dvasios milžinų — apie Simą Daukantą (parašytą Augustino Janulaičio: **„Simanas Daukantas. Jo gyvenimas, darbai ir vargai. 1793 — 1864.** Iš „Lietuvių Tautos". Vilniuje — Martyno Kuktos spaustuvėje, 1913. Pusl. 46)

Ikšiolei buvo daug bandymų parašyti Simano Daukanto biografiją, bet delei trukumo žinių apie šitą musų didį historiką, rašytoją ir kulturnešį, niekuomet tas nepavyko. Tik dabar pasisekė p. Janulaičiui surinkti medžiaga iš artimesnių Daukantui žmonių bei iš laikraščių ir parašyti šitą biografiją. Suprantama, kad čia dar toli gražu nėra pilna Daukanto biografija: tai yra tik pilna ant tiek, kiek iki šio laiko galima buvo pasigauti žinių. Ir šitą autorius atlikęs gana sąžiniškai, — jei bent kas norėtų jam užmesti labai kapotą staccato stylių; bet čia tai jau autoriaus ypatybė. Veikalas padalintas į nuoseklias šakeles: I. Daukanto jaunystė ir mokslo dienos. II. Darbo metai. 1. Daukantas Rygoje ir Petrapilėje. 2. Rašto ir mokslo darbavimas. 3. Daukanto budas. 4. Daukantas ir bažnyčia. 5. Lietuvos mylėtojas ir lenkų priešas. 6. Daukantas istorikas. III. Daukantas Varniuose. IV. Paskutinės Daukanto dienos. Ant galo autorius labai gerai padaro dapildęs savo veikalą šiais priedais: Daukanto raštai: kurie išėjo jam gyvam esant, raštai kurie išėjo Daukantui mirus, rankraščiai, abejojami ir nežinomi raštai. Tas duoda skaitytojui vienu žvilgiu suprasti, kiek daug yra Daukantas musų literaturon įdėjęs turto, ir vėl gi vėlesni biografai turės gatavai surinktą musų historiko sąstatą. Sunku įsileisti kritikon viso p. Janulaičio darbo, nes čia maža vietos, o gali but, kad tam neturėtume nei medžiagos, — ypač, kad daugelis Daukanto gyvenimo pusių tebėra historijos vortinkliu apsiausta. Kas yra ginčytina, tas da neprirodoma. Taip lygiai gerai padarė p. Janulaitis, kuris Daukanto sątikius su vyskupu Valančium labai švelniai ir objektiviškai aprašė; tuomi išvengė karštų ginčų su dvasiškija. Neatsargiau padarė Dr. Šliupas, kuris, rašydamas apie Daukantą „Aušroje" ir kningoje „Lietuviškieji raštai ir raštininkai", sukorė daug papeikimų ant Valančiaus, niekuo arba silpnais davadais pasiremdamas. Dr. Šliupo tendencija mat buvo dar sykį įskaudinti kunigijos vadą, vysk. Valančių, ir tai Daukanto kaštais. Tuomi bereikalo sukėlė musų žemadvasią dvasiškiją, ir ačiu tam musų dvasiškija net ir po šiai dienai nepasistengė prisidėti prie išleidimo svietan Daukanto originalių ir verstinių raštų, — išleisti juos turtinguje Daukanto tarmėje, o ne taip, kaip, anot p. Jurgelionio, tapo išleista jo „Istorija" ir „Budas"

kuriuos perrašytojai labai nuoširdžiai „suchamino''..

Perskaičius p. Janulaičio veikalėlį pilnai sau atvaizdini Daukantą, kokiu jisai buvo, kaipo musų rašytojas. Tai buvo tikras „vargo pelė'' (kaip patsai Daukantas save vadindavo ir taip net ant savo antgrabinio paminklo liepė užrašyti, ką jo prietelius kun. Vaišvila taip ir padarė). Rinko žinelės apie lietuvių praeitį iš kningynų, nors jam buvo daroma kliutis. „Valdė viską vokiečiai-baronai ir nenorėjo, kad kas iš jų rankų butų sunaudota prieš juos''. Daukantas net „svajoja apie Vatikano archivus Romoje, kur esančios begalės raštų Lietuvos historijai''. „O ir sunkiai prisiėjo dirbti Daukantui. Fanatiškai buvo atsidavęs tam pasirinktam darbui...Vienoje vietoj jisai nurodo, kaip jis nuėmęs (iš Lietuviškos Metrikos) kopiją. Rašinėjo vedžiodamas pirštu po eile, punktu, taškeliu ir didžiųjų raidžių nėra originanle''. Buvo geraširdis žmogus, ir nešykštėjo savo triuso paskolinti kitiems. „Jis suteikdavo savo medžiagą kitiems, siųsdavo surinktus dokumentus, jeigu jis matė ką dirbant. Padėdavo tiems visiems, kurie užsiimdavo Lietuvos istorija, lietuvių literaturos palaikymu. Duoda savo surinktuosius dokumentus, nurodo kur galima gauti, ir stebisi iš tų, kurie nepadeda bendram darbui, kurį jisai stato augščiau už savo gerovę.'' Nors kaip kurie bendrai jį suvildavo. Taip, žinomas historikas T. Narbutas paskolino iš **Daukanto dvi kningi** nuorašų ir brangintiną Kojalavičiaus Herbyną, kurių atvėjų atvėjais Daukantas reikalavo grąžinti, bet iki savo mirties nebesulaukė...

Biografas mums sako, jogei Daukantas **buvo gana religišku žmogumi**: „Vargingame savo gyvenime Daukantas rasdavo paguodos viename Dievuje... Bet anaiptol jisai nebuvo klerikalu dabartinėje to žodžio prasmėje, kaip nebuvo ir pats M. Valančius. Aną gadynę klerikalų lietuvių tarpe nebuvo, nebuvo susiskaldymo į klerikalus ir antiklerikalus''. „Buvo tai lietuvis patriotas, podraug tikis, neleidžias painioti politikos prie bažnyčios.''

Autorius prideda Daukanto fotografiją, kuri busianti tikriausi. Ta, ką ankstyvesniais laikais musų laikraščiuose buvo vartojama, esanti tiktai pagal žmonių pasakojimo nupiešta. Pagaliaus autorius nusiskundžia, kad ne viską galima buvo šitai biografijai panaudoti; pav. negalima buvo nuo kun. Miluko (iš Amerikos) atgauti Daukanto laiškų, nors buvo reikalauta ir reikalauta. Yra da mat ir tokio supratimo žmonių, kad sukonfiskuoja musų rašytojų turtą ir be jokio reikalo laiko jįjį pas save susiglobę. Kadangi kunigui pasimirus, beveik visuomet jo brandesnį turtą išsidrasko giminės, o kningas ir „popergalius'' parduoda iš aukciono, tad ir Daukanto minėtuosius laiškus bus galima jei bent tik nuo kokio žydelio atpirkti, jeigu kas suspės, iki „popergaliai'' nebus išvynioti ant silkių...

Ateinančiais metais (1914) sukanka 50 metų nuo Daukanto mirimo dienos. P-as Janulaitis sako, kad tais metais išeisią iš-po spaudos Daukanto paties laiškai ir kitų į jį ir apie jį rašyti. Juose bus dar labiau nušviestas šito musų didelio ir darbštaus žmogaus (Daukanto) gyvenimas. Bet tuomi tarpu mes p. Janulaičio veikalėlyje turime jau pusėtinai gyvą Daukanto vaizdą. Labai linkėtina kiekvienam lietuviui perskaityti. Čia ras daug žmoniškumo ugnelės, daugel prakilnių pavyzdžių, daug įkvėpimo prie gerų darbų ir prie tėvynės bei savo žmonių - brolių mylėjimo. **J. O. Š.**

RUDENS MĖNESIENA.

Pagal **Antoną.**

(Užbaiga.)

Nežinau, kodėl aš naktį staiga pabudau.

Pabudau ir nebegalėjau užmigti.

Užsidegiau žiburį ir pradėjau paišyti.

Mintis buvo pas Reginą. Visuomet jos esti pas ją. Visuomet.

Nieko aš negaliu užmiršti. Nė vieno jos žvilgio, nė vieno jos nusišypsojimo, nė vieno sakinio.

Visai netikėtai, besikalbant, ar bedirbant ji atsisėda arba atsistoja interesingoje pozoje.

Tuomet aš ją piešiu. Mano piešiniai visiems patinka. Betgi mylimiausius aš pasilaikau sau — tiktai sau. Ir dabar aš ją piešiau į savo albumą. Piešiau škicus vieną po antro. Tai čielas romanas. Ir iš vienų piešinių. Jinai nusistebės juos išvydus.

Ne. Jos niekas nenustebina.

Kartais ji stebisi ir gėrisi kiekvienu vabalėliu ir žiedo lapeliu...

Bet pro mane ji dažnai praeina nė domos neatkreipus.

Tečiau...

Ji visgi mato.

Vartant savo piešinius, aš matau šen ten jos pastabas.

Tai taip! Kartais, kai viena, ji į juos žiuri. Pati viena. Taip, ji dažnai mėgia buti viena.

Visiškai viena.

***

Panedėlis, rugpjučio 13 d.

Apgailėtinas tasai vyras, kuris savo laimę kuria ant moteriškės širdies.

Ir aš esu toksai.

Del manęs yra tiktai Regina. Be Reginos pasaulyje nieko nėra.

Aš pradėjau pats save niekinti.

Kaip tai galima tikėti moteriškės širdžiai!

Ji nuo pat laiko pradžios yra nepastovi. Pasaka apie moteriškės širdies nepastovumą yra senesnė už historiją. Bet tai ne pasaka. Tai yra tikrenybė.

Ir aš tikiu Reginai, lyg kad ji nebutų moteriškė!

Ne, apgailėtinas tasai vyras, kuris savo laimę kuria ant moteriškės širdies.

Ir aš esu toksai!

***

Utarninkas, rugpjučio 14 d.

Ne, tatai mane užgauna. Užgauna ir įžeidžia.

Ji padalina savo jausmus tarp manęs ir Lato.

Bet kodėlgi ji apie tai stačiog man nepasako?

Gal ji mano, kad aš to smugio neištversiu? Man dar užtenka jiegų.

Dabar aš žinau, ką aš padarysiu. Aš jieškosiu naujos meilės. Aš noriu, kad moteriškė pilnai man priklausytų. Visa arba nieko. Pusės jausmų man nereikia.

Ir tečiau — delei šitokių minčių mano širdis verkia.

Bet aš apleisiu — taip, aš apleisiu Reginą.

Aš negaliu pakęsti to, kad jinai budama manc glėbyje mąsto apie Latą.

Ne. To tai jau aš nebepakenčiu.

Niekuomet.

Sereda, rugpjučio 15 d.

Aš apleisiu Reginą...

Gali mane mylėti arba nemylėti, bet juokties — juokties iš mano jausmų negali.

„Dviem ponam negalima tarnauti'', sako Išganytojas.

„Dviejų sykiu negalima mylėti'', sako manc širdis.

Aš apleisiu Reginą.

Ir tad...

Tad ji bus viena. Visiškai viena. Ji neturi nė tėvo, nė motinos, nė brolio, nė sesers. Ji yra vienų viena.

Tiktai mane vieną jinai teturėjo. Ji pati ir aš Aš norėjau buti jos gyvenimo papuošalu. Aš norėjau buti jos gyvenimo spinduliu. Aš norėjau buti jos gyvenime visu kuo, bet dabar esu nieku.

Aš apleisiu ją.

Jinai bus visiškai viena. Niekas jos nesupras. Niekas.

Tuomet ji norės manęs. Tuomet ji verks delei manęs. Tuomet ji mane mylės.

Bet manęs tuomet jau nebus.

Aš apleisiu Reginą.

***

Ketvergas, rugpjučio 16 d.

Vis dar aš nieko apie Reginą nežinau.

Pamintykite, kai jinai sugrįž, mano širdis pradės liepsnoti. Aš iš džiaugsmo degu. Bet tai neturi atsitikti. Aš turiu užgesinti savo liepsną.

Naktis. Be miego naktis.

Vėtros, perkuno ir audros naktis.

Man patinka tokios naktįs.

Aš klaidžiojau po mišką. Miškas, audros linguojamas, šlama. Štai pasirodė žaibas ir prarijo aklają naktį. Štai akloji naktis prarijo žaibą. Štai matomi kiekviena samanėlė, kiekvienas daigelis — bet tik valandėlę, tik akimirksnį, ir vėl viskas paskęsta dundančion tamson...

Aš klaidžiojau po mišką. Aš jieškau. Bet aš nežinau, ko aš jieškau.

Man rodosi, kad audros giesmė yra mano šermenų giesme, o juodoji naktis — mano kapas.

Aš Reginai nereikalingas. Ji myli kitą.

Ant mano galvos dunda ir dreba neapribotas dangaus plotis, ir žaibiniai žalčiai vingiuojasi nuo rytų ligi vakarų, nuo pietų ligi šiaurių.

Aš atėjau pas jurą.

Platus juros plotas banguoja, ošia ir trukšmuoja. Jis siunta sykiu su audra ir šoka pasiutusį šokį, kuris staugdamas ir švilpdamas su žaibais ir perkunais lekia padange ir jura.

Kokia menka yra gyvybė!

Klaidžiojau ilgai. Klaidžiojau visą naktį.

Audra nutilo. Dundėdama, griaudama, aidais skambėdama ji nugrimzdo ir numirė tolimuose debesyse.

Tyla. Mėnesiena. Tyli, balta, ilgėsių ir persiskyrimo skausmų kupina. Regina!

Aš žinau ką aš darysiu.

Aš eisiu į jurą, ir...

Tai bus labai naturališka. Daugelis besimaudydami nuskęsta. Ir su manimi tai gali atsitikti. Tatai išriš tą skaudų klausimą.

Manęs jau nebebus ir Regina laisvai galės prikibti prie Lato.

Regina! Naktis eina gultų.

Rausva spindulių juosta juosia rytas dangaus pakraštį. Aš stovių ant kalvos ir žiuriu.

Vis aiškesniu, vis skaistenin darosi ryto kelias. Debesiai dega. Vis aiškiau, vis gražiau.

Ir štai — saulė...

Senoji, šviesioji saulė...

Mano širdis nudžiugo. Man patinka saulė. Aš myliu saulę. Visi ją myli. Visi jos ilgisi. Visi.

Per tukstančius metų ją matė. Bet niekuomet ji nenubosta. Ji prie nieko nesitaiko, bet patinka visiems, visus šildo, visus myli. Ir kiekvieną rytą ji užteka pilna bei kupina naujos gyvybės. Sena ir tečiau jauna.

Regina!

Aš noriu buti, kai saulė.

Kai tekanti ryto saulė.

Regina! Ar tuomet tu mylėsi mane?

Aš noriu buti, kai saulė.

***

Pėtnyčia, rugpjučio 17 d.

Saule, šviesi saule!

Aš žinau, tu šiandien atvesi pas mane Reginą, mano mielają, mielają Reginą.

Tyli ir rimta bus jinai, kaipir visuomet.

Tyliai ir rimtai ji paduos man savo dailiąją ranką.

Man sarmata delei mano naktinių minčių, delei mano naktinių kančių.

Nieko nebuvo, niekas neatsitiko.

Regina sugrįž. Aš žinau. Aš jaučiu tai.

Ji paduos man savo dailiąją ranką ir vienu vienintėliu žodžiu sutrupins visa tai, apie ką aš abejojau, delei ko aš verkiau.

Ant visų ilgų ir skaudžių klausimų, ant visų abejojimų ji atsakys vienu vienintėliu žodžiu:

„Aš dirbau''.

Saule, šviesi saule!

Man sarmata delei mano naktinių minčių, delei mano naktinių kančių.

Regina! Mano mylimoji Regina...

Aš noriu buti, kai saulė!

Jul. Baniulis.

DIDRO.

(Tąsa.)

Šeimynoje Didro turėjo dukterį; kolei ji maža buvo, tėvas ne labai ją mylėjo, bet kaip tik ji pradėjo tėvą suprasti, jis ją labai pamylėjo, kartu su ja eidavo pasivaikščiot, pasakodavo jai apie įvairius apsireiškimus ir visko ją mokydavo. Nežiurint, kad duktė dar neturėjo nė 15 metų, jis neslėpė nuo jos nė lytiškųjų klausimų ir išguldinėjo jai, kas tai yra lytiškas patraukimas, motiniškumas, ant kiek jam buvo galima, jis jai papasakojo ir apie embriologinį žmogaus gyvenimą ir gimdymo aktą. Ir tas tyrumas, ta tėviška meilė įkvėpė mergaitėje stiprią dvasią atsilaikyt prieš blogą. Kuomet Paryžiuje buvo įsteigti moterims medicinos kursai, jis ją pasiuntė mokytis daktarystės.

Su draugais jis labai gerai apseidavo, juos šelpdavo, kuom galėdavo; jei jis įgydavo draugą, tas draugas pasilikdavo visuomet draugu, išskiriant tik vieną Ruso (Rousseau), su kuriuomi Didro susipyko. Katras iš tuodviejų mislinčių buvo kaltesnis, mes negalime pasakyt. Didro, tiesa, turėjo karštą budą, — jis greit užpykdavo, bet užtat greit ir atsileisdavo. Vienok svarbesniuose klausimuose jis visuomet užsilaikydavo šaltai ir rimtai. Jis mylėdavo svečiuotis pas draugus, — namieje jis tik rašydavo savo veikalus. Labai tankiai jis budavo pas draugus Grimą ar Golbachą; čion jis juokaudavo, lošdavo šachmatais ir tam panašiai. Jis taip-pat mylėdavo išeit į laukus ir pievas ir, kur tik pasitaikydavo, visuomet kalbėdavo su prastais valstiečiais, nes, anot jo paties žodžių, ką nors nuo jų vis išmokti. Jis kartais atlankydavo salionus ponių: Zofren ir Neker, bet čion jis jausdavosi ne taip liuosu, ir čion kainuodavo ne jo mokslą, bet tik jo karštas, gražias kalbas — jis čion peno savo dvasiai mažai rasdavo.

Kur tik Didro nėjo, ką jis neveikė, jis visad geidė tik vieno daikto: viską išmokt ir viską suprast. Baigęs mokyklų mokslą, jis per penkiolika metų viską kas tik jam po rankos pakliuvo, mokinosi — vienu žodžiu, rengėsi prie to milžiniško darbo, kuri, galop, jis atliko, ir kuris davė žmonijai tiek mokslo ir tiek idėjų, kiek nedavė kitas kokis nors veikalas. Aš kalbu apie jo suredaguotą enciklopediją, kuriai pasirodžius įvyko perversmas visų Europos mąstančių žmonių pažiurų. Mes šiandien turime stebėtis, kaip tai vienas žmogus galėjo tiek išmokt; — juk Didro nuodugniai pažinojo senovės klausimus, įvairias filosofiškas sistemas, gamtos mokslus, matematiką, techniką, teisdarystę, meną ir net amatus, nekalbant jau apie historiją, politiką ir literaturą. Vienok taip mokytam vyrui vis reikėjo kęst materialinį vargą ir tik kuomet pradėjo but planuojama enciklopedija, tuomet jis jau šiaip-taip buvo aprupintas iš materialės pusės.

Pirmutinis sumanymas — surinkt visą mokslą ir visą tą, ką žmonija išrado į vieną rinkinį, kilo ne Francijoje, bet Anglijoje. Pirmutinis enciklopedišķas žodynas pasirodė Londone 1728 metais; bet šis enciklopedijos žodynas toli-toli buvo nepilnas; jame daugiausiai buvo surinkti praktiškieji mokslai. Vienok tas žodynas — tai didelis žingsnis pirmyn, nes per jį, nors ir paviršutiniai mokslas pasidarė prieinamu plačioms žmonių masėms. Tas žodynas Anglijoje išlaikė kelias laidas, todel leidėjai panorėjo išverst jį francuzų kalbon ir išleist. Didro tuomet jau buvo garsus, kaip geras vertikas iš svetimų kalbų, ir todel leidėjai norėjo, kad jis išverstų tą žodyną. Vienok Didro nesutiko jį tik išverst, jis norėjo, kad butų parašyta ir išleista kninga, kurioje kiekvienas galėtų rast aprašymą apie sau reikalingą daiktą. Tokiu budu ir kilo sumanymas išleist enciklopediją, kurios redaktorium buvo nuskirtas Didro.

Didro labai smarkiai ėmėsi už darbo, jis suorganizavo į bendradarbius veik visus Francijos mokslo vyrus — buvo pakviesti visokių profesijų žmonės, įvairus amatninkai; enciklopedijos bendrabarbiais buvo net ponios, kurios supratimą turi tik apie madas arba apie žmonių apsiėjimus. Suprantama, kad svarbiausiais bendradarbiais buvo mokslo vyrai ir literatai, tarp kurių reikia paminėt tokius genijus, kaip Ruso, Volteras, Grimas, Monteskje, Biufonas, Marmontelis, Golbachas, Kondorse, Kene ir kiti. Tokių mokslo vyrų jokia kita enciklopedija, nė prieš Didro nė po jam, neturėjo.

Kaip tik buvo paskelbta prenumerata, nežiurint į jos augštą kainą (apie 450 rub.), iškart atsišaukė virš 4,000 žmonių. Spaudoje pradėjo daug rašyt apie enciklopediją ir jos bendradarbius, tas yra enciklopedistus; publicistai neprisidėjo prie jos ir pradėjo ją persekiot, bet užvis svarbiausiu enciklopedijos priešu buvo katalikiškoji dvasiškija. Karalius, Liudvikas XV, galima sakyt, nepalaikė nė tos nė kitos pusė. Vienu tarpu dvasiškija jau buvo išreikalavusi iš karaliaus, kad enciklopedija butų sustabdyta — buvo net suareštuotas pats Didro ir visi rankraščiai ką tik išliko nesukonfiskuoti. Didro ir enciklopedistai darė viską, kad tik jiems butų leista varyt darbas tolyn, ir tas jiems pasisekė, pasidėkavojant tam, kad karaliaus palociuje jie turėjo daug šalininkų, tarp kurių reikia pažymėt karaliaus meilužę, ponią Pompadur. Iš kitos pusės, kunigija (jezuitai) perdaug jau atvirai ir netiesiais keliais ėjo prieš Didro enciklopediją; jie, mat, buvo tam išgavę uždraudimą, kad galėtų patįs savą enciklopediją leist, net iš valdžios buvo gavę ir privilegijas, kurios buvo skiriamos Lebertonui, Didro enciklopedijs leidėjui. Tas viskas privedė prie to, kad Didro gavo atgal leidimą rėdyt enciklopediją, o jos leidėjui buvo sugrąžintos privilegijos.

Vienok jezuitai nenusiminė; jie iš paviršiaus kaipir aprimo, bet užtai spaudoje pradėjo karą prieš enciklopedistus; prie karaliaus jų neprileido poni Pompadur, bet užtai bažnyčiose, parlamente ir visur, kur tik galima buvo, persekiojo enciklopediją. Didro su savo draugais vis atlaikė iš visų pusių krintančius smugius ir varė savo darbą tolyn. Išėjus šešiems enciklopedijos tomams, ant enciklo- Jau išėję šeši enciklopedijos tomai, kaip ant enciklopedistų krito du labai skauduș smugiai, kurie ką-tik nesustabdė visą darbą. Pirmas smugis buvo tas, kad kas ten pasikėsino ant karaliaus gyvasties, nuo ko sustiprėjo reakcija, ir tuom apsisunkino enciklopedistų veikimas. Antras gi smugis tas, kad kaip tik tame kritiškame momente Ruso susipyko su Didro ir apskritai su visais enciklopedistais, ir, perėjęs priešingan abazan, pradėjo per spaudą agituot prieš enciklopediją. Popiežius Klemensas XIII atskyrė enciklopedistus nuo bažnyčios, o parlamentas reikalavo, kad išėjusieji tomai butų sudeginti. Enciklopedistai nusiminė, o nekurie atsisakė bendradarbiaut, išstojo net artimiausias Didro bendras, Dalamberas, o Volteras išreiškė nuomonę, kad enciklopedijos tolesnį leidimą reikia perkelt užsienin. Kaip tik tuom syk Prusijos karalius Fridrichas II siulė, kad enciklopedijos leidimas butų perkeltas Berlinan, o Katrė antroji geidė, kad tolesnius tomus spausdintų Peterburge. Tuos pasiulymus Didro nepriėmė, jis tikėjo, kad gale teisybė turės imt viršų ir kad jis galės užbaigt tą milžinišką darbą tėvynėje. Tiesa, Didro turėjo dar daug draugų — viešų ir slaptų; slaptaisiais draugais daugiausiai buvo žmonės stovį prie valdžios. Ir taip, nežiurint į spaudimą iš visų pusių, nežiurint, kad buvo atimta privilegija, už šešių mėnesių pradėjo Didro slapta spausdinti tolimesnius tomus.

(Užbaiga seka.)

P. Norkus.

— Tai vaikine, aš del penkių priežasčių patojau ženotu.

—Kokios tos priežastįs?

— Pati ir keturi vaikai.

tuomet bus laimingas! Pašventęs visą savo gyvenimą vien brolių naudai, žengs jisai tvirtu žingsniu vargingu šio gyvenimo keliu; o ji, Kardaitė, bus jojo gyvenimo sąkeleivė, ištikimiausia drauge bei padėjėja... Kaip puiku!

Ir tokiu budu svajoja juodu ištisą vakarą, iki sapnų deivė atskridus neparagina grįžti namon...

Ir plaukia taip Vergui diena po dienos. Šit jau ir vakacijos. Vergas sulaukęs antgalo tos taip pageidaujamos valandos, atsisveikinęs su Kardaite, važiuoja pilnas džiaugsmo ir vilties sodžiun, tikisi atrasiąs ten laimę. Bet žandarai, padarę kratą pas jo tėvus, senai jau jo laukia išplėtę nasrus, kad sugriebus į savo nuožmiąsias rankas, atskirti jį ant visados nuo tų, su kuriais jis trokšo praleisti kartu visą savo gyvenimą, dalytis laime ir vargais, — atskirti, kaipo neištikimą valdžiai žmogų, išbloginti kur tolimon Gudijon, uždaryti kalėjiman, atimti brangiausią žmogaus savastį — liuosybę — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — —

Jau šeši metai praėjo nuo suėmimo Vergo. Ir štai dar jis guli prispautas ligos ankštame kalėjimo kambarėlyje, toli nuo Tėvynės, nuo viengenčių, dalydamasis savo karčiąja dalia su sau panašiais nelaimingaisiais, visų užmirštas, paniekintas...

Argi jau nėra pasaulyje tokio žmogaus, kurs dar jį atmintų, kurs da jo gailėtųsi?! Ugi Kardaitė?! Ugi tėvai? draugai?!...

Kardaitė, paskendus gyvenimo bangose, netruko jį užmiršti, išsižadėjo jo... Jau ji ištekėjusi už kito džiaugiasi gyvenimu, naudojasi juomi; jai nei į galvą neateina, kad jos mylimas, jaunų dienų draugas. Vergas pusta likimo nustumtas toli Gudijoje tamsiame kalėjime ir tempia sunkų savo gyvenimo jungą jau artimon amžinybės stotin... Draugai senai jau apie jį užmiršo, kaipo išbrauktą iš gyvenimo, nes skaito jau jį numirusiu, užkankintu... Tėvai, ir tie jo išsižadėjo, kaipo „ištvirkusio", „ciciliko", „bedievio, — ir tie jį užmiršo...

Ir taip, jisai pusta šiam kalėjime, baigia savo juodas dienas visų apleistas, visų užmirštas, visų paniekintas...

Tiktai senas alksnis, kerodamas ant kranto Šešupės, netoli vieno miestelio, vasaros vakarais, kaip tik sužiba dangaus mėlynėje žvaigždutės, pakįla per mišką raudonas mėnulis, šnabžda tyliai su žemiau augančiais karklais, prisimena kadaisia čia-pat vaikščiojusį, o dabar visų užmirštą Vergą, ir stebisi žmonių nuožmumu. O Šešupės vanduo, pagavęs tuos jojo atminimo žodžius, kaip brangiausį turtą, šniokšdamas neša į Nemuną ir ten draug su jais puola glėbin putojančių bangų ir skęsta užmiršimo bedugnėse...

Miško Sakalas.

Šukliai 1—VI—13.

Andrejs Upits.

Nedēldienis.

(Tąsa.)

— Labą rytą, panele Rozalija! — Tik dantįs spindėjo, kai ji kreipėsi rudaplaukėn.

— Labą rytą, labą rytą, ponas meisteri! — Ji pakreipė galvą, permetė abruso galą per petį, pažvelgė primerktomis, žavėjančiomis bei gašliomis akimis ir grasiai susijuokė. — Ko gi tamsta ten saulėje sėdi? Šalta, ar ką?

— Visvien... — Brēmas nežinijo, kaip atsakyti ir ką kalbėti. Bet kalbėti norėjo. Rozalija ir vėl suskambino indus. —Na, tiktai nesudaužykite! — sušuko jis.

— Nebus tamstai jokios nuoskaudos! — Rozalija greitai atsikirto.

Mesdamas ant žemės išgertąjį butelį, Brēmas užgavo bei sujudino pilnąjį. Tasai apsivertė ir rudasis skystimas pradėjo verstiesi lauk. Bet nedaug jo teišbėgo. Brēmas pagriebė jį ir pylė į stiklą. Tuo tarpu atėjo Kivulis su popierosais. Brēmui nepatiko, kad Kivulis matė jo grubumą. Skubinai išgėrė stiklą ir vėl jį pripylė. Išgėrė ir antrąjį, sukando dantis, tarp kurių pateko smiltįs ir piktai sumurmėjo.

— Ek — gero alaus šį rytą beturį... — Paėmė dvi dėžuti „Rygos" popierosų ir įspraudė šalbierkos kišenėn. — Dar porelę atneškite.

Kivulis tiktai pamojo galva ir greitai sugrįžo atgal. Brēmas, paraudęs, ir vėl kreipėsi į lango pusę. Rozalija šluostė torielkas ir šypsodamos pro kaktą žiurėjo į meisterio pagelbininką.

— Prosit, panele! —Brēmas pakėlė stiklą. — Gal norite paragauti? — Usai buvo šlapi ir išsidraikę bei nusvirę žemyn. Per juos matėsi reti, gelsvi dantįs.

— Dėkavoju, ponas meisteri, — Rozalija atsakė ir gašliai truktelėjo pečius. — Tai ligi vakaro visai pasigerč.

— Tai kas! — Brēmas, kai padilgintas, garsiai susijuokė ir pasitrynė ant savo dėžės. Akys buvo pasidarusios dar siauresnės ir labiau spindėjo. Visu savo ugiu pasilenkė lango pusėn. — Na, pasiklausyk, panele! Tamsta sų žiurkštu šluostai torielkas. Kas gali iš tų torieklų valgyti?

— Kartais ir su apatinio andariko sterble... — Rozalija atkirto ir ėmė ruošties apie stalą.

— Ha, ha, ha! — Brēmas kraipydamasis juokėsi. — Pekliška mergaitė! Negalėjo atitraukti akių. Juokėsi ir negalėjo susilaikyti net tuomet, kai pasirodė tarpduryje Kuvilis, kuris laikė rankoje butelius.

Bet alinės savininkas, rodos, to nė nematė nė nesuprato. Susėdo vėl greta abudu ir gėrė. Gėrė ir kalbėjo. Ypač iškalbus ir linksmas buvo Brēmas.

Taip nejuștinai prabėgo laikas. Staiga Brēmas kaž-ką išgirdo aname kieme. Pasijudino ir greitai atsistojo.

— Žmona su mergaitėmis sugrįžo... Jos neturi rakto... Skubinai išgėrė pastarąjį. Išsitraukė krepšiuką ir davė pinigus. Beduodamas panigus ką-tai sumanė ir dar pridėjo dvidešimtį kapeikų.

— Duokite dar vieną butelį alaus ir vieną kvaso. Reikia namo parsinešti. Bet greičiau — medlžiu...

Abudu buteliu laikydamas vienoje rankoje, o kitoje popierosą, su pasididžiavimu Brēmas skubinosi linkon vartų. Eidamas pro langą patėmyjo, jog Rozalija žiuri stačiog į jį. Kaž-kas tokio buvo jos akyse, kas išnaujo sujudino jo gįslose kraują, karšta vilnis įsimušė į galvą. Butinai turėjo jis prieiti prie lango ir įgnybti į storąją, raudonąją ranką... Betgi negalėjo. Sukando popierosą, susuko usus ir skubinai įėjo į savo kiemą.

Klarutė ir Frida, pasipuošusios naujais rubais bei skrybėlėmis, pasididžiuodamos po kiemą vaikščiojo ir sukinėjosi.

— Tėte, kur tu buvai išėjęs?— Klarutė priėjo prie jo ir įsikabino į ranką. — Mamė stovi augštai pas duris ir senai jau laukia. — Frida, su nuožvalga pažiurėjo į butelius.

—Taip, taip... Leiskk! — Brēmas norėjo pasiliuosuoti. Kartais buvo nemalonu, kai tos mergiščios prie jo lindo. Gi dabar prieš jo akis stovėjo stora, raudona ranka.

Žmona neištikimai žiurėjo nuo laiptų galo. Negražus, išdžiuvęs, nubalęs veidas! Ant įdubusių mėlynų gįslelių tinklelis... Pačiame priekyje truksta vieno danties.... Et!... Tečiau jis susivaldė, stengėsi išrodyti smagiu bei linksmu.

— Parnešiau vieną butelį alaus ir vieną kvaso... — ir sudavė su raktu per butelį. — Vakar gavau algą, tad jau nedėldieniais per pietus galima... Taip — ir popierosų...

— Na, tu ir vėl pradėk... — pyko žmona. Ir įėjusi paskui vyrą į virtuvę, metė kampan parasolį.— Reikia stebėtis! Nė valgęs nė gėręs...

— Tik ką atsikėliau, — Brēmas melavo. — Kietai buvau prmigęs. — Nusivilko švarką ir atsigulė į nepataisytą lovą. Kojas pakėlė į viršų ir pasidėjo ant lovos galo, rankas pakišo po galvos, rukė popierosą ir žiurėjo, kaip dumai verpėsi ligi lubų.

Pasidėjus skrybėlę, žmona iškišo galvą per atvirą virtuvės langą.

— Frida! — ji piktai sušuko.— Ko tu ten sėdi ant purvinos lentos. Ak tu kiaule! Ar tau ta šlebė vienai dienai! Tuojau eikš viršun ir nusivilk! — Mergaitė ką-tai atsakė. T-taip... nesuvalkiosi... Na, tai ir žiurėk!

Brēmas žiurėjo į dumų kamuolius. Galvoje buvo justinas alkoholio sunkumas. Per visus sąnarius tvino savotiškas, patinkamas pailsimas. Viskas buvo gerai. Toliau, rodos, labiau nusilpo... Įtraukė ligi pat dugno dumą. Ant lieužuvio ir gerklės gale jautė patinkamą tabako kartumą. Į nosį palengvėliu durė alaus raugas... Išputė iš burnos dumą ir žiurėjo į besiraitančius kamuolius. Musės zįzė aplink, bet ant jo nenutupė... Rozalija... Brēmas pradėjo mintyti apie Rozaliją ir dar patinkamiau pasidarė. Minčių gija kaž-kur nusitęsė — taip toli, kad vos neprasijuokė, bet pačiu laiku susivaldė atsipeikėjęs, tiktai stipriai pasikrutino ir perkeltė kojas, uždėjo vieną ant antros... Žmona virtuvėje kurė pečių...

Buvo ir vėl prisnudęs, kai žmona budino valgyti pietų. Atsisėdęs patinkamai pasirąžė. Į nosį jau nebedurė, bet galvoje dar buvo. Tokie patinkami, malonųs jausmai, truputį apsisvaiginus, tiktai nedėldieniais buvo justini. Pusiau užgesęs popierosas buvo išpuolęs iš burnos ir nukritęs ant šalbierkos, kur padaryta maža, geltona dėmelė. Bet dabar tai nepykino jo. Skylės dar nebuvo — ant tos vietos užėjo švarkas.

Mergaitės prie virtuvės stalu ko kalbėjo poterius. Frida kalbėjo pirma, o Klarutė lupas sučiaupusi paskui ją kuždėjo.

— „tėve!" — žmona piktai prigelbėjo, ir kreicorių užtektinai įsukusi, alaus butelį tarpkelyje įspraudusi, ištraukė korką.

Tai buvo tikras nedėldienio valgis: kiauliena su šutytais kopustais. Brēmas valgydamas visokiais budais juokojo su mergaitėmis — kimšo į burną nepaprastai didelius kąsnius, alų gerdamas vartė akis, stvėrė mergaičių kvasą, o jos laikėsi ir iš džiaugsmo klykė. Žmona išpradžių murmėjo, bet paskiau ir pati prasijuokdavo. Po kopustų moteriškosios valgė manna košę su uogų sriuba. Brēmas iš tokių niekų ironiškai nusijuokė. Nesiskubindamas išgėrė likusį alų ir užsirukė naują popierosą. Dar geriau pasidarė.

Po pietų pasirąžė, panuobodžiavo, ir nutarė eiti į žvėrinčių. Girdėjo, kad ten busiančios kokios-tai dainos. Visi pasipuošė— Brēmas net ir manchetus užsimovė, užsidėjo naująją, plačiais bryliais, baltąją skrybėlę ir pasiėmė lazdą. Prie veidrodžio ištepė usus, susuko juos, ir įsitikino, kad išrodo, kaipir ponas.

Mergaitės išbėgo pirma. Brēmas palaukė, kad ir žmona išeitų, ir paskiausia ėjo jis laikydamas abiejose rankose lazdą, pakėlęs į viršų, kad manchetai nenupultų. Pats vienas ėjo pro Kivulio alinę ir žiurėjo į langus. Bet Rozalijos nematė. Tiktai alinės savininko plikasis pakaušis blizgėjo tolokai, grįčios viduryje.

Nuėjo ligi sekančios gatvės ir sulipo tramvajun. Pirmiausia mergaitės — atsisėdo, pasitaisė šlebes, ir žiurėjo viena ir kita puse į lauką. Rusčiu, išdidžiu veidu, tiesi atsisėdo Bremienė, paeiliui pažvelgė į visas priešais sėdinčias damas, padėjo parasoliaus galą vidurin vagono ir nė per sprindį nepatraukė atgal, kai prie stočių pasažieriai lipo laukan ir vidun, su ranka bakstelėjo vienai ar kitai mergaitei pašonėn, kai tos besidairydamos sukosi beveik aplink. Brēmas nupirko keturius bilietus, sulankstė ir užkišo už šliubinio žiedo. Išsitraukė laikrodį ir lyg pažvelgė jin. Pasižiurėjo į priešais sėdintį poną, kurio manchietų galai truputėlį matėsi, pažvelgė į savo ir patraukė lauk. Bet pažiurėjęs į apdegusius, kietus delnus ir pirštų galus, apsiblausė — pasidarė jam kaž-ko neramu. Su dešiniąja ranka apėmė gana toli lazdos rankeną, kairiąją gi uškišo užu žmonos nugaros. Prakilniai prilaikė savo pačią ir pamažu nusiramino: taip išrodė gana puikiai. Pažvelgė žemyn, ant pilvo — ten voliojasi geltonasai skritulis.

Sekančioje stotyje lipo vagonan vienas Brēmo fabrikos kontoro ponų su ponia. Durįs buvo uždarytos, tad jis norėjo per stiklą pasveikinti. Bet nieko — jie nepasiliko ant platformos, ten baisiai dulkėjo — atidarė duris ir suėjo į vidų. Vagonas buvo beveik pilnas. Brēmas greitai pasikėlė ir užleido savo vietą. Žmona pasitraukė arčiau prie mergaičių, patraukė taipogi arčiau ir parasolių bei dar labiau išsitiesė. Ponas, maloniai nusišypsojo ir pamojo galva. Pasodinęs ponią ir patsai atsisėdo. Gardžiai pakvipo. Brēmas visą laiką juto nosyje pomado kvaptį, bet ir šitą suuodė.

Valandėlę jisai pastovėjo v gono viduryje, įsikabinęs į pritaisytą pasilaikymui kilpą. Bet, pamąstęs, išėjo ant platformos. Nudavė, lyg kad parukyti išėjo. Atsirėmė į vagono sieną, užsidėgė popierosą, lazda pasirėmė ir nudavė, kad dulkių visai nepatėmija. Per stiklines duris galvą pakreipęs, žiurėjo į poną ir jautės labai gerai, kad taip netikėtai susitiko su ponu, pasveikino jį ir dargi patarnavo...

Vaikščiojo po žvėrinčių, apie užtvarus. Vaikai labai džiaugėsi, bet Brēmui nebuvo nieko į ką pažiurėti, jis pradėjo nuobodžiauti, ir pailso. Pas kupranugarius kiek ilgiau pabuvo — ten buvo galima įkišti lazdą per tvorą ir gerai pabadyti su ja kupranugariui į pašonę. Norėjo pabadyti taipogi ir vilkui, kuris linosoje vietoje pririštas, bėgo į budelę ir lauk, bet bijojo, kad neįkastų.

Per visą tą laiką tolokai girdėjosi dainavimas — tarpais garsesnis, tarpais tylesnis. Galop jie prisiartino prie didelio žmonių pulko, pakalnėje bestovinčio Visi stovėjo ir žiurėjo kiton pusėn. Ten užu ištiesto, spalvuoto audeklo buvo sustojęs vyrų ir moterų pulkas — tai buvo tie dainininkai. Vienas mosikavo rankomis, o kiti dainavo. Gana juokingai tat išrodė. Brēmas užsirukė popierosą ir nusijuokė. Norėjo ir žmonai pakuždėti, bet jinai atstumė jį su alkune. Na, nieko, dainavo gana garsiai. Negalima butų nė pamintyti, kad toks mažas burelis... Brēmas pažvelgė į minią. Buvo visokių, vyrų, moterų ir vaikų. Buvo keletas pažįstamų... Kai kiti pradėjo delnais ploti, Brēmas įkišo lazdą į pažastį ir taipogi gana smarkiai suplojo.

Nieko čia taip didžio nebuvo. Ejo visi Kyšių ežero linkon. Beeinant Brēmas patėmijo keletą savo skyriaus darbininkų. Sukosėjo. Bet jie tik ką pasisuko į kitą pusę. Brēmas tyčia lukterėjo — argi neatsigrįž ir nepasveikįs. Ne. Nė nepažiurėjo, nė nepasveikino. Tyčia... Lubrakai! Brēmas stipriau sukando popierosą ir įsmeigė lazdą į smiltis. Na, palaukite tik! (T. B.)

Vertė **J. Baniulis.**

New Yorko žinios.

Barzdaskučiai vėl streikuoja. Liepos 21 d. išnaujo prasidėjo generališkas barzdaskučių streikas. Pirmiausiai metė darbą barzdaskučiai Bronx'e ir Manhattan'e, apie 3,000 darb.; šaukta buvo prie streiko 10,000 darbininkų; kiti išėjo streikan sekančią dieną.

Tą streiką iššaukė barzsdaskučių unija, kuri yra filija I. W. W. organizacijos.

Vienu iš svarbiausių barzdaskučių reikalavimų yra — laikyti barzdaskutyklas uždarytomis nedėldieniais; paskui reikalaujama, kad darbas barzdaskutyklose paprastomis dienomis tęstųsi nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro. Abelnai sakant, barzdaskučiai nori dabar galutinai nureguliuoti darbo laiką. Manoma, kad šitame streike dalyvaus apie 18,000 barzdaskučių.

20,000 mezgimo dirbtuvių darbininkų pasiryžo sustreikuoti ir pareikalauti nuo savo darbdavių geresnių išlygų. Į uniją priklauso apie 20,000 darbininkių. Liepos 22 d. Mezgėjų Unija pranešė darbininkėms, kad padarytų slaptą balsavimą kaslink streiko. Unijos organizatorius Lurie stengias, kiek galėdamas greičiau sutvarkyti darbininkų eiles; jis pasakė, kad tas streikas bus labai didelis ir butinai turi užsilaikyti darbininkų išlaimėjimu.

Pekliška mašina. Ant vardo A. Carnegie (Karnegi) jo vardo korporaciją (576—6-ta ave.) buvo dastatyta pasiuntinys. Tarnas, kuris pradėjo žiurėti, greit patėmijo, kad čia kas-tai negerai. Kada jis nuėmė papierį, pamatė gerai užtaisytą metalinę dėžutę. Tuoj apie tai pranešė policijai. Pribuvęs artileristas išsinešė tą pekliškąją mašiną su savimi. Gerai apžiurėjęs dėžutę, jis pasakė, kad spėka sprogstančios medžiagos tokia, kad gali suardyti du kvartalu. Tas baisus prietaisas liko padėtas į mažą garlaivuką ir, nuvežus į atvirą vandenyną, paskandintas.

Darbininkų organizacijos daugėjasi. Sulig neseniai pagarsintos valstijos departmento atskaitos galima patėmyti, kad skaitlius darbininkiškų organizacijų smarkiai eina didyn. Pavyzdin, rugsėjo mėn. 1912 m. buvo priskaitoma 2,469 darb. organizacijų, su 526,672 sąnariais, o kovo mėn. šių metų buvo 2,530 organizacijų su 638,818 sąnarių.

Darbininkų organizacijos praneša, kad šiais metais patėmijamas bedarbės sumažėjimas. Organizacijos sąnarių skaitliaus augimas ypač aiškiai apsireiškia audimo dirbtuvėse ir tarpe rubsiuvių.

Vietinės Žinios

— **Nepaprastas išvažiavimas.** Liepos 27 d. Rockaway Parke (Beach) atsibuvo nepaprastas išvažiavimas — jame dalyvavo gerbiamieji svečiai bei Tėvynės pasiuntiniai: d-ras J. Basanavičius, Liet. Mokslo Draugijos Pirmininkas ir p. M. Yčas, Valstybės Dumos Atstovas. Čia kiekvienas turėjo progą susipažinti ir pasikalbėti su tais gerbiamais musų svečiai. Ant galo buvo viešbutyje draugiška vakarienė, kurioje dalyvumą ėmė virš 40 asmenų. P. Račkauskas, „Tėvynės" redaktorius, apsakė tikslą svečių atkeliavimo ir linkėjo svečiams grįžti Tėvynėn bent su $50,000. Toliaus Dr. Bacevičia iš Elizabeth, N. J. ir P. Mikolainis kalbėjo apie svečių mierį ir apie Dr. Basanavičiaus darbus musų kulturoje, Vietinis klebonas kunigas V. Varnagiris, savo kalboje ragino visus prisidėti aukomis ne vien savo, bet ir savo gimines bei draugus prie to kviesti, pasižadėdamas iš savo pusės dirbti tiek, kad pasiekus tikslą. Abudu svečiu kalbėjo net po tris kartus. Visi svečiai buvo labai užganėdinti. Keliolika ypatų pirko po sieksnį žemės L. M. D. ir D. namams, Vilniuje, kiti aukavo pagal išgalę. P. M. Bučinskas pastojo nariu-šelpėju L. M. D. ir D. ir, jau pirmiaus, įmokėjo $100.oo.

— **D-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas** liepos 28 d. išvažiavo į Chicago. Gerbiamieji svečiai mano prabuti Amerikoje nemažiau trijų mėnesių; apvažiavusiu visas lietuvių kolonijas, prieš grįžtant Lietuvon, jiedu nekuriam laikui sustos Brooklyne, kur laike susirinkimų bei prakalbų bus renkamos aukos Tautos Namui Vilniuj.

— **Netikėta mirtis.** Liepos 19 d., subatos naktį į nedėldienį, apie 4 val. ryto, prie Arbucle cukraus fabrikos prieplaukos (dokų), kraunant gatavą cukrų į laivą, tarpe prieplaukos ir laivo, įpuolė į vandenį ir prigėrė **Pranciškus Višniauskas.** Nors buvo mesta virvis, bet be pasekmės. Kunas atrastas liepos 23 d. ties Pasific gt. palei South ferry. Velionis paėjo iš Kauno gub., Telšių pav., Šačių parapijos; jis turėjo apie 32 m. amžiaus, Amerikoje prabuvo 8 metus; jo moteris — Lietuvoje. Prie jokių draugysčių Pr. V. neprigulėjo; kišenėje rasta 1 dol. 60 centų pinigų. Palaidojimui pinigai surinkti vaikščiojant po lietuvių stubas. **J. L—is.**

— **Pridabos parką.** Majoras Gaynor liepos 12 dieną pasiuntė veikančiam policijos komisionieriui Douglas I. McKay laišką nurodydamas, kad paskirtų į Prospect Parką, Bruklyne, policijos sargybą apsirengusių paprastomis

drapanomis. Ta sargyba turės pridaboti, kad po parką nesivalkiotų visoki „padraikos''. Priegtam jisai savo laiške prašė, kad vyriausias magistratas Kempner paskirtų vieną magistratą į Prospect parko policijos stotį, kuris galėtų umu laiku nuteisti suareštuotus vaikiščius ir kitus. Ligi šiol suareštuotuosius uždarydavo policijos stotin ir ten laikydavo per naktį ligi ryto, kuomet buna magistrato tokie prasižengėliai teisiami.

— **Apsauga nuo ugnies ant tramvajų.** Liepos 17 d. Public Service Commission paliepė Long Island ir New York Consolidated geležinkelių kompanijoms įtaisyti kiekviename tramvajuje vieną ar daugiau chemišką gesintojų. Šitas prisakymas tur but išpildytas iki rugsėjo 15 d. Kompanijoms bus uždrausta leisti elektrikinius karus, neapsaugotus viršminėtais gesintojais.

— **Namų statymo operacijos.** Liepos 18 d. liko pagarsintas Department of Buildings raportas, nurodantis, kad namų statymo opreacijos laike paskutiniųjų šešių mėnesių sumažėjo beveik ant $3,400,000. Sulig to raporto laike šešių mėnesių, baigiant birželio 30 d., buvo pastatyta naujų namų ar perdirbta senų ant sumos $18,639,644; pereitais metais tame pačiame periode ta suma siekė 22,031,147.

Pirmame pusmetyje 1912 m. buvo paimta leidimų statyti naujus namus ar perdirbti senus 5,856, o 1913 m. — 5,625, butent, 231 mažiau. 166 iš šiame pusmetyje statytų namų kainuoja daugiau $20,000; devyni padaryti iš plytų maldnamiai kainuoja 272,500 dolerių.

— **Draugiški išvažiavimai.** Simano Daukanto Dramatiška Drja nutarė parengti išvažiavimą ant rugpjučio (August) 17 d.; apie išvažiavimo vietą ir kaip nuvažiuoti bei kitokios smulkmenos bus pranešta prieš pat išvažiavimą „Vienybėje Lietuvninkų''.

— **213 kuopos SLA. Draugiškas išvažiavimas** atsibus 3 d. rugpjučio (August) nedėlioj, 2 val. po pietų, Corona giraitėje, ant Old Flushing Road, North Beach, L. I.

Kviečiam 213 kp. SLA. savo narius ant to liksmaus išvažiavimo ir prašom atsivežti savo pažįstamus, nes išvažiavimas yra parengtas labai dailioje vietoje, kur kožnas, tikimės, bus kuogeriausiai užganėdintas.

Davažiuoti galima iš Williamsburgo Grand St.—North Beach karais. Išlipti reikia kaip pasibaigs už 5c. važiavimas, tai yra, ant Old Flushing Road. Eikite po kairei apie kokias 3 minutes ir ten tai rasite musų augščiau minėtą vietą. **Komitetas.**

PIGIOS OPEROS.

Žmogus — tasai gamtos karalius — tarp daugelio kitų ypatybių, statančiųjų jį augščiau už kitus visus tvarinius, apdovanotas yra kalba. Su kalbos pagalba žmogus išreiškia savo mintis. Mintis išreikštos žodžiais tam tikroje gražioje formoje — tai kalbos vainikas, tai poezija. Vaizdingesniam minčių išreiškimui žmogus vartoja greta kalbos da ir veikimą. Veikimas supintas su poezija padaro augščiausiąjį dailės atvaizdinimą — dramą. Vienok pilnamjam žmogaus sielos atvaizdinimui da neužtenka nei poezijos, nei dramos: savo jausmų, upo ir minčių išreikimui žmogus vartoja da vieną budą — muziką. Nebereikalo muzika, kaipo aiškiau atvaizdinanti žmogaus sielą, kaipo lengviau suprantama ir kaipo greičiau kiekvienam prieinama —yra vadinama dievų kalba.

Poezija, drama ir muzika — tai atskirųs budai žmogaus sielos atvaizdinimui. Supinti visi tie trįs budai draugėn padaro augščiausią dailės šaką — **operą.**

Opera — tai scenos karalienė. Jai statomi puikiausi rumai, išleidžami didžiausi iškaščiai, jai dirba talentingiausi genijai. Užtai opera ir yra taip labai visur branginama.

Mums, lietuviams, sparčiai žengiantiems progreso keliu, butinai reikia susipažinti ir su opera. Tiesa, daromi jau bandymai įsteigti net savitą operą, bet ji kolkas da tik iš vystyklų išvyniota ir gana neįvairi. Mums reikia susipažinti su visasvietine opera, su įvairių genijų tvariniais.

Pastaraisiais metais Broklyno ir New Yorko lietuviams buvo gan sunku operą pamatyti, nes turėjome New Yorke tik vieną operos namą — Metropolitan Opera House, kur bilietų kainos buvo gana augštos (mokėdavo po 2 dol. už vietą stovėjimo) ir tai nevisada budavo galima bilietus gaut.

Vienok dabar galime pasidžiaugti: ateinančiam sezonui tapo įsteigta draugovė **Century Opera Company,** kuri duos pamatyt už pigias kainas visas didžiąsias operas. Operos bus statomos labai gražiame teatre **Century Opera House prie** vakarinio šono Central Park'o, tarp W. 62 ir W. 63 gatvių, New Yorke. Bilietų kainos pastebėtinai pigios: visos sėdynės parteroj (orchestra) po 2 dol., visos sėdynės prieangyje — po 1 dol. 50 ct.; pirmamjame augšte: keturios eilės po 1 dol., keturios eilės po 75 cent., likusios — po 50 cent.; antramjame augšte visos sėdynės po 25ct. Seredų popietinėms (matinee) operoms ir nedėldienių koncertams sėdynės nuo 25 ct. iki 1 dol.

Kiekviena opera bus lošiama ištisą savaitę kas vakarą ir apart to seredomis ir subatomis popietinėse (matinee). Kiekvieną nedėlvakarį bus koncertai iš operų. Operose dalyvaus įžymiausieji pasaulio dainininkai. Operų sezonas prasidės nuo rugsėjo (September) 15 dienos šiokioj tvarkoj:

Savaitėje nuo rugs. 15 bus lošiama opera „Aida'', nuo 22 — „Džiokonda'', nuo 29—„Hoffmano papasakojimai''.

Nuo spalio 6 d. — „Luiza'', nuo 13 — „Poni Plaštakėlė'' (Madam Butterfly)'', nuo 20 — „Romeo ir Julia'', nuo 27 — „Trubaduras''.

Nuo lapkričio 3 d. — „Lakme'', nuo 10 — „Thais'', nuo 17 — „Lohengrin'', nuo 24 — „Dievo Motinos Deimantai''.

Nuo gruodžio 1 d. — „Lucia di Lammermour'' nuo 8 — „Manon'', nuo 15 — „Cigonaitė'', nuo 22 — „Carmen'', nuo 29 — „Tristan ir Isolda''.

Po Naujų Metų iš eilės bus lošiamos operos: Cigonija (La Boheme) Hugenotai, Toska, Koenigskinder, Faustas, Tannhauser, Traviata, Cavaleria Rusticana ir Pagliacci (draugėje), Samsonas ir Delila, Rigoletto, Zuzanos paslaptis, Rheingold, Die Walkure, Siegfried, Gotterdammerung ir daugelis kitų.

Pirm nueisiant pasiklausyti operos, patartina kiekvienam nusipirkti libretto (t. y. kningutę, kurioje surašytas visas lošimas) ir namieje gerai persiskaityt, taip, kad pirm nueisiant teatran jau žinotumei, ką ten loš ir dainuos. Tuomet atsisėdęs teatre jau tik tėmysi, kaip bus opera atlikta ir tik tada pamatysi visą operos grožį. Nežinodamas operos turinio nieko nesuprasi į sceną bežiurėdamas, nes ten aktoriai nieko nekalba, tik viską dainuoja, tad sugaudyti turinį iš dainavimo gana sunku.

Operų librettus angliškoje kalboje galima gaut visuose knygynuose. Kaina nuo 15 iki 25 ct.

Šiomis pigiomis operomis privalėtų pasinaudoti ypatingai musų jaunuomenė, dalyvaujančioji lietuviškoje scenoje. Čia pamatytų ne tik ką klašikuosius veikalus, bet ir pasimokytų, kaip reikia scenoje lošti, kaip dainuoti, kaip valdyti balsą. Tas atneštų labai-labai didelę naudą musų jaunutei scenai. **P. Bukšnaitis.**

PRANEŠIMAS IŠ SEATTLE, WASH.

Iš visur gaunu daugelį laiškų su užklausimais kaslink darbų Alaskoje, tenykščių gyvenimo išlygų ir tam panašių dalykų. Negalėdamas del stokos laiko visiems ypatiškai atsakyti, meldžiu, idant rašytojai su tokiais užklausimais kreiptųsi ant sekančio adreso: **„U. S. Immigration Service, Ketchikan, Alaska.''** Laiškus galima rašyti arba lietuviškai arba angliškai.

Visokius tokio turinio užklausimus atsakinėdavau visiems ypatiškai, budamas perdėtiniu-inspektorium imigracijos Alaskon; taipgi kelis kartus plačiai aprašiau apie Alaską laikraščiuose — dabar gi, man ten negyvenant bus tinkamiau kreipties su tokiais užklausimais ant augščiau paminėto antrašo.

Gal bus neprošalį čion pranešt, jogei iš priežasties didelio pasidauginimo mano klijentų tarpe tautiečių ir del artimesnio susinešimo su visais kaslink legališkų dalykų perkėliau savo office'ą iš Alaskos į Seattle, Wash.

Pragyvenęs čia kiek ilgiau ir geriau apsipažinęs su šita apielinke, pranešiu plačiai visuomenei apie tos vietos uždarbius, gyvenimo išlygas ir apie lietuvius Washingtono valstijoje.

Mano antrašas dabar toks:

Kazis Kriauczunas,
403 Lyon Building,
Seattle, Wash.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame, kad dabar generališku **„Birutės'' agentu Amerikoje vietoj** „V. L.'' ledėjo **J. J. Paukščio yra** aptiekorius **V. J. Daunora,** gyvenąs po 229 Bedford Ave., Broklyn, N. Y. Taigi, su visais reikalais, paliečiančiais „Birutę'', malonėkite kreipties pas p. V. J. Daunorą augščiau paduotu antrašu.

„V. L.'' Administracija.

ŠIS--TAS.

Be religijos. Kaip rašo rusų laikraštis „Dien'', skaitlius žmonių, nepripažįstančių save dabar esančių religijos sąnariais, augąs nepaprastu greitumu. Berline susidarė net tam tikras komitetas, kuris suteikia patarimų apleidžiantiems kurią nors religijos organizaciją. To komiteto pirmininku esąs laivyno kapitonas, juriskonsultu vienas žinomų valstybės teisės profesorių.

Tikriausią statistikos medžiagą del šito klausmio suteikia visos Vokietijos ir Berlino miesto sąrašai.

Dar 1905 m. nepripažįstančių religinių organizacijų Berline ir jo priemiesčiuose buvo tik 12,609 žmonės iš 3,3 mil. viso gyventojų skaičiaus. 1910 m., skaitant Berline 3,7 m. žmonių — be religijos buvo jau 67,061. Komietui rimtai pasidarbavus, pradedant 1910 m., skaitlius išaugo iki 120,000, kuomet išviso Berline priskaitoma 4 mil. gyventojų; taigi bereliginiai sudaro 3%. Statistikos žiniose jie pažymėta visokiais vardais „laisvi religiniai'', „laisvamaniai'', „be religijos''...

(„Liet. Žin.'')

DRAUGIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS.

Liet. Gimnastikos Klubas parengia draugišką išvažiavimą, kuris atsibus **Rugpjučio (August) 3-čią dieną, 1913, Maple Glove Parke, Augustina Ave. ir Newtown Road, Richmond Hill, L. I.** Šiame išvažiavime dalyvaus vietiniai chorai ir bus taip visokių pasilinksminimų bei žaidimų.

Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti ir linksmai ppraleisti laiką.

Iš Broklyno reikia važiuoti Union arbe Bushwik aves. karais iki Ridgewood Depot ir persimainyti ant Myrtle Ave.—Richmond Hill karo važiuoti iki Jamaica Ave. Išlipus ant Jamaica Ave. eiti po karei per geležinkelį—Lefferts Ave. Lefferts ave. reikia eiti apie 10 minučių iki daeisi parką. Ant Jamaica ave. musų draugai lauks ir kiekvienam nurodys kelią, kaip da eiti. — Meldžiame nesivėlinti, nes pradžia bus 12 val

Kviečiame **Liet. Gim. Klubas.**

Pajieškau savo pusbrolio Jurgio Ragazinskio iš miesto Pompenų, Panevėžio pav., Kauno gub. Meldžiu atsišaukti ar pranešti ant šio adreso:

Katerina Balaišiutė,
151 Dupont Str., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DĖŽUTĖ.

K. Labanui: — Tamstos straipsneliai spaudai netinka. Taigi nedėsime.

J. P. Raulinaičiui: — Apie lietuviškus rekordus užteks jau to, kas buvo rašyta. Jeigu Columbijos firma butinai nori turėti bei išleisti lietuviškų rekordų, tegu ji susitaiko su dainininkais. Tai ir viskas, kas galima pasakyti. Strapsnelio nedėsime.

A. Dagiui: — Tamstos vaizdelį-fantaziją gavome. Ačiu. Lauksime daugiau.

Miško Sakalui: — Tamstos vaizdelis telpa šitam numeryj. Gražiai rašote, todel lauksime daugiau iš-po tamstos plunksnos išsiliejusių tvarinių.

St. R.: — Tamstos straipsnelyje „Žingsnys Pirmyn'' labai daug jausmingų žodžių,o net ir ištisų frazių, bet viskas betvarkėje neturi jokios saryšio, o vietomis neatsako tikram dalykų stoviui — pavyzdin, kur Tamsta kalbi apie senovės lietuvių poetus, kompozitorius ir kitus dainius, visai neapsvarstydamas to, kas tai yra liaudies dainos ir kokiu budu jos susidarė. Ištaisyti Tamstos straipsnelio negalima, nes jis rašytas „poeziškoj'' formoj, o panašius dalykus gali taisyti patsai tvėrėjas. Gaila, kad Tamsta tiek daug rašydamas, nepasistengi susipažinti arčiau su lietuvių kalbos gramatika, sintakse ir pradinės logikos dėsniais. Vertėtų daugiau paskaityti geresniųjų lietuvių rašytojų veikalų.

Paimkim nors pirmasias ir priešpaskutiniasias straipsnio frazes ir tuoj šiek-tiek pamatysime, kokioj spalvoj parašytas ir visas straipsnis.

„Kas žin kas-tai, man sikį rodos į ausį patilom su didelią entuzijazmą snipzdėjo, kad tarpe lietuviu pradeda smarkiai pletotis patraukimas prie muzikos dailes. Tas kurys man teip tilo, pagal pat mano ausį laikydamas savo lupus pasakodavo apie tos linksmus del manį navenus; apt kiek aš dabar patiriau, aš tikrai atsidaves visiškai muzikos reikalams.

. . . . . .

„Tas kuris man į ausį patilom snipzdėjo, nors aš jį neregejau; bet ant kiek aš dabar patyriau buvo dvasia musų darbštaus tautietį M. Petrauską''.

Galop, Tamsta sumaišai straipsnį su paprasta korespondencija. — Nedėsime. Pasistengkite geriau savo rašinius apdirbti.

Didis kalbėtojas.

— Ar žinai ką, poniute, mano vyras, kurs paprastai tyli, Blaivininkų susirinkime net penkis kartus kalbėjo.

— Na, ir ką gi jis ten sakė?

— Dukart pasakė „bravo'', dukart „sutinku'' ir vieną kart, kreipdamos į kaimyną, atsiliepė: „kada gi bus galas tam posėdžiui, reikėtų ir pietų pavalgyt''...

PIGUS IŠPARDAVIMAS NAUDINGŲ IR PIGIŲ DAIKTŲ!

Pirkis tuojaus, nes paskui taip pigiai negausi.

1) Stereoskopas (parodantis gražius paveikslus ir 25 gražus paveikslai 1.00
2) Padidinantis stiklas, saulę pritraukiantis ..... 75c.
3) Nausidarbio kryželis su deimantais ..... 75c.
4) Kaklinės špilkos nuo 25 iki 35c.
5) Mikroskopas tyrinėti mažą gyvybę ..... 25c.
6) Vargonėliai (dumburėliai) 30c.
7) Vyriški, storai auksu lieti žiedai 1.00
8) Magiškos kortos ..... 10c.

Kas prisiųs „Money Orderį'' ant 4 dolerių, gaus visus tuos daiktus, kurie yra verti $4.50.

Gali ir pačto markėmis (stmps) prisiųsti. Iš Canados markių nepriimam.

Adresuokit:

P. Narvydas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(32)

FARMOS! FARMOS!

Tėmyk ir atmink, jog naudą turėsi ten, kur surasi sau puikų gyvenimą. Nemėtyk sunkiai uždirbtų pinigų po karčiamas nė ant kitų niekniekių, bet pirkis gabalą žemės ir dirbk sau, ne kitiems. Šioje apygardoje yra didelė lietuviška kolonija, kur daugelis yra apsigyvenusių lietuvių, kurie yra laimingi ir užganėdinti ir sveiki. Dabar yra geriausias laikas apžiurėti farmas ir kas ant jų auga šiame krašte.

Akras žemės kaštuoja nuo $12.oo iki $20.oo.

Delei platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu:

Cristal Lake Farm,
Wellston, Mich.

Skausmai ir Diegliai

priklauso prie paprasčiausių vidurių suirimų šiame metų laike.

Severos Vaistai Nuo Viduriavimo

(Severa's Diarrhoea Remedy)

yra gyduolė sustiprinanti ir reguliuojanti vidurius. Pasekmingos ir vertos užsitikėjimo: vidurių paliuosavime, diegliuose ir vidurių skausmuose, esant žarnų uždegimo prajovams.

Kaina 25 c. ir 50 c.

Severos Gothardo Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

priklauso prie geriausių išlankinių gyduolių nuo reumatiškų skausmų. Patariamas **reumatizmo strėnose, skaudėjimų kryžkaulio, šonų ir krutinės, nuo susidaužymo, aptinimų ir uždegimų.**

Parduodamas dabar dviejų didumų: 25 ir 50 c.

Jeigu reikalaujat vaistų — reikalaukit Severos. Reikalaukit, kad Jums duotų ne kitokius, tik Severos. Jeigu jusų aptiekorius negali jų pristatyt, parsitraukit stačiai nuo musų.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

BLOGAS VIRINIMAS.

Mes valgome perdaug. Mes prisivalgom neatbodami į neatsakantį valgį, kuris nėra musų kunui naudingas. Didesnė tokio valgio dalis yra nesuvirinama ir taip liekasi viduriuose; iš to kįla visokie sunkumai, nesmagumai, skaudėjimai, kaip abelnai, taip ir galvoje, blogas kvapas, mėšlungis. Tai yra labai gera dirva visokioms antkratoms. Mes privalome pasirupinti, idant prašalinus tokį nesuvirintiną valgį ir neprileidus jam rugti kune ir veisti ligų. Pavelykite rekomenduoti jums Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, kurisai išvalys tą nereikalingą madžiagą ir sutvarkys jusų vidurius. Jisai pagelbės prie žarnų užsikimšimo, vidurių skaudėjimo, vėmimo, geltligės, galvos skaudėjimo, apetito netekimo ir nerviškumo. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Sshland Ave., Chicago, Ill. Raumenų sąnarių štyvumą gerit pagydys Trinerio Linimentas.

KRAUTUVE ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda krautuvė — grosernė ir bučesrnė; geroj vietoj, biznis eina gerai; vieta apgyventa lietuviais ir lenkais. Priežastis pardavimo — keliavimas į Lietuvą. Prie krautuvės parsiduoda arklis ir vežimas. Norinti plačiau sužinoti, kreipkitės sekančiu adresu:

Jonas Stalgaitis,
530 Rakoway Ave., Brooklyn, N. Y.
(32)

20-tas Metinis PIKNIKAS!

Draugystės Šv. Jurgio. Atsibus Subatoj. 2-trą dieną Rugpjučio, (August), 1913 m., Washington Casino parke, prasidės nuo antros valandos po pietų. MALONŲS VIENGENČIAI! Maloniai užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaites, kaip jaunus taip ir senus, ženotus ir pavienius iš visų lietuviškų apielinkių: Brooklyno, Maspetho, New Yorko, New Jersey, Newarko ir Elizabetho Porto, ant musų iškilmingo Piknike. Taigi nepamirškit, malonėkit atvažiuot ant viršt minėtos vietos ir dienos ko skaitlingiausia, nes muzikantus užkvietėm iš Rygos, kurie grieš visokius lietuviškus šokius, kur galėsite linksmai praleisti laiką ir pasimatyti su pažįstamais. Da čia turim biskį pasakyt, jogei musų piknikas yra didžiausias ir apsejimas be vaidų, per tai nepatingėkit ir kitiems pasakyti. Visi iš vien Ura! o mes busime visiemms dėkingi. Taipogi ukviečiam visas draugystes iš Brooklyno ir New Yorko ir Maspethe.

Draugystėms incorpore įžanga dovanai. Pavieniams: kaip vaikinams, merginoms, taip ir vyrams ir moterims įžanga 25 centai.

Vardu visos draugystės kviečia komitetas: Prez. J. Pečukaitis, Sekretorius A. Buzas, Kas. S Dragunaitis, Floor Man. F. Gilis; Getmanai: J. Palubinskas, J. Karalevičius ir J. Maknavičius.

Nuo Williamsburgo tilto Grand str. karai daveža iki parko. Nuo Brooklyno tilto Flushing karai daveža iki parko. (31)

„Vienybės Lietuvninkų"
KELIAUJANTI AGENTAI!
J. DIGRYS,
S. SZAFRANAUCKAS.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

K. Labanas

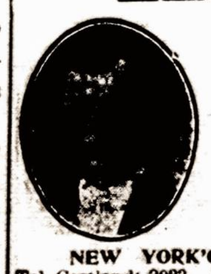

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923 **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.

Laivai išplaukia iš New Yorko
Rugpjučio—August mėn.

1 į Liverpool,
1 į Southampton,
2 į Antverpen,
2 į Liverpool,
2 į Hamburg, Expess,
2 į Glasgow,
5 į Bremen, Experss,
6 į Liverpool,
7 į Bremen,
8 į Southampton,
8 į Liverpool,
9 į Harmburg,
9 į Hamburg, „Imperator'',
9 į Antverpen,
9 į Glasgow,
9 į Libau-Libavą,
9 į Bremen,
12 į Rotterdam,
12 į Bremen, Express,
13 į Liverpool,
15 į Liverpool,
16 į Antverpen,
16 į Glasgow,
19 į Rotterdam,
19 į Bremen,
20 į Liverpool,
21 į Hamburg,
22 į Liverpool,
23 į Glasgow,

Rugsėjo—September mėn.

Dienos išplaukimo ir laivų vardai.

Į Bremen — perkė $35.00 ir $40.00
2 Kronprinz Wilhelm
6 George Washington
9 Kronprinzesin Cecilie
16 Kaiser Wilhelm der Grosse
23 Kaiser Wilhelm II
25 Friedrich der Grosse
30 Kronprinz Wilhelm
Į Rotterdam — $35.00.
2 Noordam
9 Ryndam
16 Rotterdam
23 Postdam
30 New Amsterdam
Į Libavą—Libau — $33.00.
6 Kursk
20 Russia
Busų-Amerikos linija į Rotterdam—$31.00.
Į Antverpen — $35.00.
6 Lapland
17 Kroonland
24 Vaderland
Į Hamburg — $35.00 ir $37.00.
3 Kaiserin Augustte Victoria
4 President Lincoln
11 Pennsylvania
20 Imperator
20 Patricia
24 Amerika
Į Liverpool — $35.00.
4 Baltic
11 Adriatic
18 Celtic
25 Cedric
Į Liverpool—Cunard Line — $35.00.
4 Campania
7 Carmania
11 Mauretania
18 Lusitania
21 Caronia
25 Campania
Į Southampton — $33.75.
5 Philadelphia
12 New York
19 St Paul
26 St. Louis.

Į Glasgow — $32.00.
5 Calendonia
13 Columbia
20 Cameronia
27 California.

Mes parduodame laivakortes tarp Bremen—Baltimore, tarp Breme—Philadelphia, tarp Antverpen—Boston, tarp Antverpen—Philadelphia, tarp Libavos—Halifox, tarp Liverpool—Boston, tarp Libavos—Boston, tarp Libavos—Montreal, tarp London—Montreal, tarp Buenos Aires—New York, tarp Triest—New York, tarp Bremen—New York, tarp Hamburg—New York, tarp Rotterdanm—New York, tarp Antverpen—New York, tarp Levrpool—New York, tarp Libau—New York, tarp **Southampton—New York,**

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškeliavimo, idant butų galima sužinoti laiką, kada ir kur pasitikti.

Pirkusius pas mus laivakortes, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

J. J. Pauksztis & Co.,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIAS KONCERTINKAS ir Armonikas

gausi pas mane, taipgi visokius muzik. instrumentus ir lietuviškas knygas. Rašyk man Katalogo reikalaudams, kurį pasiunčiu visiem dykai. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
312-314 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) **$1.00**

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... **15c**

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... **10c**

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... **35c**

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu **legališką** mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa Callege of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie **Ferry Str.**
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite katalioga dykai. Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką arba šio antrašo:

A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) atsižmokesčio vietiniai kreipkitės pas mane.

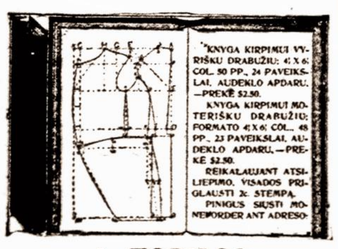

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem velijam eit pas

Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios ataskaitingiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kajp išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA M. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. **Brooklyn, N. Y.**

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų

ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čyščiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, *versta K. Puidos.*
Pusl. 143. Čienia 45 centai.

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuotų tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus styliaus. Biednos lietuvės mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rodos sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsireiškia žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokietį, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės'' bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jąs tinkamai ir prisirengę suloš.

VISUOTINOJI
HISTORIJA

Satyriškai parašyta senojo ir naujojo pasaulio historija. Čienia 60 centų.

Šitą storoką kningaitę galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ją skaitydami turės ir naudą ir linksmą zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika''. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmink, kad tai juokas. Bet historiškus vardus įsidėk. Jau jie tai tikri.

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, *davė šiame veikale tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų.*

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas'' gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatizuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražūdymą mergaitės nekaltybės. „Mirga'' yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinės'', tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

J. J. PAUKŠTIS & Co.
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A Š A L P A — A P Š V I E T A

V I E N Y B Ė

Liaudies Dainos,

Solo balsui ir pianui, sutaisė
MIKAS PETRAUSKAS.

1. Vai aš pakirsčiau žalioj girioj klevelį ..... 20c.
2. Jojau dieną, jojau naktį 60
3. Siuntė mane motinėlė į jureles vandenėlio 20
4. Šių nakcialy, per nakcialy nemigau 30
5. Ko liudit sveteliai, ko nedainuojat? 20
6. Saulelė raudona, vakaras netoli 25
7. Tykiai, tykiai Nemunėlis teka 15
8. Už šilingėlį, už mažulėlį 30
9. Skyniau, skyniau skynimėlį 15
10. Dovanojo man motulė baltų drobely 15
11. Jahna mahte seeru sehja, lihgo 15

Viso $2.65

Gaunamos pas:

J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

LIUDAS GIRA.
ŽALIOJI PIEVELĖ.
EILIŲ RINKINYS.
PREKĖ 65 centai.

200 ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore.
Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais.
Jaunuomeniai dovanėlė.
Sutaisė **Mattas Grigonis.** **Prekė 75 centai.**
NAUNAMOS PAS:
J. J. PANKKŠTIS & CO.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.

Išsiveržimas.

Verikselė arba netikrasis išsiveržimas, pučkai ir visokios odos ligos. Be jokios opeeacijos, skaudėjimo ar aplejdimo savo kasdieninio darbo.

1. DEL TO — Kad jo neskaudanti metoda yra naudojama per jį suviršum 25 metais, o josios naudingumas likos prisavintas per taip vadinamus Rupturos „Specialistus'', kurie jąją ir naudoja.

2. DEL TO — Kad suviršum į 12,000 išgydė ligonių, o nekurie pribuvo iš tolimų šalių gydytis, o kuris tik vienas pasekmingai gydo.

3. DEL TO—Jog kožną savo žodį gal pinigiškai ir profesionališkai užtikrint, kur duoda ligoniui, o budamas tarp jų 25 metus yra gana paliudĩnančiu.

G. A. Frintzinger (policmanas) iš Wilkes Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo, 5 metai nenešioja jokių diržų.

Thom. R. Williams, angliakasys iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržino. 5 metai kaip diržą nenešioja.

William H. Adams, fajermanas, Sheldon Alex Works, Wilkes Barre, išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turėjo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, mašinistas prie Prospect brekerio, Breslau, Pa., du vaiku, 3 ir metų senumo išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja du metu.

Skaitykite ką rašo išgydytas per Dr. O'Malley unijos Docking Boss Raub's brekerio, Luzerne, Pa.

Courtdale, Pa., 26 Nov. 1911.

Garbus Daktare O'Malley!

Rašau jums laišką pranešdamas apie mano išgijimą, pranešu kad visiškai esu sveikas ir pavelinu mano vardą naudoti del ligonių pagelbos.

Box 131, Luzerne, Pa. Ad. Kuttenberger.

Su tokiais paliudijimais delkto turėtum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PARŽIURĖS UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausią rodą kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25-metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Pasikalbėjimas--ypatiškai ar per pačtą.

Atsiųsk adresą ir markę už 2c. tai prisiųsim knygutę su paveikslėliais apie išsiveržimą užpečėtytam koperte.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. - Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Rusų tautiškas savaitraštis

"RUSKIJ EMIGRANT"

(Išeinantis Ketvergais).

Prenumeratos čienia metams:

Visose Suvienytose Valstijose ir New Yorke 1 dol. 50c.

Į Kanadą ir Rosiją . . . . . 2 „ —

Adresuokit:

166 AVE., A., „RUSSIAN IMMIGRANT„ NEW YORK, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknygių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tautietes ir Tautiečiai!

Dr. Ignotas Stankus

Jau praslinko apie trejatą metų ir iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste **Philadelphijos** randasi tiktai vienas tikras lietuvys **daktaras Ignotas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.** Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviežias ir užsisenėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignotą Stankų, likosi užganėdinti ir platina jo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra neišmintingas žmogus, arba koksai žydbernis-humbugieris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduoniai-valkatos su New Yorko žydberniais įkvailino vieną bėdną, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignotą Stankų neteisingai į teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisingą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyjį teismą.

☞ Padėkavonės Daktarui Stankui. ☜

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėj. Aš Marijona Pocienė, 4443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgau, turėjau skaudėjimą nugaros, gėlimą galvos, didelę temperaturą, skausmą einantį iš viršaus kojų į apačią, negalėjimą valgyti, džiuvimą burnoje, jautimą šalčio su prakaitavimais ir abelną nusilpnėjimą. Šankiaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsišaukiau prie daktaro Ignoto Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atvažiavimo į mano namus. Ištariu jam širdingą ačiu ir Dieve duok jam ilgesnį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozapas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., ištariu širdingą ačiu daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulų ir abelno nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jųsų gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalauju. Vietoje padėkavonės aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Johnstown, N. J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimu lėkstantį kraują su nežėjimais ant kuno. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkeviče, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo jaunų dienų. Tamstos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Jonas Saurusaitis, 3206 Stanford st., Pittsburgh, Pa., mane išgydė daktoras Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido. Aš Jurgis Lukoševiče, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs viltį buti sveiku, bet kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stankų, jis už pirmo prisiuntimo gyduolių mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu $2.00 gastinčiaus.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus

1210 S. Broad Street, - Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėlionis nuo 9 iki 12 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) **Brooklyn, N. Y.**

Sveikata Auga!

KAIP IŠMINTINGAS UKININKAS PATAIKO Į TINKANČIĄ DIRVĄ PASĖT SĖKLĄ; kuri gražiai sudygsta, puikiai auga ir gausius vaisius atneša, **TEIP SUMANUS PROFESIONALIŠKAS DAKTARAS,** pažysta gerai ligą, pritaiko atsakančiai liekarstas prie visokių nesveikumų, silpnybių, kurios pasėja vaisius sveikatos, panaikina ligą, užmezga išgydymą, sugrąžina pajiegas ir išaugina puikią sveikatą ir drutumą, kas suteikia žmogui laimę ir linksmybę. **PHILADELPHIOS M. KLINIKAS** bei daktarai tukstančius žmonių padarė sveikais ir laimingais išgydant nuo visokių ligų

SVEIKATA YRA TAI DIDŽIAUSIAS TURTAS ŽMOGAUS, BE SVEIKATOS NĖRA LAIMĖS NĖ LINKSMYBĖS ANT SVIETO.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALIŠKUS DAKTARUS, kurie greitam laike pataiko sergantiems pagelbėti todel, kad gydo išsyk, o nedaro experamentų ant sergančių. **Vyriausias Klinikos Daktaras,** per Amerikos valdžią, net **medaliu apdovanotas.** Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatiškoj LABARATORIJOJ Ph. M. Kliniko, atsišaukusiems sutaiso kiekvienam liekarstas iš sviežių gvarantuotų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kuriuos tik aukščiausias mokslas išrado pagelbai žmonių.

Iš daugybės išgydytų štai ką patįs žmonės rašo:

GARBINGAS PH. M. CLINIC! Pranešu, kad liekarstas subaigėm ir esame labai užganėdinti už tikrą pagelbą; greitą ir gerą išgydymą. Mano moteris teipat jau yra sveika už ką siunčia širdingiausią padėkavonę. Jusų pamačlyvą ir teisingą budą gero gydymo, skelbsim tarp savo pažystamų, kadangi tik jųs broliškai žmonėms tarnaujate. Pasiliekame dėkavodami su **moteria A. Antonickas.** Iron and Metal Co. So. Richmond, Va.

Mrs. K. Jurevičienė, Box 223, Glens Falls, N. Y., teipat šiuitaip kartų dėkavoja, už išgydymą nuo ligos galvos skaudėjimo, nervišKumo, dieglių kojose, nusilpnėjusios ir sutrusios sveikatos — teipat moteriškų ligų. **Nemažiau dėkingi:** L. KLIMAS, 55 Ellsworth St. Worcester, Mass., Mr. M. KOLIAGA, Box 1.2, Boswell, Pa. Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Center St., Freeland, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių paslaptingų ligų, kurių jokiu budu negalima sutalpinti.

ĮSITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsilankyk, o jeigu toli gyveni, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: p čiuose, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nešysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, slogos, greito pailsimo, nervišKumo, baimės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plančių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slogu, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio be pjaustymo be aparacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių** ir kitokių visokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių, VYRŲ ir MOTERIŲ. **Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras".**

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knygas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1

Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius:

Jųs ir jųsų draugai esate nuoširdžiai užkviečiami aplankyti mano Liuosa Mokslo Galerija, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New Yorke, N. Y., kur aš laikau parodą dailės ir skulpturos darbų, kurios padarė Lietuvos artistai, su išvaizdinimu švairių kuno dalių kaip sveikų taip ir sergančių.

Jus čia galite studijuoti žmonijos giminės kilmę ir išsilankstymą nuo lopšio iki grabui, ir matyti indomiausius gamtos išgamas; taipgi navatnumus ir pabaisuolius.

Vieną valandą praleisti tarpe grupjų šitų pastebėtinų Lietuviškų modelių, yra verta sudėti kaipo turtą į galvą cielam gyvenymui.

Jus čia galite studijuoti pasekmes ligų ir ištvirkimo darbų, perstatomų žmogaus didumo modeliais. Yra čia prityręs Lietuvis, kuris nuolatos vedžioja svečius ir išrodinėja bei atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atvira kasdieną pradraug su Nedėldieniais ir Šventadieniais, nuo 8-nių iš ryto iki Vidurnakčiui.

JŽANGA UŽDYKA.

461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plančių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj: Ant viso meto $2.50; Ant pusės meto $1.25; Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE: Rosijoje ir Lietuvoje $3.50; Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.; Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1.
Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

Uodų ir kitokių vabalų įgėlimai, tuojaus palengvinami yra D'ro Richterio Pain Expellerių. 25 ir 50c. kiekvienoje aptiekoje arba išsirašyk tiesiog
F. Ad. Richter & Co.
74 80 Washington str., NEW YORK, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen, Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 2,000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Praiekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi biznių, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 2536 W. Bedford.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.
Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

NESIRGK. NENUSTOK VILTIES.
Nemokėk dykai pinigų. Iki nepamėginsi pas mane gydytis.

Noriu jus pertikrinti, jog esu galėje jus išgydyti, kada kiti neįstengia tai padaryti. Noriu pertikrinti, jog mano gydymo budas yra tinkamiausiu ir naujausiu, kadangi mano ofise, užimančiam visas lubas randasi geriausios medikališkos mašinos išrastos mokslinčių paskutiniuose metuose. Ant galo noriu pertikrinti, jog, turėdamas 40 metinę praktiką didžiausiuose ligonbučiuose Amerikoje ir Europoje, ir universitetų klinikose, esu vienu iš seniausių medikališkose studijose, vienu iš akyliausių ir atsakančiausių, o priegtam vienu iš praktiškiausių daktarų. Mano gydymas yra greitas ir patenkantis, ir kiekvienam prieinantis.

Kam jums vaikščioti nuo vieno pas kitą daktarą mėtant pinigus dovanai o kartais ir sveikatą. Ateikite pas mane tuojaus, o aš jums pasakysiu daugelį priežasčių, kurių dėliai apsiimu gydyti per vieną mėnesį dovanai kiekvieną vyrą, moterį arba vaiką. Nėra taip pavargusio vyriškio arba moteriškės, idant negalėtų priimti mano gydymo.

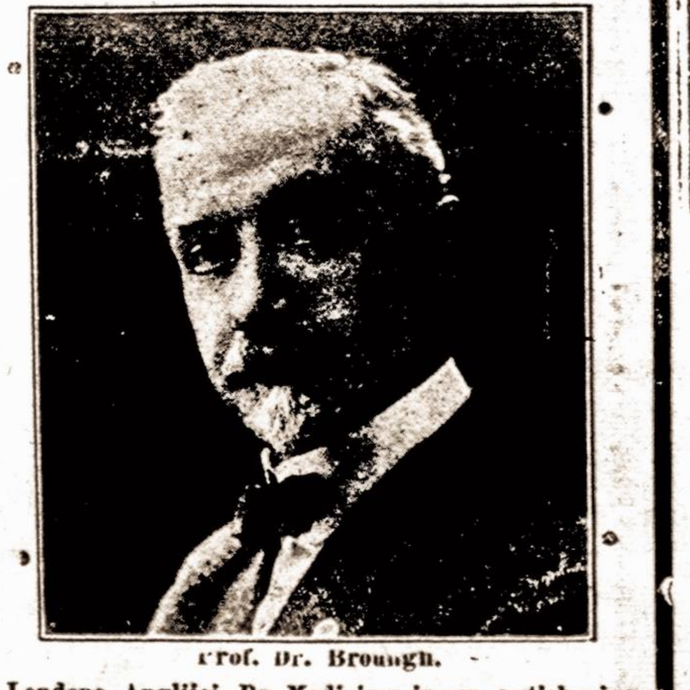

Prof. Dr. Brough.

DR. F. T. BROUGH, iš Londono, Anglijoj. Dr. Medicinos ir egz. aptiekorius.

VYRAI,	MOTERS,
Iki eisite pas kitą daktarą, pirma ateikite pas mane.	nesiduokite daryti operacijų, iki nepamėginsite pas mane gydytis.

Turiu geriausiai įtaisytą ofisą Pennsylvanijos valstijoj, kur randasi naujausios metodos gydymo ir elektrikos mašinos kurių pirkimas kaštavo tukstančius dolerių, **priegtam turiu savo laboratoriją, kur išdirbu geriausias gyduoles. TURIU savo ofise mašiną, madinamą X-Ray,** kuri yra daktarystės mokslo viena iš didžiausių išradimų. Su pagelba tos mašinos galima ištirti kuogeriausiai kiekvieną kuno dalį. Toji mašina yra labai pasekminga gydyme ligų odos, išbėrų ir vėžio. **GYDAU** visokias įsisenėjusias ligas: **tekėjimą, peršėjimą, kanale nustoja nuo pirmo gydymo, suputimą gįslų ir atsiradimą vandens gįslose.** Ofiso valandos paprastose dienose nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 3 po pietų.

DR. F. T. BROUGH MEDIKALIŠKI OFISAI,
Kinney Namai, South-East, kampas Brood ir Market St., NEWARK, N. J.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

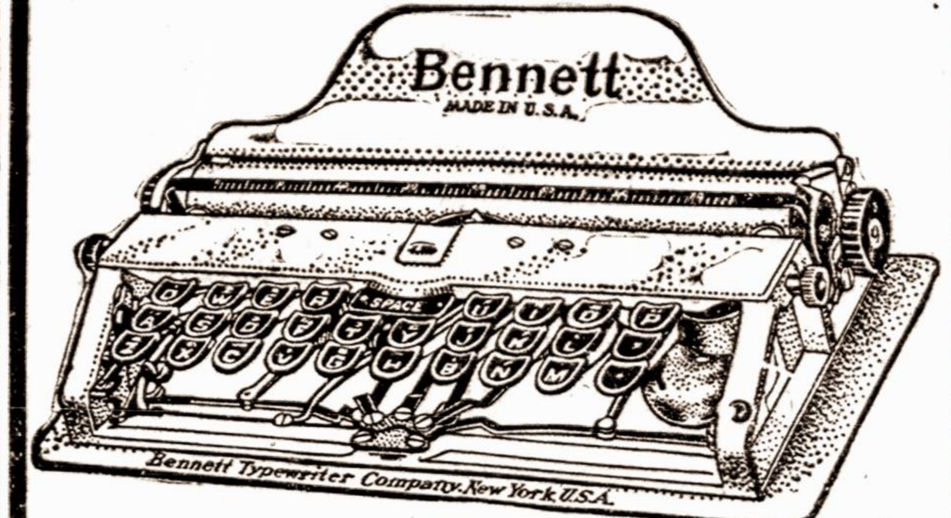

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.
Russia — 16.000 tonų. **Kursk** — 13.500 tonų. **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — Liepos 12
Kursk — Liepos 26
Russia — Rugpjučio 9

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

„ŠVYTURYS“
1913 metų.
Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., mes parduodam po 50c.
Gaunamas pas J. J. PAUKSTIS & CO.
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.
P. BUTKUS
LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.
Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.
Geriausia lietuviams užeiga
pas
JONĄ KULBOKĄ
Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.
74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Žmijecznikas yra tikrasis

Tik Tiktai Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų, — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter .

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Eim and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1102 W'msburgh

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d partamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rųmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.